

עֲשֶׂה־פְּרִי^{pc} אֲשֶׁר זָרְעוּ־בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ¹³ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
שְׁלִישִׁי: פ

¹⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ
לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: ¹⁵ וַהֲיוּ
לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: ¹⁶ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי
הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹר הַגָּדֹל
לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאֹר הַקָּטָן
לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֹת הַכּוֹכָבִים: ¹⁷ וַיִּתֵּן
אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ: ¹⁸ וּלְמַשֵּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל
בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב: ¹⁹ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: פ
²⁰ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ
חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רִקִיעַ
הַשָּׁמַיִם: ²¹ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּיִמָּנִים
הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה | הַרְמֵשֶׁת
אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֶת כָּל־עוֹף
כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ²² וַיִּבְרָד
אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־
הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהַעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: ²³ וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: פ
²⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ בְּהֵמָה וּרְמֵשׂ וְחִיתוֹ־אָרֶץ לְמִינָהּ
וַיְהִי־כֵן: ²⁵ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיֵּי הָאָרֶץ

Genesis

בראשית

1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם
וְאֶת הָאָרֶץ: ² וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְהוֹ וּבְהוּ
וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: ³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר
וַיְהִי־אֹר: ⁴ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־
טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ: ⁵ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לְאֹר יוֹם
וּלְחֹשֶׁךְ קֶרָא לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם
⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם: ⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הַרִקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
לְרִקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרִקִיעַ וַיְהִי־
כֵן: ⁸ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרִקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁנִי: פ
⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקּוּזוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
אֶל־מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי־
כֵן: ¹⁰ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לַיַּבְשָׁה אָרֶץ
וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קֶרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא
עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זָרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ
אֲשֶׁר זָרְעוּ־בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: ¹² וְתוֹצֵא
הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זָרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

p We read punctuation in L differently from BHS.

בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אָרֶץ
 וּשְׁמַיִם: ⁵ וְכָל | שֵׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרִם יִהְיֶה
 בְּאָרֶץ וְכָל-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרִם יִצְמַח כִּי לֹא
 הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ וְאָדָם אִין
 לְעַבֵּד אֶת-הָאֲדָמָה: ⁶ וְאָד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ
 וְהִשְׁקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה: ⁷ וַיִּצְרֹף יְהוָה
 אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם עֶפְרָל מִן-הָאֲדָמָה וַיִּפַּח
 בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ
 חַיָּה: ⁸ וַיִּטֵּעַ יְהוָה אֱלֹהִים גִּזְבֵּעַדָן מִקֵּדֶם
 וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר: ⁹ וַיִּצְמַח
 יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאֲדָמָה כָּל-עֵץ נֹחַמֵד
 לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹדָה
 הִגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע: ¹⁰ וְנִהְרָא יֵצֵא
 מִעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
 לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים: ¹¹ שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
 הוּא הַסֹּבֵב אֶת כָּל-אָרֶץ הַחֹיִלָּה אֲשֶׁר-
 שֵׁם הַזֶּהָב: ¹² וְזֶהָב הָאָרֶץ הוּא טוֹב שֵׁם
 הַבְּדֵלָח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם: ¹³ וְשֵׁם-הַנְּהַר הַשֵּׁנִי
 גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֶת כָּל-אָרֶץ
 כּוּשׁ: ¹⁴ וְשֵׁם הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל הוּא
 הַהִלְךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנְּהַר הָרְבִיעִי הוּא
 פָּרָת: ¹⁵ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם
 וַיִּנְחָהוּ בְּגִזְעֵדֶן לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה: ¹⁶ וַיִּצְוֹ
 יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ-
 הַגֵּן אָכַל תֹּאכַל: ¹⁷ וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע
 לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
 תָּמוּת: ¹⁸ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא-טוֹב
 הִיֹּת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לוֹ ¹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ: ¹

לְמִינָהּ וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ
 הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-
 טוֹב: ²⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ וַיְרִדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ
 עַל-הָאָרֶץ: ²⁷ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת-הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר
 וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: ²⁸ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
 וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-
 הָאָרֶץ וּכְבֹּשׂוּהָ וּרְדוּ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף
 הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הַרְמִשְׁת עַל-
 הָאָרֶץ: ²⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתְתִי לָכֶם
 אֶת-כָּל-עֵשֶׂב | זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-
 הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִיעֵץ זֶרַע
 זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: ³⁰ וְלִכָּל-חַיֵּית
 הָאָרֶץ וְלִכָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל | רוֹמֵשׂ
 עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יִרְקָה
 עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן: ³¹ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד וַיְהִי-
 עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: פ

2 וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-
 צְבָאָם: ² וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מִכָּל-מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: ³ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
 אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת
 מִכָּל-מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים
 לַעֲשׂוֹת: פ
4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם

p We read punctuation in L differently from BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where

וַיִּצְרֹף יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיֵּי הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיֵּבֵא אֶל־
 הָאָדָם לְרִאוֹת מֵהַיְקָרָאֵלוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵלוֹ הָאָדָם נִפְשׁ חַיָּה הוּא
 שְׁמוֹ: ²⁰ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וְלַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְל חַיֵּי הַשָּׂדֶה וְלָאָדָם
 לֹא־מָצָא עֶזֶר כַּנְּגִדוֹ: ²¹ וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים | תְּרַדְדָמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת
 מִצְלָעוֹתָיו וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר בְּשָׂר תַּחַתָּנָה: ²² וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
 הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיֵּבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם: ²³ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם עֵצָם מִמֶּעֶצְמִי וּבָשָׂר
 מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת: ²⁴ עַל־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו
 וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אַחַד: ²⁵ וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֶרְוֹמִים הָאָדָם
 וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ:

⁶ וַרְע: וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לִמְאֹכַל
 וְכִי תֵאָוֶה־הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמַד הָעֵץ
 לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיָו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־
 לְאִשָּׁה עִמָּה וַיֹּאכַל: ⁷ וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי
 שְׁנֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי עֵרְוָם הֵם וַיִּתְפָּרוּ עָלֶיהָ
 תֵאָנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגָרֹת: ⁸ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־
 קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ בְּגִן לְרוּחַ הַיּוֹם
 וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
 בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן: ⁹ וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־
 הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיִכָּה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֶת־קִלְכֶּךָ
 שָׁמַעְתִּי בְּגִן וְאִירָא כִּי־עִירַם אֲנִכִּי
 וְאַחְבָּא: ¹¹ וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לָךְ כִּי עִירַם
 אֶתָּה הַמִּן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתִי אֲכַל־
 מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ: ¹² וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא גָּתָה־לִּי מִן־הָעֵץ
 וְאֲכַל: ¹³ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאִשָּׁה מֵהַ־
 זֹאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הִנֵּחַשׁ הַשִּׂיאֲנִי
 וְאֲכַל: ¹⁴ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | אֶל־הַנְּחָשׁ
 כִּי עָשִׂית זֹאת אֲרוּר אַתָּה אֶתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה
 וּמִכָּל חַיֵּי הַשָּׂדֶה עַל־גָּחֲנֶךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר
 תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ: ¹⁵ וְאַיִכָּה | אִשִּׁית
 בִּינְךָ וּבִין הָאִשָּׁה וּבִין זָרְעֶךָ וּבִין זָרְעָהּ
 הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנָהּ
 עֶקֶב: ¹⁶ אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבֵּה
 אֲרַבָּה עֲצָבוֹנְךָ וְהִרְגִּיךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים
 וְאֶל־אִישׁךָ תִּשְׁוֹקְתֶךָ וְהוּא יִמְשָׁל־
 בְּךָ: ¹⁷ וְלָאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל

⁹ וַיִּצְרֹף יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיֵּי
 הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיֵּבֵא אֶל־
 הָאָדָם לְרִאוֹת מֵהַיְקָרָאֵלוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵלוֹ
 הָאָדָם נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: ²⁰ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה
 וְלַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְל חַיֵּי הַשָּׂדֶה וְלָאָדָם
 לֹא־מָצָא עֶזֶר כַּנְּגִדוֹ: ²¹ וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים | תְּרַדְדָמָה עַל־הָאָדָם
 וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר בְּשָׂר תַּחַתָּנָה: ²² וַיִּבֶן
 יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
 הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיֵּבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם: ²³ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם
 עֵצָם מִמֶּעֶצְמִי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
 לָקַחָהּ זֹאת: ²⁴ עַל־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו
 וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אַחַד: ²⁵ וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֶרְוֹמִים
 הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ:

3 וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיֵּי הַשָּׂדֶה
 אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־
 הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ
 מִכָּל עֵץ הַגֵּן: ² וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנְּחָשׁ
 מִפְּרִי עֵץ־הַגֵּן נֹאכַל: ³ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר
 בְּתוֹךְ־הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ
 וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ פֶן־תִּמְתּוּן: ⁴ וַיֹּאמֶר הַנְּחָשׁ
 אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תִּמְתּוּן: ⁵ כִּי יִדַע
 אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ
 עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם בְּאֵלֹהִים יְדַעִי טוֹב

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקוֹן מְאֹד וַיִּפְּלוּ
 פָּנָיו: ⁶ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קוֹן לָמָּה חָרָה לָךְ
 וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ: ⁷ הֲלוֹא אִס־תִּיטִיב שְׂאֵת
 וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת רִבֵּץ וְאֵלֶיךָ
 תִּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ: ⁸ וַיֹּאמֶר קוֹן
 אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם
 קוֹן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ: ⁹ וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֶל־קוֹן אַי הֶבֶל אָחֶיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
 הַשְּׁמֵר אָחִי אֲנֹכִי: ¹⁰ וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ
 קוֹל דְּמֵי אָחֶיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־
 הָאֲדָמָה: ¹¹ וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה
 אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לִקְחַת אֶת־דְּמֵי
 אָחֶיךָ מִיָּדְךָ: ¹² כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־
 תִסְפֵּךְ תִּתְכַחֶה לָךְ גַּע וְגַד תִּהְיֶה
 בְּאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר קוֹן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי
 מִנְּשֵׂא: ¹⁴ הֵן גִּרְשִׁית אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
 הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסָּתֵר וְהִיִּיתִי גַע וְגַד
 בְּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מִצְאֵי יְהַרְגֵנִי: ¹⁵ וַיֹּאמֶר לוֹ
 יְהוָה לָכֵן כָּל־הַרְגֵּךְ קוֹן שִׁבְעָתִים יִקָּם וַיִּשֶׂם
 יְהוָה לְקוֹן אוֹת לְבַלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־
 מִצְאֵן: ¹⁶ וַיֵּצֵא קוֹן מִלְּפָנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב
 בְּאָרֶץ־גֹּד קִדְמַת־עֵדֶן: ¹⁷ וַיִּדַע קוֹן אֶת־
 אֲשֶׁתוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חַנּוּךְ וַיְהִי בְּנָה
 לְעִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ
 חַנּוּךְ: ¹⁸ וַיֻּלְּד לְחַנּוּךְ אֶת־עֵירֹד וְעֵירֹד יָלַד
 אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל
 וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ: ¹⁹ וַיִּקְחֵהוּ לְמֶדֶד
 שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
 צִלְהָ: ²⁰ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת־יִבְלָה הוּא הָיָה אָבִי

אֲשֶׁתְּךָ וּתְאָכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
 לֹא־אִמָּר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה
 בְּעִבּוּרְךָ בְּעִצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ: ¹⁸ וְקוֹץ וְדַרְדָּר תִּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ
 אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: ¹⁹ בְּזַעַת אֶפְיֶיךָ תֹאכַל
 לֶחֶם עֵד שׁוֹבֵךְ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה
 לִקְחַתָּ כִּי־עֵפָר אַתָּה וְאֶל־עֵפָר
 תִּשׁוּב: ²⁰ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אֲשֶׁתוֹ חַוָּה כִּי
 הוּא הִיְתָה אִם כָּל־חַי: ²¹ וַיַּעַשׂ יְהוָה
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאֲשֶׁתוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
 וַיִּלְבָּשֵׁם: פ

²² וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה
 כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לִדְעַת טוֹב וְרָע וְעַתָּה | פֶּן־
 יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי
 לְעֹלָם: ²³ וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֹּז־עֵדֶן
 לְעַבְד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח
 מִשָּׂם: ²⁴ וַיַּגִּרֵשׁ אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכֹּן מִקְדָּם
 לְגֹז־עֵדֶן אֶת־הַכְּרָבִים וְאֵת לֵהט הַחֲרֹב
 הַמַּתֵּה־פִּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת־דַּרְדָּר עַץ
 הַחַיִּים: ס

4 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אֲשֶׁתוֹ וַתְּהַר
 וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־
 יְהוָה: ² וַתִּסְפֵּךְ לְלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הֶבֶל
 וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד
 אֲדָמָה: ³ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי
 הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: ⁴ וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־
 הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֻלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה
 אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: ⁵ וְאֶל־קַיִן וְאֶל־

שָׁנָה וַיָּמָת: ⁹ וַיְחִי אָנוּשׁ תִּשְׁעִים
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־קִינָן: ¹⁰ וַיְחִי אָנוּשׁ אַחֲרַי
 הוֹלִידוֹ אֶת־קִינָן חֲמֵשׁ עָשָׂר שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹¹ וַיְהִי כָּל־
 יְמֵי אָנוּשׁ חֲמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיָּמָת: ¹² וַיְחִי קִינָן שִׁבְעִים שָׁנָה
 וַיּוֹלֵד אֶת־מֵהֶלְלָאֵל: ¹³ וַיְחִי קִינָן אַחֲרַי
 הוֹלִידוֹ אֶת־מֵהֶלְלָאֵל אַרְבַּעִים שָׁנָה
 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ¹⁴ וַיְהִי כָּל־יְמֵי קִינָן עֶשְׂרֵת שָׁנִים
 וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ¹⁵ וַיְחִי
 מֵהֶלְלָאֵל חֲמֵשׁ שָׁנִים וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד
 אֶת־יִרְדָּ: ¹⁶ וַיְחִי מֵהֶלְלָאֵל אַחֲרַי הוֹלִידוֹ
 אֶת־יִרְדָּ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁷ וַיְהִי כָּל־יְמֵי
 מֵהֶלְלָאֵל חֲמֵשׁ וּתְשַׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
 מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ¹⁸ וַיְחִי־יִרְדָּ שְׁתַּיִם
 וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־
 חֲנוּךְ: ¹⁹ וַיְחִי־יִרְדָּ אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ
 שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ²⁰ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־יִרְדָּ שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים
 שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ²¹ פ
 וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־
 מֵתוּשֶׁלַח: ²² וַיְתַהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
 אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־מֵתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ²³ וַיְהִי כָּל־יְמֵי
 חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וְשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה: ²⁴ וַיְתַהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנו
 כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים: ²⁵ פ

יָשָׁב אֶהָל וּמְקֹנָה: ²¹ וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הוּא
 הָיָה אָבִי כָּל־תַּפֵּשׁ כְּנֹזֵר וְעוֹגָב: ²² וְצִלָּה
 גַּם־הוּא יָלְדָה אֶת־תּוֹבֵל קִינָן לְטֵשׁ כָּל־
 חֲרָשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזָל וְאַחֻזַּת תּוֹבֵל־קִינָן
 נַעֲמָה: ²³ וַיֹּאמֶר לְמַד לְנָשָׁיו עֵדָה וְצִלָּה
 שָׁמַעַן קוֹלִי נָשִׂי לְמַד הָאֲזֹנָה אִמְרָתִי כִּי
 אִישׁ הִרְגֹתִי לִפְצָעֵי וַיֵּלֶד לְחִבְרָתִי: ²⁴ כִּי
 שִׁבְעָתַיִם יָקַם־קִינָן וּלְמַד שִׁבְעִים
 וּשְׁבַעֲהָ: ²⁵ וַיֵּדַע אָדָם עוֹל אֶת־אִשְׁתּוֹ
 וַתֵּלֶד בָּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת־לִי
 אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרַי תַּחַת הַבֶּל כִּי הִרְגֹנוּ
 קִינָן: ²⁶ וְלֵשֶׁת גַּם־הוּא יֵלֶד־בָּן וַיִּקְרָא אֶת־
 שְׁמוֹ אָנוּשׁ אֲזִי הוֹחֵל לְקַרְא בְּשֵׁם יְהוָה: ²⁷ פ

5 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא
 אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה
 אֹתוֹ: ² זָכַר וַיִּקְבֶּה בְּרָאִם וַיְבָרֵךְ אֹתָם
 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם
 הַבְּרָאִם: ³ וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתָו כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־
 שְׁמוֹ שֵׁת: ⁴ וַיְהִי יְמֵי־אָדָם אַחֲרַי הוֹלִידוֹ
 אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ⁵ וַיְהִי כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חָי תְּשַׁע
 מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וַיָּמָת: ⁶ וַיְחִי־שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־אָנוּשׁ: ⁷ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרַי
 הוֹלִידוֹ אֶת־אָנוּשׁ שִׁבַּע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה
 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ⁸ וַיְהִי כָּל־
 יְמֵי־שֵׁת שְׁתַּיִם עָשָׂר שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת

⁵ וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רָבָה רַעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ
 וְכָל־יִצְרָל מִחֻשְׁבַּת לְבָבוֹ רַק רַע כָּל־
 הַיּוֹם: ⁶ וַיִּנְחַם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם
 בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לְבָבוֹ: ⁷ וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֲמַחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בְּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
 הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־
 עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתָם: ⁸ וַנַּח
 מִצָּא חַן בְּעֵינָי יְהוָה: ⁹
 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים
 הָיָה בְּדַרְתָּיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלְקֶ־
 נַח: ¹⁰ וַיּוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־
 חָם וְאֶת־יֶפֶת: ¹¹ וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי
 הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס: ¹² וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה גִשְׁחַתָּה כִּי־
 הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־
 הָאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קַן
 כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנָי כִּי־מְלֵאָה הָאָרֶץ חָמָס
 מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מִשְׁחִיתָם אֶת־
 הָאָרֶץ: ¹⁴ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קָנִים
 תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכִפְרַת אֹתָהּ מִבַּיִת
 וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: ¹⁵ וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ
 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אַרְדֹּף הַתֵּבָה חֲמֵשִׁים
 אַמָּה רַחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה
 קוֹמָתָהּ: ¹⁶ צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה
 תְּכַלְנֶהּ ¹ מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצַדָּהּ
 תָּשִׂים תַּחְתִּים שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
 תַּעֲשֶׂה: ¹⁷ וְאֵנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמָּבּוּל

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

²⁵ וַיְחִי מִתּוֹשְׁלַח שִׁבְעַת וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־לֶמֶךְ: ²⁶ וַיְחִי מִתּוֹשְׁלַח
 אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים
 שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ²⁷ וַיְהִי כָל־יְמֵי מִתּוֹשְׁלַח תִּשְׁעַת
 וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַתִּשְׁעַת מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ²⁸
 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן: ²⁹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ
 לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִמַּעֲצוֹן יָדֵינוּ
 מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אָרָרָה יְהוָה: ³⁰ וַיְחִי־
 לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חֲמֵשׁ וַתִּשְׁעִים
 שָׁנָה וּחֲמֵשׁ מֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ³¹ וַיְהִי כָל־יְמֵי־לֶמֶךְ שִׁבְעַת וּשְׁבַעִים
 שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיָּמָת: ³² וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיּוֹלֵד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יֶפֶת:

6 וַיְהִי כִּי־הִחֵל הָאָדָם לָרֶב עַל־פְּנֵי
 הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יִלְדוּ לָהֶם: ² וַיֵּרָאוּ בְנֵי־
 הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה
 וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר
 בָּחָרוּ: ³ וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם
 לְעַלְמָם בְּשָׂגֶם הוּא בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה
 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה: ⁴ הִנְפְּלִים הָיוּ בָאָרֶץ בְּיָמֵים
 הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי
 הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוֹת הָאָדָם וַיִּלְדוּ לָהֶם הֵמָּה
 הַגְּבֻרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אֲנֹשֵׁי הַשָּׁמַיִם: ⁵

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

וְכָל אֲשֶׁר-רָמַשׁ עַל-הָאָדָמָה: ⁹ שְׁנַיִם שָׁנִים
 בָּאוּ אֶל-נֹחַ אֶל-הַתְּבֵה זָכָר וּנְקֵבָה בְּאֵשֶׁר
 צִוָּה אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ: ¹⁰ וַיְהִי לְשִׁבְעַת
 הַיָּמִים וּמִי הַמְּבֹול הָיוּ עַל-הָאָרֶץ: ¹¹ בְּשַׁנַּת
 שֵׁשׁ-מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי-נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנַיִ
 בְּשִׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ
 כָּל-מַעֲיֵנַת תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם
 נִפְתְּחוּ: ¹² וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל-הָאָרֶץ אַרְבַּעַיִם
 יוֹם וְאַרְבַּעַיִם לַיְלָה: ¹³ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
 בָּא נֹחַ וְשֵׁם-זִוְחָם וַיִּפֹּת בְּנֵי-נֹחַ וְאִשְׁתׁ נֹחַ
 וּשְׁלֹשֶׁת וְשִׁי-בָנָיו אִתָּם אֶל-
 הַתְּבֵה: ¹⁴ הֵמָּה וְכָל-הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל-
 הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל-הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל-
 הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל-הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר
 כָּל-כַּנָּף: ¹⁵ וַיָּבֹאוּ אֶל-נֹחַ אֶל-הַתְּבֵה שְׁנַיִם
 שָׁנִים מִכָּל-הַבְּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ
 חַיִּים: ¹⁶ וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל-בְּשָׂר
 בָּאוּ בְּאֵשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה
 בַּעֲדוֹ: ¹⁷ וַיְהִי הַמְּבֹול אַרְבָּעִים יוֹם עַל-
 הָאָרֶץ וַיִּרְבוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת-הַתְּבֵה
 וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ: ¹⁸ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבוּ
 מְאֹד עַל-הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתְּבֵה עַל-פְּנֵי
 הַמַּיִם: ¹⁹ וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל-
 הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל-הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר-
 תַּחַת כָּל-הַשָּׁמַיִם: ²⁰ חֹמֶשׁ עָשָׂרָה אַמָּה
 מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ
 הַהָרִים: ²¹ וַיִּגְוַע כָּל-בְּשָׂר | הָרֹמֵשׁ עַל-
 הָאָרֶץ בַּעֲוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל-הַשָּׂרָץ
 הַשָּׂרָץ עַל-הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם: ²² כֹּל אֲשֶׁר

מִיִּם עַל-הָאָרֶץ לְשַׁחַת כָּל-בְּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ
 רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר-בְּאָרֶץ
 יִגּוּעַ: ¹⁸ וְהַקַּמְתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבֵאתָ
 אֶל-הַתְּבֵה אִתָּהּ וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי-בָנֶיךָ
 אִתָּךְ: ¹⁹ וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בְּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל
 תְּבִיאָה אֶל-הַתְּבֵה לְהַחִיֵּת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה
 יְהִיוּ: ²⁰ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
 מִכָּל רֶמֶשׁ הָאָדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל
 יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחִיֹּת: ²¹ וְאַתָּה קַח-לְךָ
 מִכָּל-מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ
 וְהָיָה לְךָ וּלְהֵם לְאֹכְלָה: ²² וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
 אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים בְּן עֹשָׂה: ׀

7 וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא-אִתָּהּ וְכָל-בֵּיתְךָ
 אֶל-הַתְּבֵה כִּי-אִתְּךָ רָאִיתִי צַדִּיק לִפְנֵי
 בְּדוֹר הַזֶּה: ² מִכָּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 תִּקַּח-לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן-
 הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ
 וְאִשְׁתּוֹ: ³ גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה
 זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיֹּת זָרַע עַל-פְּנֵי כָּל-
 הָאָרֶץ: ⁴ כִּי לַיָּמִים עוֹד שִׁבְעָה אֲנֹכִי
 מִמַּטִּיר עַל-הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
 לַיְלָה וּמַחִיתִי אֶת-כָּל-הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה: ⁵ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר-
 צִוָּהוּ יְהוָה: ⁶ וַנֹּחַ בְּן-שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
 וְהַמְּבֹול הָיָה מִיִּם עַל-הָאָרֶץ: ⁷ וַיָּבֹאוּ נֹחַ
 וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׁי-בָנָיו אִתּוֹ אֶל-הַתְּבֵה
 מִפְּנֵי מִי הַמְּבֹול: ⁸ מִן-הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 וּמִן-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה טְהוֹרָה וּמִן-הָעוֹף

הַתְּבָה: ¹⁰ וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם
 וַיִּסֹּף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתְּבָה: ¹¹ וַתָּבֵא
 אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֵב וְהָנָה עַל־הַזַּיִת טָרַף
 בְּפִיהָ וַיֵּדַע נָח כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל
 הָאָרֶץ: ¹² וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם
 וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה שׁוֹב־אֵלָיו
 עוֹד: ¹³ וַיְהִי בְּאַחַת וּשְׁש־מְאוֹת שָׁנָה
 בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֲדָשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל
 הָאָרֶץ וַיִּסֹּר נָח אֶת־מִכְסֵה הַתְּבָה וַיֵּרָא
 וְהָנָה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה: ¹⁴ וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי
 בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֲדָשׁ יָבִשָׁה
 הָאָרֶץ: ¹⁵ וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נָח
 לֵאמֹר: ¹⁶ צֵא מִן־הַתְּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ
 וּבְנֵיךָ וּנְשֵׁי־בְנֵיךָ אִתְּךָ: ¹⁷ כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־
 אִתְּךָ מִכָּל־בֶּשֶׂר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־
 הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ ^{הוּצֵא} הִיֵּצֵא אִתְּךָ
 וְשָׂרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל־
 הָאָרֶץ: ¹⁸ וַיֵּצֵא־נָח וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בְנָיו
 אִתּוֹ: ¹⁹ כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֹמֵשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל
 רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן־
 הַתְּבָה: ²⁰ וַיְבִן נָח מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל
 הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר
 וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ: ²¹ וַיִּרַח יְהוָה אֶת־רִיחַ
 הַנְּחִיחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לְבוֹ לֹא־אֶסֶף
 לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי
 יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעוּרָיו וְלֹא־אֶסֶף עוֹד
 לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי: ²² עַד
 כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ
 וְחָרָף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשָּׁבְתוּ:

נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכָּל אֲשֶׁר
 בַּחַרְבָּה מָתוּ: ²³ וַיִּמַח אֶת־כָּל־הַיְקוּם |
 אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה
 עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־
 הָאָרֶץ וַיִּשְׁאָר ¹ אֲדָ־נָח וְאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה: ²
⁴ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאֵת
 יוֹם:

8 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נָח וְאֵת כָּל־הַחַיָּה
 וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה וַיַּעֲבֵר
 אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ
 הַמַּיִם: ² וַיִּסְכְּרוּ מֵעֵינַת תְּהוֹם וְאַרְבַּת
 הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלָא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם: ³ וַיִּשְׁבוּ
 הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלּוֹד וְשׁוֹב וַיַּחֲסְרוּ
 הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמֵשִׁים וּמֵאֵת יוֹם: ⁴ וַתֵּנַח
 הַתְּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם
 לַחֲדָשׁ עַל הַרִי אֲרָרַט: ⁵ וְהַמַּיִם הָיוּ הַלּוֹד
 וַחֲסוֹר עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי בְּאַחַד
 לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רְאשֵׁי הַהָרִים: ⁶ וַיְהִי מִקֵּץ
 אַרְבַּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נָח אֶת־חַלּוֹן הַתְּבָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה: ⁷ וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יְצוּא
 וְשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל
 הָאָרֶץ: ⁸ וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת
 הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: ⁹ וְלֹא־
 מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו
 אֶל־הַתְּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
 חַיָּה בְּכָל־בֶּשֶׂר וְלֹא־יְהִי עוֹד הַמַּיִם
 לַמַּבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בֶּשֶׂר: ¹⁶ וְהִיְתָה הַקֶּשֶׁת
 בַּעֲנַן וּרְאִיתֶיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין
 אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר
 עַל־הָאָרֶץ: ¹⁷ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת
 אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־
 בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: ^פ
¹⁸ וַיְהִי בְּנִינֹחַ הַיְצְאִים מִן־הַתְּבֵה שֵׁם
 יָחִים וַיִּפֹּת וְחָם הוּא אָבִי כְנַעַן: ¹⁹ שְׁלֹשָׁה
 אֲלֹהִים בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־
 הָאָרֶץ: ²⁰ וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע
 כַּרְם: ²¹ וַיִּשֶׁת מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ
 אֹהֶלֶת: ²² וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת
 אָבִיו וַיַּגִּד לְשְׁנֵי־אָחָיו בַּחוּץ: ²³ וַיִּקַּח שָׁם
 וַיִּפֹּת אֶת־הַשְּׂמֵלָה וַיְשִׁימוּ עַל־שִׁכְמָם
 שְׂנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרָיִת וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת
 אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָיִת וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא
 רָאוּ: ²⁴ וַיִּיקַץ נֹחַ מֵיֵינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר־
 עָשָׂה־לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן: ²⁵ וַיֹּאמֶר אַרְוֹר כְּנַעַן
 עֶבֶד עֲבָדִים יְהִי לְאָחָיו: ²⁶ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ
 יְהוָה אֱלֹהֵי שָׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד
 לָמוֹ: ²⁷ יָפֶת אֱלֹהִים לְיָפֶת וַיִּשְׁכֵּן בְּאַהֲלֵי־
 שָׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ: ²⁸ וַיַּחֲזִינֵחַ אַחֲרֵי
 הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים
 שָׁנָה: ²⁹ וַיְהִי כָל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
 וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת: ^פ

9 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר
 לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־
 הָאָרֶץ: ² וּמִוֹרְאֵכֶם וְחַתְכֶם יְהִי עַל כָּל־
 חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכָל־
 אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם
 בְּיַדְכֶם נִתְּנוּ: ³ כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי
 לָכֶם יְהִי לְאֹכְלָהּ כִּי־רַק עֹשֵׁב נִתְּתִי לָכֶם
 אֶת־כָּל־: ⁴ אֲדִבְשָׁר בְּנִפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא
 תֹאכְלוּ: ⁵ וְאֵךְ אֶת־דַּמְכֶם לְנַפְשֵׁיכֶם
 אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדַרְשָׁנוּ וּמִיַּד הָאָדָם
 מִיַּד אִישׁ אָחָיו אֲדַרְשׁ אֶת־נֶפֶשׁ
 הָאָדָם: ⁶ שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ
 יִשְׁפָּךְ כִּי בַצֶּלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־
 הָאָדָם: ⁷ וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׂרְצוּ בָאָרֶץ
 וּרְבוּ־בָהּ: ⁸ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ
 וְאֶל־בָּנָיו אֲתוּ לְאֹמֶר: ⁹ וְאֲנִי הִנְנִי מִקְּיָם
 אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זִרְעֵכֶם
 אַחֲרֵיכֶם: ¹⁰ וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר
 אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ
 אִתְּכֶם מִכָּל יְצִיאֵי הַתְּבֵה לְכָל חַיַּת
 הָאָרֶץ: ¹¹ וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־
 יִכָּרֵת כָּל־בֶּשֶׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יְהִי
 עוֹד מַבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ: ¹² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 זֹאת אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי
 וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם
 לְדֹרֹת עוֹלָם: ¹³ אֶת־קִשְׁתִּי נִתְּתִי בַּעֲנַן
 וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין
 הָאָרֶץ: ¹⁴ וְהִיָּה בַּעֲנָנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
 וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בַּעֲנָן: ¹⁵ וְזָכַרְתִּי אֶת־

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

וְעַמְרָה וְאֲדָמָה וְצִבְיִים עַד־לִשְׁעֵי: ²⁰ אֵלֶּה
 בְּנֵי־חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם
 בְּגֹיֹתָם: ²¹ וְלִשְׁם יֶלֶד גַּם־הוּא אָבִי
 כָּל־בְּנֵי־עֶבֶר אָחִי יִפֶּת הַגָּדוֹל: ²² בְּנֵי שֵׁם
 עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוֹד
 וְאַרָם: ²³ וּבְנֵי אָרָם עֹזַן וְחוּל וְגִתֵר
 וּמֵשׁ: ²⁴ וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־שִׁלַח וְשִׁלַח
 יָלַד אֶת־עֶבֶר: ²⁵ וְלִעֶבֶר יָלַד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם
 הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בִימֵיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם
 אֶחָיו יִקְטָן: ²⁶ וַיִּקְטַן יָלַד אֶת־אֱלִמוּדָד
 וְאֶת־שֵׁלֶף וְאֶת־חֲצֵרְמוֹת וְאֶת־
 יֶרַח: ²⁷ וְאֶת־הַדּוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־
 דִּקְלָה: ²⁸ וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־
 שָׁבָא: ²⁹ וְאֶת־אוֹפֵר וְאֶת־חוּיֵלָה וְאֶת־יוֹבָב
 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יִקְטָן: ³⁰ וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁאֵ
 בְּאַכָּה סִפְרָה הַר הַקִּדְּסִים: ³¹ אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׁם
 לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם
 לְגֹיֹתָם: ³² אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נֹחַ
 לְתוֹלְדֹתָם בְּגֹיֹתָם וּמְאֵלֶּה נִפְרְדּוּ הַגּוֹיִם
 בְּאַרְץ אַחֵר הַמִּבּוּל: ^פ

11 וַיְהִי כָּל־הָאָרֶץ שְׁפָה אַחַת וּדְבָרִים
 אֶחָדִים: ² וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ
 בְּקֵעָה בְּאַרְץ שֹׁנֵנֵר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: ³ וַיֹּאמְרוּ
 אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים
 וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָּה וְתִהְיֶה לָּהֶם הַלְּבָנָה לְאַבָּן
 וְהַחֲמֵר תִּהְיֶה לָּהֶם לְחֵמֶר: ⁴ וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה |
 נִבְנֶה־לָּנוּ עֵיר וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בְשָׂמַיִם

10 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וַיִּפֶּת
 וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֵר הַמִּבּוּל: ² בְּנֵי יִפֶּת
 גָּמַר וּמִגּוּג וּמְדִי וַיּוֹן וְתַבֵּל וּמִשְׁדָּ
 וְתִירָס: ³ וּבְנֵי גָמַר אֲשַׁבְנֹ וְרִיפֶת
 וְתַגְרָמָה: ⁴ וּבְנֵי יוֹן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כְּתִים
 וְדַדָּיִם: ⁵ מְאֵלֶּה נִפְרְדּוּ אֵינִי הַגּוֹיִם
 בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לְלִשְׁנֹ לְמִשְׁפַּחְתָּם
 בְּגֹיֹתָם: ⁶ וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוּט
 וּכְנַעַן: ⁷ וּבְנֵי כּוּשׁ סְבָא וְחוּיֵלָה וְסַבְתָּה
 וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שָׁבָא
 וְדַדָּן: ⁸ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הַחַל
 לְהִיזֹת גִּבּוֹר בְּאַרְץ: ⁹ הוּא־הָיָה גִּבּוֹר־צִיד
 לְפָנָי יְהוָה עַל־כֵּן יֹאמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צִיד
 לְפָנָי יְהוָה: ¹⁰ וְתִהְיֶה רַאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּבָל
 וְאַרְדּ וְאַכַּד וְכַלְנֶה בְּאַרְץ שֹׁנֵנֵר: ¹¹ מִן־
 הָאָרֶץ הַהִוא יֵצֵא אֲשּׁוּר וַיִּבְנוּ אֶת־נִינּוּהַ
 וְאֶת־רַחֲבַת עִיר וְאֶת־כַּלַּח: ¹² וְאֶת־רֶסֶן בֵּין
 נִינּוּהַ וּבֵין כַּלַּח הוּא הָעִיר
 הַגְּדֹלָה: ¹³ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוֹדִים וְאֶת־
 עַנְמִים וְאֶת־לֶהָבִים וְאֶת־נַפְתָּחִים: ¹⁴ וְאֶת־
 פְּתֶרְסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשֵּׁם
 פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתָּרִים: ¹⁵ וְכְנַעַן יָלַד
 אֶת־צִידֹן בְּכָרוֹ וְאֶת־חַת: ¹⁶ וְאֶת־הַיְבוּסִי
 וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת־הַגְּרִגְשִׁי: ¹⁷ וְאֶת־הַחִוִּי
 וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי: ¹⁸ וְאֶת־הָאֲרוּדִי
 וְאֶת־הַצְּמֵרִי וְאֶת־הַחֲמֵתִי וְאַחֵר נִפְצוּ
 מִשְׁפַּחֹת הַכְּנַעֲנִי: ¹⁹ וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי
 מִצִּידֹן בְּאַכָּה גְרָרָה עַד־עֵזָה בְּאַכָּה סְדֹמָה

הוֹלִידוּ אֶת־רְעוּ תִשַׁע שָׁנִים וּמֵאֲתָיִם שָׁנָה
 וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁰ וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם
 וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־שָׂרוּג: ²¹ וַיְחִי רְעוּ
 אַחֲרַי הוֹלִידוּ אֶת־שָׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים
 וּמֵאֲתָיִם שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ²² וַיְחִי שָׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וַיֹּלֵד אֶת־נַחֲוֹר: ²³ וַיְחִי שָׂרוּג אַחֲרַי הוֹלִידוּ
 אֶת־נַחֲוֹר מֵאֲתָיִם שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ²⁴ וַיְחִי נַחֲוֹר תִּשַׁע וְעֶשְׂרִים
 שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־תְּרַח: ²⁵ וַיְחִי נַחֲוֹר אַחֲרַי
 הוֹלִידוּ אֶת־תְּרַח תִּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמֵאֲתָיִם
 שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁶ וַיְחִי־תְּרַח
 שֶׁבַע־עִים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־אַבְרָם אֶת־נַחֲוֹר
 וְאֶת־הָרָן: ²⁷ וְאַלְהָה תּוֹלְדַת תְּרַח תְּרַח
 הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נַחֲוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן
 הוֹלִיד אֶת־לוֹט: ²⁸ וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תְּרַח
 אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ בְּאוּר
 כַּשְׁדִּים: ²⁹ וַיִּקַּח אַבְרָם וְנַחֲוֹר לָהֶם נָשִׁים
 שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרִי וְשֵׁם אִשְׁת־נַחֲוֹר
 מִלְכָּה בִתְּהָרָן אִבִּי־מִלְכָּה וְאָבִי
 יִסְכָּה: ³⁰ וַתְּהִי שָׂרִי עֲקָרָה אֵין לָהּ
 וָלֵד: ³¹ וַיִּקַּח תְּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־
 לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שָׂרִי כַלְתּוֹ אִשְׁת
 אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אֹתָם מְאוּר כַּשְׁדִּים
 לָלֶכֶת אֶרֶצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ
 שָׁם: ³² וַיְהִיו יְמֵי־תְּרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים
 וּמֵאֲתָיִם שָׁנָה וַיָּמָת תְּרַח בְּחָרָן: ³³

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לְדַלְדֹלְךָ

וְנַעֲשֶׂה־לָנוּ שֵׁם פְּרוֹ־נִפְוִן עַל־פְּנֵי כָל־
 הָאָרֶץ: ⁵ וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־
 הַמְּגִדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם: ⁶ וַיֹּאמֶר
 יְהוָה הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה
 הַחֲלָם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבְצֹר מֵהֶם כָּל־
 אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת: ⁷ הֲבֵה נִרְדָּה וְנִבְלָה
 שֵׁם שְׁפָתֶם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׁפַת
 רֵעֵהוּ: ⁸ וַיִּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־
 הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֵת הָעִיר: ⁹ עַל־כֵּן קָרָא
 שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלְל יְהוָה שְׁפַת כָּל־
 הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָל־
 הָאָרֶץ: ¹⁰

¹⁰ אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מֵאֲתָיִם שָׁנָה
 וַיֹּלֵד אֶת־אַרְפַּכְשָׁד שְׁנַתַּיִם אַחֲרַי
 הַמְּבּוּל: ¹¹ וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרַי הוֹלִידוּ אֶת־
 אַרְפַּכְשָׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ¹² וְאַרְפַּכְשָׁד חִי חֲמֵשׁ
 וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־שֵׁלַח: ¹³ וַיְחִי
 אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרַי הוֹלִידוּ אֶת־שֵׁלַח שְׁלֹשׁ
 שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ¹⁴ וְשֵׁלַח חִי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וַיֹּלֵד אֶת־עֵבֶר: ¹⁵ וַיְחִי־שֵׁלַח אַחֲרַי הוֹלִידוּ
 אֶת־עֵבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁶ וַיְחִי־עֵבֶר
 אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־
 פִּלֵּג: ¹⁷ וַיְחִי־עֵבֶר אַחֲרַי הוֹלִידוּ אֶת־פִּלֵּג
 שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד
 בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁸ וַיְחִי־פִלֵּג שְׁלֹשִׁים
 שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת־רַעוּ: ¹⁹ וַיְחִי־פִלֵּג אַחֲרַי

כָּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיִם וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרַיִם אֶת־
הָאִשָּׁה כִּי־יִפְהָּ הִוא מְאֹד׃ ¹⁵ וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ
שְׂרֵי פְרֹעָה וַיְהִלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פְּרֹעָה וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה בֵּית פְּרֹעָה׃ ¹⁶ וּלְאַבְרָם הִיטִיב
בְּעִבּוּרָהּ וַיְהִי־לּוֹ צֶאֱזֵן וּבִקְרָה וְחַמְלִים
וְעִבְדִים וּשְׁפָחֹת וְאֹתָנֹת וּגְמָלִים׃ ¹⁷ וַיִּגְעַע
יְהוָה ׀ אֶת־פְּרֹעָה נִגְעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ
עַל־דְּבַר שְׂרֵי אִשָּׁת אַבְרָם׃ ¹⁸ וַיִּקְרָא
פְּרֹעָה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי
לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אֲשַׁתְּךָ הִוא׃ ¹⁹ לָמָּה
אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וְאִקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה
וְעַתָּה הִנֵּה אֲשַׁתְּךָ קַח וְלֵךְ׃ ²⁰ וַיֵּצֵא עָלָיו
פְּרֹעָה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

13 וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הִוא וְאִשְׁתּוֹ
וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עַמּוֹ הַנִּגְבָּה׃ ² וְאַבְרָם
כָּבַד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּבְּסוּף וּבַזֶּהָב׃ ³ וַיֵּלֶךְ
לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אֱהֻלָּהּ בְּתַחֲלָה בֵּין
בֵּית־אֵל וּבֵין הָעֵי׃ ⁴ אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם
אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ ⁵ וְגַם־לָלוֹט הֵחֵלֵךְ אֶת־
אַבְרָם הָיָה צֶאֱזֵן וּבִקְרָה וְאֵהָלִים׃ ⁶ וְלֹא־נִשְׂאָ
אַתָּם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחֲדוֹ כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם
רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחֲדוֹ׃ ⁷ וַיְהִי־רִיב בֵּין
רַעֲי מְקַנְהֵ־אַבְרָם וּבֵין רַעֲי מְקַנְהֵ־לוֹט
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי אֲזִי יֵשֵׁב בְּאָרֶץ׃ ⁸ וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינֵינוּ

מֵאֲרָצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךָ׃ ² וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל
וְאַבְרָכְךָ וְאַגְדִּלָּהּ שְׁמֶךָ וְהָיָה
בְּרָכָה׃ ³ וְאַבְרָכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אֶאְרָךְ
וּנְבָרְכוּ בְךָ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה׃ ⁴ וַיֵּלֶךְ
אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ
לוֹט וְאַבְרָם בְּזַחְמֹשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה
בְּצֵאתוֹ מִחָרָן׃ ⁵ וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שְׂרֵי
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בְּזַחְמֵי וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם
אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בַּחָרָן
וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה
כְּנַעַן׃ ⁶ וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאָרֶץ עַד מְקוֹם
שָׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אֲזִי
בְּאָרֶץ׃ ⁷ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר
לְזָרְעֶךָ אֲתָן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיְבִין שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו׃ ⁸ וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם
הָהָרָה מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֶהְלָהּ׃ ⁹ בֵּית־
אֵל מַיִם וְהָעֵי מִקְדָּם וַיְבִין־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ ⁹ וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ
וְנֹסוֹעַ הַנִּגְבָּה׃ פ
¹⁰ וַיְהִי רָעַב בְּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם
לְגוֹר שָׁם כִּי־כָבַד הָרָעַב בְּאָרֶץ׃ ¹¹ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבֹא מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֶל־
שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יִדְעֹתִי כִּי אִשָּׁה יַפְת־
מְרָאָה אָתָּה׃ ¹² וְהָיָה כִּי־יֵרְאוּ אֹתְךָ הַמִּצְרַיִם
וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהִרְגוּ אֹתִי וְאֹתְךָ
יַחֲיוּ׃ ¹³ אָמַרְיִנָּא אֲחֹתִי אָתָּה לְמַעַן יִיטַב־לִי
בְּעִבּוּרְךָ וְחַיְתָה נַפְשִׁי בַּגָּלְלֶיךָ׃ ¹⁴ וַיְהִי

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

מִלֶּדֶד אֲדָמָה וְשִׁמְאֵבֶל מִלֶּדֶד **צְבוּיִים**^k
 וּמִלֶּדֶד בְּלַע הַיַּאֲצֵר: ³ כָּל־אֵלֶּה חִבְרוּ אֶל־
 עַמְקֵי הַשְּׂדֵיִם הוּא יָם הַמֶּלַח: ⁴ שְׁתֵּי־
 עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדֻרְלַעְמֶר וְשִׁלְש־
 עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרְדּוּ: ⁵ וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
 בָּא כְּדֻרְלַעְמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיְכּוּ
 אֶת־רַפָּאִים בַּעֲשֶׂתְרַת קַרְנִים וְאֶת־הַזּוּזִים
 בָּהֶם וְאֵת הָאִימִים בַּשּׁוּה קַרִיתִים: ⁶ וְאֶת־
 הַחֲרִי בְּהַרְרָם שֶׁעִיר עַד אֵיל פֶּאֲרוֹן אֲשֶׁר
 עַל־הַמְּדָבָר: ⁷ וַיָּשׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט
 הוּא קִדְשׁ וַיְכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה הָעַמְּלָקִי וְגַם
 אֶת־הָאֲמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחֻצְצָן תָּמָר: ⁸ וַיֵּצֵא
 מִלֶּדֶד־סֹדֶם וּמִלֶּדֶד עַמְרָה וּמִלֶּדֶד אֲדָמָה וּמִלֶּדֶד
צְבוּיִים וּמִלֶּדֶד בְּלַע הוּא־צֵעַר וַיַּעֲרֹכוּ
 אֶתָם מִלְחָמָה בַּעַמְקֵי הַשְּׂדֵיִם: ⁹ אֶת־
 כְּדֻרְלַעְמֶר מִלֶּדֶד עֵילָם וְתַדְעֵל מִלֶּדֶד גּוּזִים
 וְאַמְרָפֶל מִלֶּדֶד שֶׁנְעֶר וְאַרְיוּד מִלֶּדֶד אֶלְסַר
 אַרְבַּעַה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה: ¹⁰ וְעַמְקֵי
 הַשְּׂדֵיִם ¹ בְּאַרְתַּת בְּאַרְתַּת חֲמֹר וַיִּנְסוּ מִלֶּדֶד־
 סֹדֶם וְעַמְרָה וַיִּפְלוּ־שָׁמָּה וְהַנְּשֹׂאֲרִים הָרָה
 נָסוּ: ¹¹ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רֶכֶשׁ סֹדֶם וְעַמְרָה
 וְאֶת־כָּל־אֲכָלָם וַיִּלְכוּ: ¹² וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט
 וְאֶת־רֶכֶשׁוֹ בֶן־אָחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ וְהוּא יֹשֵׁב
 בְּסֹדֶם: ¹³ וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיִּגַּד לְאַבְרָם
 הָעֵבְרִי וְהוּא שָׁכַן בְּאַלְנֵי מִמְרָא הָאֲמֹרִי
 אָחִי אֲשֶׁכֶל וְאָחִי עֶנְר וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית־

וּבִינָיָהּ וּבִין רַעִי וּבִין רַעִיד כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים
 אֲנַחְנוּ: ⁹ הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנָיִךְ הַפְּרָד נָא
 מֵעָלַי אִם־הַשְּׂמַאֵל וְאִימָנָה וְאִם־הַיְמִין
 וְאִם־מְאִילָה: ¹⁰ וַיִּשְׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא
 אֶת־כָּל־כְּבֹד הַיְרֵדוֹן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לְפָנָי |
 שַׁחַת יְהוָה אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עַמְרָה כַּגּוֹי־יְהוָה
 כְּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאַכָּה צֵעַר: ¹¹ וַיִּבְחַר־לוֹ
 לוֹט אֶת כָּל־כְּבֹד הַיְרֵדוֹן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָם
 וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו: ¹² אַבְרָם יֹשֵׁב
 בְּאָרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יֹשֵׁב בְּעַרְי הַכְּפָר וַיֵּאֱהֶל
 עַד־סֹדֶם: ¹³ וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רַעִים וְחֲטָאִים
 לַיהוָה מְאֹד: ¹⁴ וַיְהוֶה אָמַר אֶל־אַבְרָם
 אַחֲרֵי הַפְּרָד־לוֹט מִמַּעְמוֹ שָׂא נָא עֵינָיִךְ
 וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צִפְנָה
 וְנִגְבָּה וּקְדָמָה וַיְמַה: ¹⁵ כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֵה לְךָ אֶתְנַנְּה וּלְזַרְעֶךָ עַד־
 עוֹלָם: ¹⁶ וְשִׁמְתִי אֶת־זַרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר | אִם־יֹכֵל אִישׁ לְמַנּוֹת אֶת־עַפְר
 הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֶךָ יִמְנָה: ¹⁷ קוֹם הַתְּהַלֵּךְ
 בְּאָרֶץ לְאַרְבָּה וּלְרַחֲבָה כִּי לְךָ
 אֶתְנַנְּה: ¹⁸ וַיֵּאֱהֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֹּשֵׁב בְּאַלְנֵי
 מִמְרָא אֲשֶׁר בְּחִבְרוֹן וַיְבֹן־שָׁם מִזְבֵּחַ
 לַיהוָה: פ

14 וַיְהִי בִימֵי אַמְרָפֶל מִלֶּדֶד־שֶׁנְעֶר אַרְיוּד
 מִלֶּדֶד אֶלְסַר כְּדֻרְלַעְמֶר מִלֶּדֶד עֵילָם וְתַדְעֵל
 מִלֶּדֶד גּוּזִים: ² עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־בְּרַעַל מִלֶּדֶד
 סֹדֶם וְאֶת־בְּרַשָׁע מִלֶּדֶד עַמְרָה שֶׁנָּאב |

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

לִי וְאַנְכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא
 דִּמְשָׁק אֲלֵיעֶזֶר׃³ וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא
 נִתְּתָה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ
 אֹתִי׃⁴ וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא
 יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא
 יִירָשְׁךָ׃⁵ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֵּט־
 נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אֲסִתּוּבֵל
 לְסֹפֵר אַתֶּם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה
 זְרַעְךָ׃⁶ וְהָאֱמֹן בֵּיהוָה וַיִּחְשְׁבֶהָ לוֹ
 צְדָקָה׃⁷ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת לְךָ אֶת־
 הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ׃⁸ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה
 בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה׃⁹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־
 לִי עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעִזֵּי מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאֵיל
 מְשֻׁלֵּשׁ וְתֹר וְגוֹזֵל׃¹⁰ וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה
 וַיִּבְתֵּר אֹתָם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בְּתָרוֹ
 לְקִרְיַת רַעְהוּ וְאֶת־הַצֶּפֶר¹ לֹא בָתֵּר׃¹
¹ וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל־הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אַתֶּם
 אַבְרָם׃¹² וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לְבֹא וַתִּרְדָּמָה
 נִפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֹשֶׁכָה גְדֹלָה
 נִפְלַת עָלָיו׃¹³ וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תִּדַע
 כִּי־גֵר | יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
 וְעַבְדוּם וְעַנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת
 שָׁנָה׃¹⁴ וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּן אֲנֹכִי
 וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְּשׁ גָּדוֹל׃¹⁵ וְאַתָּה
 תָּבוֹא אֶל־אַבְתִּיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׁיבָה
 טוֹבָה׃¹⁶ וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הִנֵּה כִּי לֹא־

אַבְרָם׃¹⁴ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו
 וַיִּרַק אֶת־חַנִּיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׂמִנָּה עָשָׂר
 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד־דָּן׃¹⁵ וַיַּחַלֵּק
 עָלֵיהֶם | לַיְלָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיִּבְּסוּ וַיִּרְדְּפֵם
 עַד־חֹזְבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדִמְשָׁק׃¹⁶ וַיֵּשֶׁב
 אֶת כָּל־הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ
 הָשִׁיב וְגַם אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הָעַמִּים׃¹⁷ וַיֵּצֵא
 מִלְּךְ־סֹדֶם לְקִרְיַתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת
 אֶת־כַּדְרֵלְעָמֶרⁿ וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
 אֶל־עַמֶּק שָׁוֵה הוּא עַמֶּק הַמֶּלֶךְ׃¹⁸ וּמִלְכֵי־
 צֹדֵק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לַחֵם וַיִּזַּן וְהוּא כֹהֵן
 לְאֵל עֵלְיוֹן׃¹⁹ וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם
 לְאֵל עֵלְיוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ׃²⁰ וּבְרוּךְ אֵל
 עֵלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגַן צְרִיף בְּיַדְךָ וַיִּתֵּן־לוֹ מַעֲשֵׂר
 מִכֹּל׃²¹ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סֹדֶם אֶל־אַבְרָם תֵּן־
 לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרֶכֶשׁ קַח־לְךָ׃²² וַיֹּאמֶר אַבְרָם
 אֶל־מֶלֶךְ סֹדֶם הֲרִימְתִּי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל
 עֵלְיוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ׃²³ אֲסִמְחוּט וְעַד
 שְׂרוּד־נֶעַל וְאֲסִמְאָקָה מִכָּל־אֲשֶׁר־לְךָ וְלֹא
 תֹאמַר אֲנִי הִעֲשִׂיתִי אֶת־אַבְרָם׃²⁴ בַּלְעָדִי
 רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלָק הָאֲנָשִׁים
 אֲשֶׁר הִלְכוּ אֹתִי עַל אֲשַׁכַּל וּמִמָּרָא הֵם
 יִקְחוּ חֶלְקָם׃ ׀

15 אַחֲרַי | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־
 יְהוָה אֶל־אַבְרָם בְּמִתְנַחֵה לֵאמֹר אֶל־תִּירָא
 אַבְרָם אֲנֹכִי מָגַן לְךָ שְׂכָרְךָ הִרְבֵּה
 מְאֹד׃² וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מִה־תִּתֶּן־

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

n Marks an anomalous form.

p We read punctuation in L differently from BHS.

מִפְּנֵיהֶ֑: ⁷ וַיִּמְצָאָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה עַל־עֵין
הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעֵין בְּדֶרֶךְ
שׁוּר: ⁸ וַיֹּאמֶר הַגֵּר שִׁפְחַת שְׂרֵי אֵי־מִזָּה
בָּאת וְאַנְה תִּלְכִּי וְתֹאמְרִי מִפְּנֵי שְׂרֵי גְבֻרְתִּי
אֲנֹכִי בִרְחַת: ⁹ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה
שׁוּבִי אֶל־גְּבֻרְתְּךָ וְהִתְעַנִּי תַחַת
יְדֵיהֶ֑: ¹⁰ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה הֲרַבָּה
אַרְבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ וְלֹא יִסְפֹּר
מִרְבִּי: ¹¹ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה הֲנִדָּךְ הָרָה
וְיִלְדָּךְ בֶּן וְקִרְאתָ שְׁמוֹ יִשְׁמַעְאֵל כִּי־שָׁמַע
יְהוָה אֶל־עֲנִיָּךְ: ¹² וְהוּא יְהִי פֶּרֶא אָדָם
יָדוּ בְּכָל וַיֵּד כָּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי כָל־אֲחִיו
יִשְׁכֹּן: ¹³ וְתִקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ
אֵתָה אֵל רָאִי כִי אִמְרָה הַגֵּם הַלֵּם רְאִיתִי
אֲחֵרֵי רְאִי: ¹⁴ עַל־כֵּן קִרְא לְבָאָר בָּאָר לְחֵי
רְאִי הִנֵּה בֵּין־קִדְשׁ וּבֵין בְּרֵד: ¹⁵ וְתִלְדֵךְ הַגֵּר
לְאַבְרָם בֶּן וְיִקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנֹו אֲשֶׁר־
יִלְדָּה הַגֵּר יִשְׁמַעְאֵל: ¹⁶ וְאַבְרָם בֶּן־שָׁמְנַיִם
שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנַיִם בָּלְדַת־הַגֵּר אֶת־יִשְׁמַעְאֵל
לְאַבְרָם: ׀

17 וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תְּשַׁעִּים שָׁנָה וְתִשַׁע
שָׁנַיִם וַיֵּלֶא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אַנִּי־אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לִפְנֵי וְהִיָּה
תָּמִים: ² וְאַתָּנָה בְרִיתִי בֵינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבָּה
אוֹתְךָ בְּמֵאֵד מְאֹד: ³ וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו
וַיְדַבֵּר אֵתוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר: ⁴ אֲנִי הִנֵּה
בְרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאָב הַמִּזֹּן גּוֹיִם: ⁵ וְלֹא־
יִקְרָא עוֹד אֶת־שְׁמֶךָ אַבְרָם וְהִיָּה שְׁמֶךָ

שְׁלֵם עֵזוֹן הָאָמְרִי עַד־הִנֵּה: ¹⁷ וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ
בָּאָה וְעַלְטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׂן וְלִפְיֵד
אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁸ בֵּינֵם
הָהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר
לְזֶרְעֶךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר
מִצְרַיִם עַד־הַנְּהַר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: ¹⁹ אֶת־
הַקִּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקְּדֻמְנִי: ²⁰ וְאֶת־
הַחֲתִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַרְפָּאִים: ²¹ וְאֶת־
הָאָמְרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגְּרָגְשִׁי וְאֶת־
הַיְבוּסִי: ׀

16 וְשְׂרֵי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יִלְדָּה לוֹ וְלָהּ
שִׁפְחָה מִצְרִית וְשָׁמָה הִגְּר: ² וְתֹאמְרִי שְׂרֵי
אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצַרְנִי יְהוָה מִלְּדַת
בִּאֲנָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוֹלִי אַבְנָה מִמֶּנָּה^v
וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שְׂרֵי: ³ וְתִלְכָח שְׂרֵי
אֶשֶׁת־אַבְרָם אֶת־הַגֵּר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ
מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנַיִם לְשִׁבַת אַבְרָם בְּאָרֶץ
כְּנָעַן וְתַתֵּן אֶתָה לְאַבְרָם אִישָׁה לוֹ
לְאִשָּׁה: ⁴ וַיָּבֵא אֶל־הַגֵּר וְתַהֲרַ וְתִרְאָ כִּי
הָרְתָה וְתִקַּל גְּבֻרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ: ⁵ וְתֹאמְרִי
שְׂרֵי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי
שִׁפְחָתִי בְּחִיקְךָ וְתִרְאָ כִּי הָרְתָה וְאִקַּל
בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: ⁴ ⁶ וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֶל־שְׂרֵי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי־
לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְתַעֲנֶנָּה שְׂרֵי וְתִבְרַח

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
 אֶת־שֵׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ
 לְבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו: ¹⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֲבֹתָיִךָ וְהִפְרִיתִי אֶתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד
 וְנָתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּנּוּ
 יֵצְאוּ: ⁷ וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין
 זַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לְהִזְוֹת
 לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ: ⁸ וְנָתַתִּי לְךָ
 וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת כָּל־
 אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזַת עוֹלָם וְהִיְתִי לָהֶם
 לְאֱלֹהִים: ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
 וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמַר אִתָּה וְזַרְעֶךָ
 אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם: ¹⁰ זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
 תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
 הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: ¹¹ וְנִמְלַתֶם אֶת בְּשֶׁר
 עַרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
 וּבֵינֵיכֶם: ¹² וּבֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־
 זָכָר לְדוֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בְּיֵת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכָּל
 בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֶךָ הוּא: ¹³ הַמּוֹל |
 יִמּוֹל יְלִיד בְּיֵת וּמִקְנַת כֶּסֶף וְהִיְתָה
 בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם: ¹⁴ וְעָרַל |
 זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשֶׁר עַרְלָתוֹ
 וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהָ אֶת־בְּרִיתִי
 הַפֶּר: ¹⁵ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
 שְׂרִי אֲשֶׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי כִּי
 שָׂרָה שְׁמָהּ: ¹⁶ וּבִרְכַתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי
 מִמֶּנָּה לְךָ בֶּן וּבִרְכַתִּיהָ וְהִיְתָה לְגוֹיִם מְלִכֵי
 עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ: ¹⁷ וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו
 וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלִבָּן מֵאֶה־שָׂנָה יוֹלֵד
 וְאִם־שָׂנָה הַבְּתִישְׁעִים שָׂנָה
 תֵּלֵד: ¹⁸ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
 אֶת־שֵׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ
 לְבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו: ¹⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֲבֹתָיִךָ וְהִפְרִיתִי אֶתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד
 וְנָתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּנּוּ
 יֵצְאוּ: ⁷ וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין
 זַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לְהִזְוֹת
 לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ: ⁸ וְנָתַתִּי לְךָ
 וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת כָּל־
 אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזַת עוֹלָם וְהִיְתִי לָהֶם
 לְאֱלֹהִים: ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
 וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמַר אִתָּה וְזַרְעֶךָ
 אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם: ¹⁰ זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
 תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
 הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: ¹¹ וְנִמְלַתֶם אֶת בְּשֶׁר
 עַרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
 וּבֵינֵיכֶם: ¹² וּבֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־
 זָכָר לְדוֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בְּיֵת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכָּל
 בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֶךָ הוּא: ¹³ הַמּוֹל |
 יִמּוֹל יְלִיד בְּיֵת וּמִקְנַת כֶּסֶף וְהִיְתָה
 בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם: ¹⁴ וְעָרַל |
 זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשֶׁר עַרְלָתוֹ
 וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהָ אֶת־בְּרִיתִי
 הַפֶּר: ¹⁵ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
 שְׂרִי אֲשֶׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי כִּי
 שָׂרָה שְׁמָהּ: ¹⁶ וּבִרְכַתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי
 מִמֶּנָּה לְךָ בֶּן וּבִרְכַתִּיהָ וְהִיְתָה לְגוֹיִם מְלִכֵי
 עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ: ¹⁷ וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו
 וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלִבָּן מֵאֶה־שָׂנָה יוֹלֵד
 וְאִם־שָׂנָה הַבְּתִישְׁעִים שָׂנָה
 תֵּלֵד: ¹⁸ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ

18 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֶינִי מִמְּרָא וְהוּא
 יָשָׁב פֶּתַח־הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם: ² וַיֵּשֶׂא עֵינָיו
 וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו
 וַיֵּרָא וַיֵּרָץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל
 וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה: ³ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם־נָא

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

וְאַבְרָהָם הִלְךְ עִמָּם לְשֹׁלָחַם: ¹⁷ וַיְהִי
 אָמַר הַמְכֶסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנֹכִי
 עֹשֶׂה: ¹⁸ וְאַבְרָהָם הָיָה יְהוּי לְגוֹי גָדוֹל
 וְעַצּוֹם וְנִבְרָכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: ¹⁹ כִּי
 יִדְעֹתָיו לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת־בְּנָיו וְאֶת־
 בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרֹךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא יְהוָה עַל־
 אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דָּבַר עָלָיו: ²⁰ וַיֹּאמֶר
 יְהוָה זַעֲקַת סְדָם וְעַמָּרָה כִּי־רַבָּה
 וַחֲטָאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד: ²¹ אַרְדָּה־נָּא
 וְאַרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ |
 כְּלָה וְאִם־לֹא אֲדַעָה: ²² וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם
 הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדָמָה וְאַבְרָהָם עֹדְדָנוּ עִמָּד
 לְפָנָי יְהוָה: ²³ וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הָאֵף
 תִּסְפָּה צְדִיק עַם־רָשָׁע: ²⁴ אוֹלֵי יֵשׁ חַמְשִׁים
 צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הָאֵף תִּסְפָּה וְלֹא־תִשָּׂא
 לְמַקּוֹם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְדִּיקִים אֲשֶׁר
 בְּקִרְבָּהּ: ²⁵ חָלְלָה לְךָ מַעֲשֵׂת | בְּדַבַּר הַזֶּה
 לְהַמִּית צְדִיק עַם־רָשָׁע וְהָיָה כַּצְדִּיק
 כְּרָשָׁע חָלְלָה לְךָ הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא
 יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: ²⁶ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא
 בְּסָדָם חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר
 וְנִשְׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בְּעִבּוּרָם: ²⁷ וַיַּעַן
 אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָּא הוֹאֵלְתִּי לְדַבַּר
 אֶל־אֲדָנָי וְאֲנֹכִי עֹפֵר וְאֹפֵר: ²⁸ אוֹלֵי
 יַחֲסֵרוּן חַמְשִׁים הַצְדִּיקִים חַמְשֶׁה הַתְּשֻׁחִית
 בְּחַמְשֶׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית
 אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: ²⁹ וַיִּסָּף
 עוֹד לְדַבַּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם

מִצָּאתִי חַן בְּעֵינַיִךְ אֶל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל
 עַבְדְּךָ: ⁴ יִקַּח־נָא מֵעֶטְמִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם
 וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעַץ: ⁵ וְאָקָחָה פֶת־לֶחֶם
 וְסַעְדוּ לְבַכֶּם אַחֲרַי תַעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן
 עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה
 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: ⁶ וַיִּמָּהֵר אַבְרָהָם הָאֱהֻלָּה
 אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רִי שְׁלֹשׁ סָאִים קָמַח
 סֹלֶת לְוִשִׁי וְעָשִׂי עֲגוֹת: ⁷ וְאֶל־הַבָּקָר רֶגֶץ
 אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רֶדֶד וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־
 הַנָּעַר וַיִּמָּהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: ⁸ וַיִּקַּח חֲמֵאָה
 וְחֶלֶב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם
 וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעַץ
 וַיֹּאבְלוּ: ⁹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: ⁴ אֵיךְ שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֵהָל: ¹⁰ וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב
 אֵלָיִךְ כְּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אֲשַׁתְּךָ
 וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא
 אַחֲרָיו: ¹¹ וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בָּאִים
 בְּיָמִים חֲדָלִים לְהַיּוֹת לְשָׂרָה אֶרֶח
 כְּנָשִׁים: ¹² וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר
 אַחֲרַי בִּלְתִּי הִיְתָה־לִּי עַדְנָה וְאֲדָנִי
 זָקֵן: ¹³ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לְמָה זֶה
 צָחֻקָה שָׂרָה לֵאמֹר הָאֵף אֲמַנִּם אֵלַד וְאֲנִי
 זָקְנָתִי: ¹⁴ הִיפְלֵא מִיְהוָה דְּבַר לְמוֹעֵד
 אָשׁוּב אֵלָיִךְ כְּעֵת חַיָּה וְלְשָׂרָה
 בֵּן: ¹⁵ וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחֻקָתִי
 כִּי | יִרְאֶה וַיֹּאמֶר | לֹא כִּי צָחֻקָתִי: ¹⁶ וַיִּקְמוּ
 מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל־פְּנֵי סְדָם

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיֵּא־הֵנָּה אֶתְהוֹן
 אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לְהוֹן בְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק
 לְאֲנָשִׁים הָאֵל אֶל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן
 בָּאוּ בְצֹל קִרְתִּי: ⁹ וַיֹּאמְרוּ | גִּשְׁה־לָּאָה
 וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בְּא־לְגוֹל וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט
 עֲתָה נִרְעֵ לָךְ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בְאִישׁ בְּלוֹט
 מְאֹד וַיִּגְשׂוּ לְשֹׁבֵר הַדֶּלֶת: ¹⁰ וַיִּשְׁלְחוּ
 הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם
 הַבַּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגְרוּ: ¹¹ וְאֶת־הָאֲנָשִׁים
 אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הַכּוּ בַסַּנּוּרִים מִקָּטָן
 וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח: ¹² וַיֹּאמְרוּ
 הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חָתָן וּבְנֵיךָ
 וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בְּעִיר הוֹצֵא מִן־
 הַמָּקוֹם: ¹³ כִּי־מִשְׁחַתִּים אֲנַחְנוּ אֶת־
 הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גִדְלָה צַעֲקַתְכֶם אֶת־פְּנֵי
 יְהוָה וַיִּשְׁלַחְנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: ¹⁴ וַיֵּצֵא לוֹט
 וַיְדַבֵּר | אֶל־חַתָּנָיו | לְקַחִי בְנֹתַי וַיֹּאמְרוּ
 קוּמוּ צֵאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחַתִּית
 יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כַמְצַחֵק בְּעֵינָי
 חַתָּנָיו: ¹⁵ וַכְמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה וַיֵּאֲצִיזוּ
 הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־
 אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנְּמַצָּאֹת פֶּן־
 תִּסָּפֵה בְּעֵינֵי הָעִיר: ¹⁶ וַיִּתְמַהֲמַהּ | וַיַּחֲזִקוּ
 הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד־שְׁתֵּי
 בְנֹתָיו בְּחַמְלַת יְהוָה עֲלָיו וַיֵּצְאוּהוּ וַיִּנְחֵהוּ
 מִחוּץ לָעִיר: ¹⁷ וַיְהִי כַהוֹצִיֵּאִם אֹתָם
 הַחוּצָה וַיֹּאמְרוּ הַמַּלְטֵי עַל־נַפְשֶׁךָ אֶל־תִּבְטֵי
 אַחֲרֶיךָ וְאֶל־תַּעֲמֵד בְּכָל־הַכֹּפֵר הַהֲרָה
 הַמַּלְטֵי פֶן־תִּסָּפֵה: ¹⁸ וַיֹּאמְרוּ לוֹט אֲלֵהֶם
 אֶל־נָא אֲדַנִּי: ¹⁹ הִנֵּה־נָא מִצָּא עֲבָדְךָ חַן

אַרְבָּעִים וַיֹּאמְרוּ לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעַבְדְּךָ
 הָאֲרָבָעִים: ³⁰ וַיֹּאמְרוּ אֶל־נָא יַחַר לְאֲדָנִי
 וְאֲדַבְּרָה אוֹלִי יִמְצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמְרוּ
 לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם
 שְׁלֹשִׁים: ³¹ וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה־נָא הוֹאֲלֵתִי לְדַבֵּר
 אֶל־אֲדָנִי אוֹלִי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמְרוּ
 לֹא אֲשַׁחִית בְּעַבְדְּךָ הָעֶשְׂרִים: ³² וַיֹּאמְרוּ
 אֶל־נָא יַחַר לְאֲדָנִי וְאֲדַבְּרָה אֶת־הַפֶּעַם
 אוֹלִי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרֵה וַיֹּאמְרוּ לֹא
 אֲשַׁחִית בְּעַבְדְּךָ הָעֶשְׂרֵה: ³³ וַיֵּלֶךְ יְהוָה
 כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
 שָׁב לְמִקְמוֹ:

19 וַיָּבִיאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֻמָּה בְּעָרֵב
 וְלוֹט יָשָׁב בְּשַׁעַר־סְדֻם וַיִּרְא־לוֹט וַיִּקָּם
 לְקִרְאָתָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַפָּיִם אַרְצָה: ² וַיֹּאמְרוּ
 הִנֵּה נָא־אֲדָנִי סוּרוּ נָא אֶל־בַּיִת עֲבַדְכֶם
 וְלִינוּ וּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם^v
 לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בָרְחוּב
 גִּלְזִין: ³ וַיִּפְצְרֻבָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבִיאוּ
 אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפֶה
 וַיֹּאכְלוּ: ⁴ טָרֵם יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשִׁי הָעִיר אֲנָשִׁי
 סְדֻם נָסְבוּ עַל־הַבַּיִת מִנְעַר וְעַד־זֶקֶן כָּל־
 הָעָם מִקְצָה: ⁵ וַיִּקְרָאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ
 אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה
 הוֹצִיֵּאֵם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֹתָם: ⁶ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם
 לוֹט הַפֶּתַח וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו: ⁷ וַיֹּאמְרוּ
 אֶל־נָא אַחִי תִרְעוּ: ⁸ הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

וּנְשַׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחִיָּה מֵאֲבִינוּ
 זָרַע: ³³ וּתְשַׁקֵּין אֶת־אֲבֵיהֶן יוֹן בַּלַּיְלָה הוּא
 וּתְבֹא הַבְּכִירָה וּתִשְׁכַּב אֶת־אֲבִיהָ וְלֹא־יָדַע
 בְּשֹׁכְבָהּ וּבְקוֹמָהּ: ⁴ ³⁴ וַיְהִי מִמַּחֲרַת וּתְאֹמַר
 הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה הִן־שֹׁכְבָתִי אֲמַשׁ
 אֶת־אֲבִי וְנִשְׁקָנוּ יוֹן גַּם־הַלַּיְלָה וּבְאֵל שֹׁכְבֵי
 עִמּוֹ וּנְחִיָּה מֵאֲבִינוּ זָרַע: ³⁵ וּתְשַׁקֵּין גַּם
 בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבֵיהֶן יוֹן וּתְקַם
 הַצְעִירָה וּתִשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשֹׁכְבָהּ
 וּבְקוֹמָהּ: ³⁶ וּתְהַרְיֶין שְׁתֵּי בְנֹת־לוֹט
 מֵאֲבֵיהֶן: ³⁷ וּתֵלֵד הַבְּכִירָה בֵּן וּתְקַרָא שְׁמוֹ
 מוֹאָב הוּא אָבִי־מוֹאָב עַד־
 הַיּוֹם: ³⁸ וְהַצְעִירָה גַם־הוּא יֵלְדָה בֵּן
 וּתְקַרָא שְׁמוֹ בְּנֵי־עַמִּי הוּא אָבִי בְנֵי־עַמּוֹן
 עַד־הַיּוֹם: ׀

20 וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנּוֹגֵב
 וַיֵּשֶׁב בֵּין־קַדְשׁ וּבֵין שׁוּר וַיִּגַּר
 בְּגַרְר: ² וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
 אַחְתִּי הוּא וַיִּשְׁלַח אַבְימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח
 אֶת־שָׂרָה: ³ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אַבְימֶלֶךְ
 בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנִדָּה מִתּ עַל־
 הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהוּא בַעֲלַת
 בַּעַל: ⁴ וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר
 אֲדֹנָי הִגִּי גַם־צְדִיק תִּהְיֶה־גִּ: ⁵ הֲלֹא הוּא
 אֲמַר־לִי אַחְתִּי הוּא וְהִיא־גַם־הוּא אָמְרָה
 אָחִי הוּא בְּתַם־לִבִּי וּבְגִקּוֹן כִּפִּי עָשִׂיתִי

בְּעֵינַיִךְ וּתִגְדֹּל חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי
 לְהַחְיֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאַנְכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט
 הָהָרָה פֶּן־תִּדְבַקְנִי הָרָעָה וּמָתִי: ²⁰ הִנֵּה־נָא
 הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִיא
 מִצְעָר אִמְלֻטָּה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הוּא
 וּתְחִי נַפְשִׁי: ²¹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׂאֵתִי
 פְּנִיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הַפְּכִי אֶת־
 הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: ²² מִהֵרָה הַמְּלִיט שָׁמָּה כִּי
 לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־
 בֶּן קַרָא שֵׁם־הָעִיר צוּעַר: ²³ הַשֶּׁמֶשׁ יֵצֵא
 עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעָרָה: ²⁴ וַיְהִי־זֶה
 הַמָּטִיר עַל־סֹדֶם וְעַל־עַמֹּרָה גְּפָרִית וְאֵשׁ
 מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם: ²⁵ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־
 הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכְּפָר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי
 הָעָרִים וְצַמַח הָאֲדָמָה: ²⁶ וּתְבַט אִשְׁתּוֹ
 מֵאַחֲרָיו וּתְהִי נְצִיב מֶלַח: ²⁷ וַיִּשְׁכַּם
 אַבְרָהָם בְּבִקְרָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם
 אֶת־פְּנֵי יְהוָה: ²⁸ וַיִּשְׁקֹף עַל־פְּנֵי סֹדֶם
 וְעַמֹּרָה וְעַל־כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכְּפָר וַיֵּרָא וְהִנֵּה
 עָלָה קִיטָר הָאָרֶץ כְּקִיטָר הַכַּבָּשָׁן: ²⁹ וַיְהִי
 בְּשַׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכְּפָר וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ
 הַהַפְּכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשָׁב בָּהֶן
 לוֹט: ³⁰ וַיַּעַל לוֹט מִצּוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וּשְׁתֵּי
 בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרָא לְשַׁבַּת בְּצוּעַר וַיֵּשֶׁב
 בְּמַעֲרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו: ³¹ וּתְאֹמַר
 הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אֲבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין
 בָּאָרֶץ לְבּוֹא עֲלֵינוּ כְּדָרְךָ כָּל־
 הָאָרֶץ: ³² לָכֵּה נִשְׁקָה אֶת־אֲבִינוּ יוֹן

4 Puncta extraordinaria -- a \u005c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u005c5 when they are below the line.

הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־
אִשְׁתּוֹ וְאִמְהַתּוֹ וַיִּלְדּוּ: ¹⁸ כִּי־עָצַר עָצַר
יְהוָה בְּעַד כָּל־רַחֵם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל־
דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתׁ אַבְרָהָם: ^ס

21 וַיְהוֶה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר
וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: ² וַתַּהַר
וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזַקְנֹיָהּ לְמוֹעֵד
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֱתוֹ אֱלֹהִים: ³ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֵד־לָהּ אֲשֶׁר־יִלְדָהּ־לָּהּ
שָׂרָה יִצְחָק: ⁴ וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱתוֹ
אֱלֹהִים: ⁵ וְאַבְרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בַּהוֹלֵד
לֹא אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: ⁶ וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחֵק
עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק־
לִי: ⁷ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הִינֵיקָה
בָּנִים שָׂרָה כִּי־יִלְדֹתִי בֶן לְזַקְנֹיָהּ: ⁸ וַיַּגְדֵּל
הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל
בַּיּוֹם הַגָּמַל אֶת־יִצְחָק: ⁹ וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת־
בְּוֶהֱגַר הַמִּצְרַיִת אֲשֶׁר־יִלְדָהּ לְאַבְרָהָם
מִצְחָק: ¹⁰ וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ הָאִמָּה
הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בְּוֶהֱאִמָּה
הַזֹּאת עַם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק: ¹¹ וַיִּרַע הַדָּבָר
מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדֶת
בְּנוֹ: ¹² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יִרַע
בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנְּעֵר וְעַל־אִמָּתְךָ כֹּל אֲשֶׁר
תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שָׂמַע בְּקֹלָהּ כִּי בִי־צָחֵק
יִקְרָא לָךְ זֶרַע: ¹³ וְגַם אֶת־בְּוֶהֱאִמָּה לְגֹי
אֲשִׁימְנוּ כִּי זֶרַעְךָ הוּא: ¹⁴ וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם |

זֹאת: ⁶ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּחֹלֶם גַּם
אֲנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֶם־לְבַבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת
וְאַחֲשֶׂךָ גַם־אֲנֹכִי אֹתְךָ מַחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן
לֹא־נִתְתִּיךָ לְנִגְעַת אֵלֵיהָ: ⁷ וְעַתָּה הָשֵׁב
אֶשְׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ
וַחֲיָה וְאִם־אֵינְךָ מְשִׁיב דָּע כִּי־מוֹת תְּמוֹת
אֲתָה וְכֹל־אֲשֶׁר־לָךְ: ⁸ וַיִּשְׁכַּם אֲבִימֶלֶךְ
בְּבֹקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עַבְדָּיו וַיִּדְבֵּר אֶת־כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים
מֵאֹד: ⁹ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
לֹא מָה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמָה־חָטַאתִי לָךְ כִּי־
הִבַּאתְ עָלַי וְעַל־מְמַלְכְּתִי חֲטָאָה גְדוֹלָה
מֵעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יַעֲשׂוּ עָשִׂיתָ
עִמָּדִי: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה
רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: ¹¹ וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם כִּי אֲמַרְתִּי רַק אִיזִירָאת אֱלֹהִים
בְּמָקוֹם הַזֶּה וְהִרְגֹנִי עַל־דְּבַר
אִשְׁתִּי: ¹² וְגַם־אִמְנָה אַחֲתִי בַת־אָבִי הוּא
אֵךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה: ¹³ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר הִתְעַו אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי
וַאֲמַר לָהּ זֶה חֲסִדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֵל
כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבִיא שָׁמָּה אֲמַר־לִי
אָחִי הוּא: ¹⁴ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבֹקֶר
וְעַבְדִּים וּשְׂפָחוֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיֵּשֶׁב לֹא
אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ: ¹⁵ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה
אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ שָׁב: ¹⁶ וּלְשָׂרָה
אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלֶיךָ כְּסֹף לְאֶחֱיֶיךָ הִנֵּה
הוּא־לָךְ כְּסוֹת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אֲתָדֶךָ וְאֶת־
כָּל וְנִכְחַת: ¹⁷ וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־

עָשָׂה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְגַם־אֵתָּהּ לֹא־הִגִּדְתָּ
 לִי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְלִתי
 הַיּוֹם: ²⁷ וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן
 לְאַבְיִמֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: ²⁸ וַיֵּצֵב
 אַבְרָהָם אֶת־שִׁבְעַת כַּבָּשֹׁת הַצֹּאן
 לְבִדְנָה: ²⁹ וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מַה
 הֵנָּה שִׁבְעַת כַּבָּשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ
 לְבִדְנָה: ³⁰ וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שִׁבְעַת כַּבָּשֹׁת
 תִּקַּח מִיָּדִי בְּעִבּוֹר תְּהִי־לִי לְעֵדָה כִּי
 חִפְרָתִי אֶת־הַבְּיָר הַזֹּאת: ³¹ עַל־כֵּן קָרָא
 לַמָּקוֹם הַהוּא בְּיָר שִׁבְעַת כִּי שֵׁם נִשְׁבַּעְנוּ
 שְׁנֵיהֶם: ³² וַיִּכְרְתוּ בְרִית בְּבִיָּר שִׁבְעַת וַיִּקַּם
 אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל שֶׁר־צָבָאוּ וַיֵּשְׁבוּ אֶל־אֶרֶץ
 פְּלִשְׁתִּים: ³³ וַיִּטַּע אֶשֶׁל בְּבִיָּר שִׁבְעַת
 וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עֹזֶלִם: ³⁴ וַיִּגַּר
 אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: פ

22 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים
 נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר הִנְנִי: ² וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶדְךָ
 אֶת־יִחִידְךָ אֲשֶׁר־אֲהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶדְךָ לְךָ
 אֶל־אֶרֶץ הַמִּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל
 אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים: ³ וַיִּשְׁכֹּם
 אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיִּחַבֵּשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח
 אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנֵו וַיִּבְקַעַ
 עֵצִי עֹלָה וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
 אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים: ⁴ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא

בְּבֹקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמֶת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הַגֵּר
 שָׁם עַל־שִׁכְמָה וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ
 וַתִּתַּע בְּמִדְבַר בְּיָר שִׁבְעַת: ¹⁵ וַיִּכְלוּ הַמַּיִם
 מִן־הַחֲמַת וַתִּשְׁלַךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד
 הַשִּׁיחִים: ¹⁶ וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד הַרְחֹק
 בְּמִטְחָנִי קִשְׁת כִּי אָמְרָה אֶל־אֶרְאָה בְּמוֹת
 הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנְּגַד וַתִּשָּׂא אֶת־קִלְעָהּ
 וַתִּבְדֹּךְ: ¹⁷ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנְּעֹרָה
 וַיִּקְרָא מִלְּאֵךְ אֱלֹהִים | אֶל־הַגֵּר מִן־
 הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לְּךָ הַגֵּר אֶל־תִּירְאִי
 כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנְּעֹרָה בְּאֲשֶׁר
 הוּא־שָׁם: ¹⁸ קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנְּעֹרָה וְהַחֲזִיקִי
 אֶת־יָדְךָ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל
 אֲשִׁימְנוּ: ¹⁹ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתִּרְאֵה
 בְּיָר מַיִם וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת־הַחֲמַת מַיִם
 וַתִּשָּׂק אֶת־הַנְּעֹרָה: ²⁰ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנְּעֹרָה
 וַיַּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַר וַיְהִי רַבָּה
 קִשְׁת: ²¹ וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַר פָּאָרָן וַתִּקַּח־לוֹ
 אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: פ
²² וַיְהִי בַּעַת הַהוּא וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל
 שֶׁר־צָבָאוּ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ
 בְּכָל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה: ²³ וְעַתָּה הַשְׁבַּעַה
 לִי בְּאֱלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקַר לִי וּלְנִינִי
 וּלְנַבְדִּי כַּחֲסֹד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה
 עִמָּדִי וְעַם־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר־גִּרְתָּהּ
 בָּהּ: ²⁴ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכִי
 אֲשָׁבַע: ²⁵ וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ
 עַל־אֲדוּת בְּיָר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי
 אַבְיִמֶלֶךְ: ²⁶ וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

אֲבָרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַמָּקוֹם
מֵרֶחֶק: ⁵ וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֶל־נַעֲרָיו שְׁבוּ־
לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֶר נִלְכָּה
עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשׁוּבָה אֵלֵיכֶם: ⁶ וַיִּקַּח
אֲבָרָהָם אֶת־עֵצֵי הָעֵלֶה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק
בְּנֹו וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכָלֹת
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ⁷ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־
אֲבָרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַגִּנִּי בְנִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִיֵּה הַשֶּׁה
לְעֵלֶה: ⁸ וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לוֹ
הַשֶּׁה לְעֵלֶה בְנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם
יַחְדָּו: ⁹ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ
הָאֱלֹהִים וַיִּבְנוּ שָׁם אֲבָרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנֹו
וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל
לְעֵצִים: ¹⁰ וַיִּשְׁלַח אֲבָרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח
אֶת־הַמַּאֲכָלֹת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנֹו: ¹¹ וַיִּקְרָא
אֵלָיו מִלֶּאֲדָי יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר
אֲבָרָהָם | אֲבָרָהָם וַיֹּאמֶר הַגִּנִּי: ¹² וַיֹּאמֶר
אֶל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֶר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ
מְאוּמָה: ¹ כִּי | עֲתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִרָא אֱלֹהִים
אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנִיךָ אֶת־יַחֲדָד
מִמֶּנִּי: ¹³ וַיִּשָּׂא אֲבָרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא
וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר נֶאֱחָז בְּסִבְךָ בְּקִרְנָיו וַיִּלְד
אֲבָרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלֶה
תַּחַת בְּנֹו: ¹⁴ וַיִּקְרָא אֲבָרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם
הַהוּא יְהוָה | יִרְאֶה אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּהַר
יְהוָה יִרְאֶה: ¹⁵ וַיִּקְרָא מִלֶּאֲדָי יְהוָה אֶל־

אֲבָרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם: ¹⁶ וַיֹּאמֶר בִּי
נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנִיךָ אֶת־
יַחֲדָד: ¹⁷ כִּי־בָרַךְ אֲבָרְכֶךָ וְהִרְבָּה אֲרֻבָּה
אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹל אֲשֶׁר
עַל־שֹׁפֵת הַיָּם וַיִּרַשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׂעַר
אֲבִיו: ¹⁸ וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ
עֹקֵב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: ¹⁹ וַיֵּשֶׁב אֲבָרָהָם
אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע
וַיֵּשֶׁב אֲבָרָהָם בְּבְאֵר שֶׁבַע: פ
²⁰ וַיְהִי אַחֲרַי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּגֵד
לְאֲבָרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יִלְדָה מִלְכָּה גַם־הוּא
בְּנִים לְנַחֲזֹר אַחִיד: ²¹ אֶת־עֹוֹן בְּכָרוֹ וְאֶת־
בְּוֹז אַחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אָבִי אָרַם: ²² וְאֶת־
כְּשֹׁד וְאֶת־חֹזוֹ וְאֶת־פְּלִדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת־
בְּתוּאֵל: ²³ וּבְתוּאֵל יִלְדָה אֶת־רִבְקָה שְׁמִנָּה
אֵלֶּה יִלְדָה מִלְכָּה לְנַחֲזֹר אַחִי
אֲבָרָהָם: ²⁴ וּפִילִגְשׁוֹ וְשִׁמָּה רְאוּמָה וְתִלְד
גַם־הוּא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ
וְאֶת־מַעֲכָה: ס

23 וַיְהִיו חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: ² וַתָּמָת
שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאָרֶץ
כְּנָעַן וַיָּבֹא אֲבָרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה
וּלְבַכְתָּה: ³ וַיִּקָּם אֲבָרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֶתוֹ
וַיֵּדְבַר אֶל־בְּנֵי־חַת לֵאמֹר: ⁴ גֵּרֹוֹתוֹשְׁבֹת
אֲנִכִּי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אַחֲזֹת־קִבְּרָל עִמָּכֶם
וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְפָּנַי: ⁵ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חַת אֶת־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

לְעֵינֵי בְנֵי־חַת בְּכֹל בָּאֵי שְׂעֵר־
עִירוֹ: ¹⁹ וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה
אִשְׁתּוֹ אֶל־מַעְרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי
מִמְרָא הוּא חֲבֵרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ²⁰ וַיָּקָם
הַשָּׂדֶה וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם
לְאַחֲזֵת־קָבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חַת: ׀

24 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַיָּמִים וַיְהוֶה בְּרָךְ
אֶת־אַבְרָהָם בְּכֹל: ² וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־
עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ הַמָּשָׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שֵׁים־
נָא יָדָךְ תַּחַת יָרְכִי: ³ וְאַשְׁפִּיעֵךְ בֵּיהוֶה
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־
תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר
אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: ⁴ כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־
מוֹלַדְתִּי תִלְךָ וְלִקְחַתָּ אִשָּׁה לְבָנִי
לְיִצְחָק: ⁵ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲעֹבֵד אוֹלִי לֹא־
תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לְלָכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ
הַזֹּאת הֲהִשָּׁב אָשִׁיב אֶת־בְּנִיךָ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יֵצֵאתָ מִשָּׁם: ⁶ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם
הַשְּׁמֵר לְךָ פֶּן־תִּשְׁיֵב אֶת־בְּנֵי שְׁמָה: ⁷ יְהוֶה
| אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי
וּמֵאָרֶץ מוֹלַדְתִּי וְאֲשֶׁר דִּבַּר־לִי וְאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מִלְּאָכּוֹ לְפָנֶיךָ וְלִקְחַתָּ
אִשָּׁה לְבָנִי מִשָּׁם: ⁸ וְאִם־לֹא תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה
לְלָכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת רַק
אֶת־בְּנֵי לֹא תִשָּׁב שְׁמָה: ⁹ וַיֵּשֶׁם הָעֹבֵד
אֶת־יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשְׁבַּע
לוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה: ¹⁰ וַיִּקַּח הָעֹבֵד עֲשָׂרָה

אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ: ⁶ שְׁמַעְנוּ | אֲדֹנָי נְשִׂיא
אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קְבָרֵינוּ קָבֶר
אֶת־מֵתְךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קְבָרוֹ לֹא־יִכְלָה
מִמֶּךָ מִקְבֵר מֵתְךָ: ⁷ וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
לְעַם־הָאָרֶץ לְבְנֵי־חַת: ⁸ וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר
אִם־יִישׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקָבֶר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי
שְׁמַעְוֵנִי וּפְגַעוּ־לִי בְּעַפְרוֹן בֶּן־צֹחַר: ⁹ וַיִּתֵּן־
לִי אֶת־מַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר
בְּקִצֵּה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנָנָה לִי
בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֵת־קָבֶר: ¹⁰ וַעֲפָרוֹן יָשָׁב
בְּתוֹךְ בְּנֵי־חַת וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחַתִּי אֶת־
אַבְרָהָם בְּאֲזַיְנֵי בְנֵי־חַת לְכֹל בָּאֵי שְׂעֵר־
עִירוֹ לֵאמֹר: ¹¹ לֹא־אֲדֹנָי שְׁמַעְנִי הַשָּׂדֶה
נִתְּתִי לָךְ וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לָךְ נִתְּתִיהָ
לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נִתְּתִיהָ לָךְ קָבֶר
מֵתְךָ: ¹² וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אַבְרָהָם לְפָנָיו עִם־
הָאָרֶץ: ¹³ וַיְדַבֵּר אֶל־עַפְרוֹן בְּאֲזַיְנֵי עַם־
הָאָרֶץ לֵאמֹר אֵךְ אִם־אַתָּה לוֹ שְׁמַעְנִי
נִתְּתִי בְּכֶסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־
מֵתִי שְׁמָה: ¹⁴ וַיַּעַן עַפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם
לֵאמֹר לוֹ: ¹⁵ אֲדֹנָי שְׁמַעְנִי אָרֶץ אַרְבַּע
מֵאֵת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בִּינִי וּבִינֶךָ מֵהֵיכָּא וְאֶת־
מֵתְךָ קָבֶר: ¹⁶ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עַפְרוֹן
וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעַפְרוֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּאֲזַיְנֵי בְנֵי־חַת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל
כֶּסֶף עֹבֵר לְסַחַר: ¹⁷ וַיָּקָם | שְׂדֵה עַפְרוֹן
אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לְפָנָיו מִמְרָא הַשָּׂדֶה
וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב: ¹⁸ לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה

גַּמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדָנָיו וַיִּלְךְ וְכָל-טוֹב אֲדָנָיו
 בִּידָו וַיָּקָם וַיִּלְךְ אֶל-אֲרָם גְּהָרִים אֶל-עֵיר
 נַחֲוֹר: ¹¹ וַיְבָרַךְ הַגְּמָלִים מִחוּץ לְעֵיר אֶל-
 בְּאֵר הַמַּיִם לַעַת עָרַב לַעַת צֵאת
 הַשָּׂאֵבֶת: ¹² וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי
 אֲבָרְהָם הַקְּרָה-נָא לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד
 עִם אֲדָנִי אֲבָרְהָם: ¹³ הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל-
 עֵין הַמַּיִם וּבְנוֹת אֲנָשֵׁי הָעֵיר יֵצְאֹת לְשָׂאֵב
 מַיִם: ¹⁴ וְהִיא הַנְּעֹרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלַיָּה הַטִּי-
 נָא כַדָּף וְאִשְׁתָּה וְאָמְרָה שְׂתָה וְגַם-גְּמָלֶיךָ
 אֲשָׁקָה אֹתָהּ הַכַּחַת לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק וּבָה
 אֲדַע כִּי-עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם-אֲדָנִי: ¹⁵ וַיְהִי-הוּא
 טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יֵצְאֹת אֲשֶׁר
 יִלְדָה לְבִתּוֹאֵל בֶּן-מִלְכָּה אִשְׁתׁ נַחֲוֹר אַחֵי
 אֲבָרְהָם וְכַדָּה עַל-שִׁכְמָה: ¹⁶ וְהַנְּעֹרָה טָבַת
 מִרְאֶה מְאֹד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וַתִּרְד
 הַעֲנִיָּה וַתִּמְלֵא כַדָּה וַתַּעַל: ¹⁷ וַיִּרַץ הָעֶבֶד
 לְקִרְאָתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵינִי נָא מִעֵט-מַיִם
 מִכַּדָּךְ: ¹⁸ וַתֹּאמֶר שְׂתָה אֲדָנִי וַתִּמְהַר
 וַתִּרְד כַּדָּה עַל-יְדֶיהָ וַתִּשְׁקָהוּ: ¹⁹ וַתִּכַּל
 לְהִשְׁקָתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לְגְמָלֶיךָ אֲשָׂאֵב עַד
 אִם-כָּלוּ לְשִׁתָּת: ²⁰ וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּה
 אֶל-הַשִּׁקָּת וַתִּרַץ עוֹד אֶל-הַבְּאֵר לְשָׂאֵב
 וַתִּשְׂאֵב לְכָל-גְּמָלָיו: ²¹ וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ
 לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ
 אִם-לֹא: ²² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגְּמָלִים
 לְשִׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ גִּזְם זֶהָב בְּקַע
 מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל-יְדֵיהָ עֲשָׂרָה זָהָב
 מִשְׁקָלָם: ²³ וַיֹּאמֶר בְּתַמִּי אֵת הַגִּידִי נָא לִי

הַיֵּשׁ בֵּית-אָבִיךָ מְקוֹם לָנוּ לָלֵיךְ: ²⁴ וַתֹּאמֶר
 אֵלָיו בְּתַבְתּוֹאֵל אָנֹכִי בֶן-מִלְכָּה אֲשֶׁר
 יִלְדָה לְנַחֲוֹר: ²⁵ וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם-תָּבֵן גַּם-
 מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַם-מְקוֹם לָלוֹךְ: ²⁶ וַיִּקַּד
 הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה: ²⁷ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי אֲבָרְהָם אֲשֶׁר לֹא-עָזַב
 חֶסְדּוֹ וְאַמְתּוֹ מֵעַם אֲדָנִי אָנֹכִי בַדְרָךְ נַחֲוִי
 יְהוָה בֵּית אַחֵי אֲדָנִי: ²⁸ וַתִּרַץ הַנְּעֹרָה וַתִּגַּד
 לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ²⁹ וְלִרְבֵּקָה
 אַח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיִּרַץ לָבָן אֶל-הָאִישׁ הַחּוֹצֵה
 אֶל-הָעֵינַן: ³⁰ וַיְהִי | כִּרְאֹת אֶת-הַנְּזִם וְאֶת-
 הַצְּמִידִים עַל-יְדֵי אַחֲתוֹ וְכִשְׁמֻעוֹ אֶת-דְּבָרֵי
 רַבְקָה אַחֲתוֹ לֵאמֹר כֹּה-דַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ
 וַיָּבֵא אֶל-הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל-הַגְּמָלִים
 עַל-הָעֵינַן: ³¹ וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לְמָה
 תַעֲמַד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פָנִיתִי הַבַּיִת וּמְקוֹם
 לְגְמָלִים: ³² וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבַּיִתָּה וַיִּפְתַּח
 הַגְּמָלִים וַיִּתֵּן תָּבֵן וּמִסְפּוֹא לְגְמָלִים וּמַיִם
 לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 אִתּוֹ: ³³ וַיִּשֶׂם וַיִּוָּשֶׂם לִפְנֵיו לְאָכֹל וַיֹּאמֶר לֹא
 אֲכַל עַד אִם-דִּבְרַתִּי דְבָרִי וַיֹּאמֶר
 דְּבַר: ³⁴ וַיֹּאמֶר עֶבֶד אֲבָרְהָם
 אָנֹכִי: ³⁵ וַיְהוֹה בְּרַךְ אֶת-אֲדָנִי מְאֹד וַיַּגְדֵּל
 וַיִּתֵּן-לוֹ צֶאֱן וּבִקְרָה וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדָם
 וּשְׁפָחָת וּגְמָלִים וְחִמְרִים: ³⁶ וַתֵּלֶד שָׂרָה
 אִשְׁתׁ אֲדָנִי בֶן לְאֲדָנִי אַחֲרַי זְקִנְתָּהּ וַיִּתֵּן-
 לוֹ ¹ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ: ³⁷ וַיִּשְׁבַּעֵנִי אֲדָנִי

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אִם־יִשְׁכַּח עֵשִׂים חֶסֶד וְאַמַּת אֶת־אֲדֹנָי
הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאִפְנֶה עַל־יְמִין
אוֹ עַל־שְׂמֹאל: ⁵⁰ וַיַּעַן לְבֶן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ
מִי־הוּא יֵצֵא הַדָּבָר לֹא נוֹכַל דְּבַר אֱלֹהִים רַע
אוֹ־טוֹב: ⁵¹ הִנֵּה־רַבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֶךְ
וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּר
יְהוָה: ⁵² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם
אֶת־דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה
לַיהוָה: ⁵³ וַיֵּצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וְכָלֵי זָהָב
וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרַבְקָה וּמַגִּדָּת נָתַן לְאָחִיהָ
וּלְאִמָּה: ⁵⁴ וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיֵּלִינוּ וַיִּקְוּמוּ בַבֶּקֶר וַיֹּאמֶר
שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנָי: ⁵⁵ וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּה תֵּשֵׁב
הַנְּעַר אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עֲשׂוֹר אַחַר
תֵּלֶךְ: ⁵⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִם אֶל־תֵּאָחֲרוּ אִתִּי
וַיְהִי הַצְּלִיחַ דְּרָכֵי שְׁלַחֲנִי וְאִלְכָה
לְאֲדֹנָי: ⁵⁷ וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לְנַעַר וְנִשְׂאֵלָה
אֶת־פִּיהָ: ⁵⁸ וַיִּקְרְאוּ לְרַבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ
הַתְּלָכִי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וּתֵאמֶר
אֵלֶיךָ: ⁵⁹ וַיִּשְׁלַחוּ אֶת־רַבְקָה אַחֲתָם וְאֶת־
מִנְקֻתָּהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־
אֲנָשָׁיו: ⁶⁰ וַיְבָרְכוּ אֶת־רַבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ
אַחֲתָנוּ אֵת הֵי לְאֵלֶפֶי רַבְבָּה וַיִּירַשׁ זֶרְעֶךָ
אֵת שְׂעַר שַׁנְאִיו: ⁶¹ וַתִּקַּם רַבְקָה וַנְּעִרְתֶּיהָ
וּתְרַכְּבָנָה עַל־הַגְּמֵלִים וּתְלַכְנָה אַחֲרֵי
הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רַבְקָה
וַיֵּלֶךְ: ⁶² וַיִּצְחַק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לְחֵי רְאִי
וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנְּגֹב: ⁶³ וַיֵּצֵא יִצְחָק
לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא

לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבְנֵי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ: ³⁸ אִם־לֹא אֶל־
בֵּית־אָבִי תֵלֶךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלִקְחַת אִשָּׁה
לְבְנִי: ³⁹ וַאֲמַר אֶל־אֲדֹנָי אֵלַי לֹא־תֵלֶךְ
הָאִשָּׁה אַחֲרַי: ⁴⁰ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ אִתְּךָ
וְהַצְּלִיחַ דְּרָכֶךָ וְלִקְחַת אִשָּׁה לְבְנִי
מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי: ⁴¹ אִזְ תִּנְקַח
מֵאֵלֶיךָ כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא
יִתְּנֶנּוּ לְךָ וְהָיִית נָקִי מֵאֵלֶיךָ: ⁴² וְאָבִא הַיּוֹם
אֶל־הָעֵין וַאֲמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אַבְרָהָם
אִם־יִשְׁדָּנָא מִצְּלִיחַ דְּרָכֵי אֲשֶׁר אֲנֹכִי הֵלַךְ
עִלָּיהָ: ⁴³ הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם
וְהִיָּה הָעֵלְמָה הַיֵּצֵאת לְשָׂאֵב וְאִמְרַתִּי
אֵלֶיהָ הַשְּׁקִינִי־נָא מֵעַט־מַיִם
מִכַּדָּךְ: ⁴⁴ וַאֲמַרָה אֵלַי גַּם־אֲתָה שְׂתֵה וְגַם
לְגַמְלֶיךָ אֲשָׂאֵב הוּא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִכִּיחַ
יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנָי: ⁴⁵ אָנֹכִי טָרַם אֶכְלָה לְדַבַּר
אֶל־לְבָבִי וְהִנֵּה רַבְקָה יֵצֵאת וְכֹדָה עַל־
שַׁכְמָה וּתְרַד הָעֵינָה וּתִשָּׂאֵב וַאֲמַר אֵלֶיהָ
הַשְּׁקִינִי־נָא: ⁴⁶ וּתְמַהֵר וּתְוֹרַד כֹּדָה מֵעֵלְיָהּ
וּתֵאמֶר שְׂתֵה וְגַם־גַּמְלֶיךָ אֲשַׁקֶּה וְאֲשַׁת
וְגַם הַגְּמֵלִים הַשְּׁקֵתָה: ⁴⁷ וְאֲשָׂאֵל אֲתָה
וַאֲמַר בְּתַמִּי אֵת וּתֵאמֶר בְּתַבְּתוּאֵל בֶּן־
נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדֶה־לּוֹ מִלְכָּה וְאִשָּׁם הַזֶּזִים
עַל־אִפָּה וְהַצְּמִידִים עַל־יְדֵיהָ: ⁴⁸ וְאִקְדַּ
וְאֲשַׁתְּחוּהָ לַיהוָה וְאַבְרָךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנָי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחִנִי בְּדֶרֶךְ אַמַּת
לְקַחַת אֶת־בְּתֻלַת־אֲחֵי אֲדֹנָי לְבְנָיו: ⁴⁹ וְעַתָּה

וְהָיָה גַּמְלִים בָּאִים: ⁶⁴ וַתִּשָּׂא רַבְקָה אֶת־
 עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל
 הַגָּמֶל: ⁶⁵ וַתֹּאמֶר אֶל־הַעֲבָד מִי־הָאִישׁ
 הַלְזֶה הַהֶלֶךְ בַּשָּׂדֶה לְקִרְאֹתֵנוּ וַיֹּאמֶר
 הַעֲבָד הוּא אֲדֹנָי וַתִּקַּח הַצָּעִיר
 וַתִּתְכַּס: ⁶⁶ וַיִּסְפֹּר הַעֲבָד לְיִצְחָק אֵת כָּל־
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: ⁶⁷ וַיְבֹאֶה יִצְחָק
 הָאֵהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רַבְקָה וַתְּהִי־
 לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָה וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי
 אִמּוֹ: פ

25 וַיִּסֹּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וַשְׁמָה
 קְטוּרָה: ² וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרֹן וְאֶת־יִקְשָׁן
 וְאֶת־מִדּוֹן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־
 שׁוּת: ³ וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שִׁבְאָה וְאֶת־דָּדוֹן וּבְנֵי
 דָּדוֹן הָיוּ אֲשׁוּרִים וְלִטְוֹשִׁים וְלֵאֲמִים: ⁴ וּבְנֵי
 מִדְיָן עֵיפָה וְעַפְרָל וְחַנֹּדֵד וְאַבִּידָע וְאַלְדָּעָה
 כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטוּרָה: ⁵ וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק: ⁶ וּלְבָנָי הַפִּילֹגְשִׁים
 אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת
 וַיִּשְׁלַח־ם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדָנוּ חַי קִדְמָה
 אֶל־אֶרֶץ קָדִם: ⁷ וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי
 אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁבַע־עִשְׂרֵים שָׁנָה
 וַחֲמֵשׁ שָׁנִים: ⁸ וַיָּגֹעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה
 טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבַע וַיֹּאסֹף אֶל־עַמְּיוֹ: ⁹ וַיִּקְבְּרוּ
 אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנָיו אֶל־מַעֲרַת
 הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צַחֲרֵל הַחֲתָנִי
 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִמְרָא: ¹⁰ הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה
 אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חַת שָׂמָה קֶבֶר אַבְרָהָם

וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ: ¹¹ וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת אַבְרָהָם
 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק
 עַם־בְּאֵר לְחַי רֵאִי: ¹² וְאֵלֶּה תְּלֻדֹת
 יִשְׁמַעְאֵל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הַגֵּר
 הַמִּצְרִית שְׁפַחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם: ¹³ וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדֹתָם
 בְּכַר יִשְׁמַעְאֵל נְבִית וְקִדְר וְאַדְבָּאֵל
 וּמִבְשָׁם: ¹⁴ וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא: ¹⁵ חֲדָד
 וְתִימָא יְטוּר נְפִישׁ וְקִדְמָה: ¹⁶ אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
 יִשְׁמַעְאֵל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחֻצְרֵיהֶם
 וּבְטִירָתָם שְׁנַיִם־עָשָׂר נְשִׂאִם
 לְאִמָּתָם: ¹⁷ וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמַעְאֵל מֵאֵת
 שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים וַיָּגֹעַ
 וַיָּמָת וַיֹּאסֹף אֶל־עַמְּיוֹ: ¹⁸ וַיִּשְׁכְּנוּ מַחֲוִילָה
 עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בְּאֶבְרָה
 אֲשׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֲחֵיו נָפַל: פ

19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם
 הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק: ²⁰ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים
 שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רַבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל
 הָאֲרָמִי מִפְּדוֹן אָרָם אַחֻזַת לְבָן הָאֲרָמִי לוֹ
 לְאִשָּׁה: ²¹ וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח
 אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה
 וַתְּהִר רַבְקָה אִשְׁתּוֹ: ²² וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים
 בְּקִרְבָּהָ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי
 וַתֵּלֶךְ לְדָרֵשׁ אֶת־יְהוָה: ²³ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ
 שְׁנֵי גֵיִם בְּבִטְנָךְ וּשְׁנֵי לְאִמִּים מִמֶּעֶיךָ
 יִפְרְדוּ וְלֹאִם מִלְּאָם יֵאָמֵן וְרַב יַעֲבֹד
 צָעִיר: ²⁴ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לְלִדְתָהּ וְהָיָה תוֹמָם
 בְּבִטְנָהּ: ²⁵ וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כָלוֹ

נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ⁴ וְהִרְבִּיתִי אֶת־
 זַרְעֲךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּנְתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת־
 כָּל־הָאָרֶץ הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כָּל־גֹּיֵי
 הָאָרֶץ⁵ יִעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי
 וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֵרָתִי מִצּוֹתַי חֻקוֹתַי
 וְתוֹרֹתַי⁶ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָר⁷ וַיִּשְׁאַלֵּנוּ
 אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אַחְתִּי הוּא
 כִּי יֵרָא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פִן־יִהְרָגֵנִי אֲנָשֵׁי
 הַמָּקוֹם עַל־דְּבָקָה כִּי־טוֹבַת מֵרָאָה
 הִיא⁸ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֹף
 אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן וַיֵּרָא
 וְהִנֵּה יִצְחָק מִצְחָק אֶת רַבְקָה
 אִשְׁתּוֹ⁹ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר
 אֵךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הוּא וְאֵיךְ אִמְרַתְּ אַחְתִּי
 הוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אִמְרַתִּי פִן־
 אָמוּת עָלַי¹⁰ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מִה־זֹּאת
 עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אֶחָד הָעַם אֶת־
 אִשְׁתְּךָ וְהִבֵּאתָ עָלֵינוּ אֲשֶׁם¹¹ וַיֵּצֵא
 אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעַם לֵאמֹר הִנֵּגַע בְּאִישׁ
 הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוֹמַת¹² וַיִּזְרַע יִצְחָק
 בְּאָרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא בִשְׁנָה הַהוּא מֵאָה
 שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה¹³ וַיִּגְדַּל הָאִישׁ
 וַיֵּלֶךְ הַלּוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי־גִדַּל מְאֹד¹⁴ וַיְהִי־
 לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבָדָה רַבָּה
 וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים¹⁵ וְכָל־הַבְּאֵרֹת
 אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אֲבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אֲבִיו
 סָתְמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עֶפְרוֹ¹⁶ וַיֹּאמֶר
 אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ־
 מִמָּנוּ מְאֹד¹⁷ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן

בְּאֲדָרַת שַׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ
 עֵשָׂו²⁶ וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וַיָּדוּ אַחֲזֹת
 בְּעֵקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחַק בֶּן־
 שְׁנַיִם שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם²⁷ וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים
 וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה וַיַּעֲקֹב
 אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהֻלִים²⁸ וַיֵּאָהֵב יִצְחָק
 אֶת־עֵשָׂו כִּי־צִיד בְּפִיו וּרְבָקָה אֲהֵבַת אֶת־
 יַעֲקֹב²⁹ וַיִּזַּד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן־
 הַשָּׂדֵה וְהוּא עֵיף³⁰ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב
 הֲלִעִיטָנִי נָא מִן־הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עֵיף
 אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֲדָוָם³¹ וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב מִכְרָה כִּיֹּס אֶת־בְּכֹרְתְךָ
 לִי³² וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת
 וְלִמְהֵרָה לִי כִּיֹּס בְּכֹרָה³³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 הֲשִׁבְעָה לִי כִּיֹּס וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־
 בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב³⁴ וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם
 וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז
 עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה: ם

26 וַיְהִי רָעַב בְּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעֵב
 הָרֵאשֹׁן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ
 יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ¹ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים
 גְּרָרָה² וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־תֵּרַד
 מִצְרַיִמָה שָׁכֵן בְּאָרֶץ אֲשֶׁר אָמַר
 אֵלֶיךָ³ גֹּר בְּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֲהִיָּה עִמָּךְ
 וְאַבְרָכְךָ כִּי־לֶךְ וּלְזַרְעֲךָ אֶתְּן אֶת־כָּל־
 הָאָרֶץ הָאֵל וְהִקְמַתִּי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בְּשָׁלוֹם אֶתָּה עֲתָה בְּרוּךְ יְהוָה: ³⁰ וַיַּעַשׂ
 לָהֶם מִשְׁתָּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ: ³¹ וַיִּשְׁכְּמוּ
 בַּבֶּקֶר וַיִּשְׁבְּעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיִּשְׁלַחֵם יִצְחָק
 וַיֵּלְכוּ מֵאֲתָו בְּשָׁלוֹם: ³² וַיְהִי | בַּיּוֹם הַהוּא
 וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ עַל-אֲדוֹת
 הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצְאָנוּ
 מַיִם: ³³ וַיִּקְרָא אֶתָּה שְׁבַעַה עַל-כֵּן שֵׁם-
 הָעֵיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: ³⁴ וַיְהִי עֲשׂוֹ בֶן-אַרְבַּעִים שָׁנָה
 וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-יְהוּדִית בַּת-בְּאָרִי הַחַתִּי
 וְאֶת-בְּשֵׁמֶת בַּת-אֵילָן הַחַתִּי: ³⁵ וַתְּהִי־
 מֵרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרַבֵּקָה: ס

27 וַיְהִי כִּי-זָקַן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו
 מֵרָאִת וַיִּקְרָא אֶת-עֲשׂוֹ | בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנְנִי: ² וַיֹּאמֶר הִנֵּה-
 נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי: ³ וְעֲתָה
 שָׂא-נָא כְּלִיד תְּלִיד וְקִשְׁתָּךְ וְצֹא הַשָּׂדֶה
 וְצוּדָה לִי צידה ציד: ⁴ וַעֲשֵׂה-לִי מְטַעֲמִים
 כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְהִבִּיאָה לִי וְאֹכְלָה בְּעֵבֹר
 תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי בְּטָרִם אֲמוֹת: ⁵ וַרְבֵּקָה
 שָׁמְעַת בְּדַבַּר יִצְחָק אֶל-עֲשׂוֹ בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ
 עֲשׂוֹ הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהִבְיֹא: ⁶ וַרְבֵּקָה
 אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנֵה לְאֹמֶר הִנֵּה שָׁמְעַתִּי
 אֶת-אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל-עֲשׂוֹ אֶחָיִךְ
 לֵאמֹר: ⁷ הִבִּיאָה לִי צִיד וַעֲשֵׂה-לִי
 מְטַעֲמִים וְאֹכְלָה וְאַבְרַכְכָּה לִפְנֵי יְהוָה
 לִפְנֵי מוֹתִי: ⁸ וְעֲתָה בְנִי שָׁמַע בְּקוֹלִי לְאֲשֶׁר
 אָנִי מְצִוֶּה אֶתְּךָ: ⁹ לְדָ-נָא אֶל-הַצֹּאֵן וְקַח-לִי

בְּנַחַל-גֶּרַר וַיֵּשֶׁב שָׁם: ¹⁸ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק
 וַיַּחְפֹּר | אֶת-בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ
 בַּיְמֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים
 אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת
 כַּשְׁמֹת אֲשֶׁר-קָרָא לָהֶן אָבִיו: ¹⁹ וַיַּחְפְּרוּ
 עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ-שָׁם בְּאֵר מַיִם
 חַיִּים: ²⁰ וַיְרִיבוּ רַעֲי גֶרַר עִם-רַעֲי יִצְחָק
 לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם-הַבְּאֵר עֶשֶׂק
 כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ: ²¹ וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרֵת
 וַיְרִיבוּ גַם-עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ
 שִׁטְנָה: ²² וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֲרֵת
 וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר
 כִּי-עֲתָה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפְרִינוּ
 בְּאַרְצָךְ: ²³ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שֶׁבַע: ²⁴ וַיֵּלֶךְ
 אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם אָבִיךָ אֶל-תִּירָא כִּי-אֶתְּךָ אֲנֹכִי
 וּבְרַכְתִּיךָ וְהִרְבִּיתִי אֶת-זֶרְעֶךָ בְּעֵבֹר
 אַבְרָהָם עֲבָדֵי: ²⁵ וַיָּבֹן שֵׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא
 בְּשֵׁם יְהוָה וַיִּטֶּשֶׁם אֶהְלוֹ וַיִּכְרוּ-שָׁם
 עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּאֵר: ²⁶ וְאַבְיִמֶלֶךְ הֵלֶךְ אֵלָיו
 מִגֶּרַר וְאַחֲזַת מְרַעְהוּ וּפִיכַל שַׂר-
 צְבָאוֹ: ²⁷ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם
 אֵלָי וְאַתֶּם שֹׂנְאֵתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחֲנִי
 מֵאֲתַכֶּם: ²⁸ וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רָאוּ כִּי-הָיָה
 יְהוָה | עִמָּךְ וְנֹאמַר תְּהִי נָא אֱלֹהֵי בֵּינוֹתֵינוּ
 בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרַתָּה בְּרִית עִמָּךְ: ²⁹ אִם-
 תַּעֲשֵׂה ¹ עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעַנּוּךָ
 וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק-טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: ²⁵ וַיֹּאמֶר הַגֵּשָׁה לִי וְאֹכְלָה
 מִצֵּיד בְּנֵי לְמַעַן תְּבָרְכֶנּוּ נַפְשִׁי וַיִּגְשׁ-לוֹ
 וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יֵזֶן וַיִּשֶׁת: ²⁶ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה-נָּא וּשְׁקֵה-לִי בְּנֵי: ²⁷ וַיִּגַּשׁ
 וַיִּשְׁק-לוֹ וַיֵּרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ
 וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר
 בָּרַכְוּ יְהוָה: ²⁸ וַיִּתֵּן-לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל
 הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגַן
 וְתִירֹשׁ: ²⁹ יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים ^{וישתחוּ} וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ
 לָךְ לְאֲמִים הַזֶּה גְבִיר לְאֶחָיִךְ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ ¹ לָךְ
 בְּנֵי אִמְךָ אֲרִיזָה אֲרוּר וּמְבָרְכִיךָ
 בְּרוּךְ: ³⁰ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֵךְ
 אֶת-יַעֲקֹב וַיְהִי אֵךְ יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת
 פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂו אָחִיו בָּא
 מִצִּידוֹ: ³¹ וַיַּעַשׂ גַּם-הוּא מִטְּעָמִים וַיָּבֵא
 לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יְקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד
 בְּנֹו בַּעֲבוּר תְּבָרְכֵנִי נַפְשִׁי: ³² וַיֹּאמֶר לוֹ
 יִצְחָק אָבִיו מִי-אַתָּה וַיֹּאמֶר אָנֹכִי בְּנֶךְ בְּכֹרֶךְ
 עֲשׂו: ³³ וַיַּחֲרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְדֹלָה עַד-
 מָאֵד וַיֹּאמֶר מִי-אֲפֹאֵה הוּא הַצֵּד-צִיד וַיָּבֵא
 לִי וְאֹכַל מִכָּל בְּטָרִם תְּבוּאָה וְאַבְרָכֵהוּ גַם-
 בְּרוּךְ יִהְיֶה: ³⁴ כִּשְׁמַע עֲשׂו אֶת-דְּבָרֵי אָבִיו
 וַיִּצְעַק צָעֲקָה גְדֹלָה וּמְרָה עַד-מְאֹד וַיֹּאמֶר
 לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם-אֲנִי אָבִי: ³⁵ וַיֹּאמֶר בָּא
 אֶחָיִךְ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ: ³⁶ וַיֹּאמֶר
 הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבנִי זֶה פַעַמִּים
 אֶת-בְּכֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי

מִשָּׁם שְׁנֵי גְדֵי עֲזִים טְבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם
 מִטְּעָמִים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהַב: ¹⁰ וְהִבֵּאתָ
 לְאָבִיךָ וְאֹכַל בַּעֲבֹר אֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ לְפָנַי
 מוֹתוֹ: ¹¹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רַבְקָה אִמּוֹ הֲזֶה
 עָשׂו אָחִי אִישׁ שָׂטָר וְאֲנֹכִי אִישׁ
 חָלָק: ¹² אוֹלִי יִמְשְׁנִי אָבִי וְהֵייתִי בְּעֵינָיו
 כַּמִּתְעַתֵּעַ וְהִבֵּאתִי עָלַי קָלְלָה וְלֹא
 בְּרַכָּה: ¹³ וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלְלֶתְךָ בְּנֵי
 אֵךְ שָׁמַע בְּקֹלִי וְלָךְ קַח-לִי: ¹⁴ וַיִּלְךְ וַיִּקַּח
 וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטְּעָמִים כַּאֲשֶׁר
 אָהַב אָבִיו: ¹⁵ וַתִּקַּח רַבְקָה אֶת-בְּגָדֵי עֲשׂו
 בְּנֵה הַגְּדָל הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת
 וַתִּלְבַּשׁ אֶת-יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן: ¹⁶ וְאֵת עֶרְתַּת
 גְּדֵי הָעֲזִים הַלְבִּיֶשָׁה עַל-יָדָיו וְעַל חֻלְקַת
 צֹאנָיו: ¹⁷ וַתִּתֵּן אֶת-הַמִּטְּעָמִים וְאֶת-
 הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב
 בְּנֵה: ¹⁸ וַיָּבֵא אֶל-אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
 הֲנִנִי מִי אַתָּה בְּנֵי: ¹⁹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-
 אָבִיו אֲנֹכִי עֲשׂו בְּכֹרֶךְ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר
 דְּבַרְתָּ אֵלָי קוֹם-נָּא שְׁבֵה וְאֹכְלָה מִצִּידִי
 בַּעֲבוּר תְּבָרְכֵנִי נַפְשִׁי: ²⁰ וַיֹּאמֶר יִצְחָק
 אֶל-בְּנֹו מֵהֵזֶה מֵהֵרַת לְמַצָּא בְּנֵי וַיֹּאמֶר
 כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנַי: ²¹ וַיֹּאמֶר
 יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב גְּשָׁה-נָּא וְאִמְשֶׁךְ בְּנֵי
 הַאֲתָה זֶה בְּנֵי עֲשׂו אִם-לֹא: ²² וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב
 אֶל-יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל
 יַעֲקֹב וְהִידִים יָדַי עֲשׂו: ²³ וְלֹא הִפִּירוּ כִּי-
 הָיוּ יָדָיו בְּיָדַי עֲשׂו אָחִיו שְׁעֶרֶת
 וַיְבָרְכֵהוּ: ²⁴ וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנֵי עֲשׂו

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

כְּנָעַן: ² קוּם לְךָ פְּדֹנָה אֲרָם בֵּיתָה בְּתוֹאֵל
 אָבִי אִמְךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבָן
 אָחִי אִמְךָ: ³ וְאֵל שְׂדֵי יִבְרָךְ אֶתְךָ וַיִּפְרָךְ
 וַיְרַבְּךָ וְהָיִיתָ לְקֹהֵל עַמִּים: ⁴ וַיִּתֶּן־לְךָ אֶת־
 בְּרַכְתּוֹ אֲבִרְהֵם לְךָ וּלְזִרְעֶךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ
 אֶת־אֶרֶץ מְגֵרִיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים
 לְאֲבִרְהֵם: ⁵ וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ
 פְּדֹנָה אֲרָם אֶל־לְבָן בֶּן־בְּתוֹאֵל הָאֲרָמִי
 אָחִי רַבְקָה אִם יַעֲקֹב וַעֲשׂו: ⁶ וַיֵּרָא עֲשׂו
 כִּי־בִרְךָ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פְּדֹנָה
 אֲרָם לְקַח־תְּלוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכּוֹ אֹתוֹ
 וַיֵּצֵא עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת
 כְּנָעַן: ⁷ וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ
 וַיֵּלֶךְ פְּדֹנָה אֲרָם: ⁸ וַיֵּרָא עֲשׂו כִּי רָעוּת
 בָּנוּת כְּנָעַן בְּעֵינָיו יִצְחָק אָבִיו: ⁹ וַיֵּלֶךְ עֲשׂו
 אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מַחֲלַת | בֵּת־
 יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אֲבִרְהֵם אַחוֹת גְּבִיּוֹת עַל־
 נְשָׂיו לֹא לְאִשָּׁה: ¹⁰ וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר
 שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: ¹¹ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם
 כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם
 מִרְאֲשֵׁתוֹ וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: ¹² וַיַּחֲלֹם
 וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֶרְצָה וּרְאִשׁוֹ מֵגִיעַ
 הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים
 וַיִּרְדִּים בּוֹ: ¹³ וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבִרְהֵם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי
 יִצְחָק הָאֲרָץ אֲשֶׁר אֶתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ
 אֶתְנַנָּה וּלְזִרְעֶךָ: ¹⁴ וְהָיָה זִרְעֶךָ כַּעֲפָר
 הָאֲרָץ וּפְרָצְתָ יָמָה וְקִדְמָה וּצְפֹנָה וְנֹגְבָה
 וּנְבָרְכּוּ בְּךָ כָּל־מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה

וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלַתְּ לִי בְרָכָה: ³⁷ וַיַּעַן יִצְחָק
 וַיֹּאמֶר לַעֲשׂו הֲנִי גְבִיר שְׂמִתִּיו לְךָ וְאֶת־כָּל־
 אָחִיו נָתַתִּי לֹא לְעַבְדִּים וְדָגַן וְתִירֵשׁ
 סִמְכַתִּיו וּלְכָה אִפּוֹא מָה אֶעֱשֶׂה
 בְּנִי: ³⁸ וַיֹּאמֶר עֲשׂו אֶל־אָבִיו הַבְּרָכָה אַחַת
 הוֹאֵלְךָ אָבִי בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא
 עֲשׂו קִלּוֹ וַיִּבֶד: ³⁹ וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו הֲיֵה מִשְׁמַנֵּי הָאֲרָץ יְהִי מוֹשְׁבֶךָ
 וּמִטְלֵי הַשָּׁמַיִם מֵעַל: ⁴⁰ וְעַל־חֲרָבְךָ תַחֲיֶה
 וְאֶת־אָחִיךָ תַעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְדִּי
 וּפְרָקְתָ עָלָיו מֵעַל צְוֹאָרְךָ: ⁴¹ וַיִּשְׁטֹם עֲשׂו
 אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בָּרְכּוֹ אָבִיו
 וַיֹּאמֶר עֲשׂו בָלְבָבוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אָבִל אָבִי
 וְאֶהְרָגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי: ⁴² וַיִּגְדַּל לְרַבְקָה
 אֶת־דָּבָרֵי עֲשׂו בְּנֵה הַגְּדֹל וְתִשְׁלַח וְתִקְרָא
 לְיַעֲקֹב בְּנֵה הַקֶּטָן וְתֹאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֲשׂו
 אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהִרְגֶךָ: ⁴³ וְעַתָּה בְּנִי
 שְׁמַע בְּקוֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לְבָן אָחִי
 חֲרָנָה: ⁴⁴ וַיִּשְׁבֹּת עִמּוֹ יָמִים אַחַדִּים עַד
 אֲשֶׁר־תִּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ: ⁴⁵ עַד־שׁוּב אֶף־
 אָחִיךָ מִמֶּךָ וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ
 וְשִׁלַּחְתִּי וְלִקַּחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁכֵּל גַּם־
 שְׂנִיכֶם יוֹם אֶחָד: ⁴⁶ וְתֹאמֶר רַבְקָה אֶל־
 יִצְחָק קִצְתִּי בְחַיֵּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חַת אִם־לִקַּח
 יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חַת כַּאֲלֵה מִבְּנוֹת
 הָאֲרָץ לָמָּה לִּי חַיִּים:

28 וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיִּבְרָךְ אֹתוֹ
 וַיִּצְוֵהוּ וַיֹּאמֶר לּוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת

הַיְדַעְתֶּם אֶת־לְבָן בֶּן־נַחֲזֹר וַיֹּאמְרוּ
 יְדַעְנוּ: ⁶ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ
 שְׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם־
 הַצֹּאֵן: ⁷ וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא־עַתָּה
 הָאֶסְף־הַמִּקְנֵה הַשְּׂקוֹ הַצֹּאֵן וּלְכוּ
 רְעוּ: ⁸ וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל־עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ
 כָּל־הָעֵדָרִים וַיִּגְלוּ אֶת־הָאֲבָן מֵעַל פִּי
 הַבְּאֵר וְהַשְּׁקִינוּ הַצֹּאֵן: ⁹ עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם
 וְרָחֵל | בָּאָה עִם־הַצֹּאֵן אֲשֶׁר לְאֲבִיהָ כִּי
 רָעָה הָיָה: ¹⁰ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־
 רָחֵל בֶּת־לְבָן אָחִי אָמֹו וְאֶת־צֹאֵן לְבָן אָחִי
 אָמֹו וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת־הָאֲבָן מֵעַל פִּי
 הַבְּאֵר וַיִּשֶׁק אֶת־צֹאֵן לְבָן אָחִי
 אָמֹו: ¹¹ וַיִּשֶׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קִלּוֹ
 וַיִּבְדֹּ: ¹² וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אָחִי אֲבִיהָ
 הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתִּרְצַן וַתִּגְדֹּ
 לְאֲבִיהָ: ¹³ וַיְהִי כַּשֶּׁמַּע לְבָן אֶת־שִׁמְעַ |
 יַעֲקֹב בֶּן־אָחִיתוֹ וַיִּרְצַן לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹק־לוֹ
 וַיִּנְשָׁק־לוֹ וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּסְפֹּר לְלְבָן
 אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁴ וַיֹּאמֶר לוֹ לְבָן
 אַךְ עֲצָמִי וּבְשָׂרִי אֵתָה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ
 יָמִים: ¹⁵ וַיֹּאמֶר לְבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אֵתָה
 וַעֲבַדְתָּנִי חָנָם הַגִּידָה לִּי מִה־
 מִשְׁכַּרְתְּךָ: ¹⁶ וּלְלְבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה
 לָאָה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל: ¹⁷ וַעֲיִנֵּי לָאָה
 רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יִפְתָּתָאֵר וַיִּפְתֹּ
 מִרְאָה: ¹⁸ וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר
 אֶעֱבֹדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרָחֵל בְּתָךְ

וּבִזְרַעְךָ: ¹⁵ וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמֵרְתִיךָ
 בְּכָל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל־הָאֲדָמָה
 הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי
 אֶת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ: ¹⁶ וַיִּקַּץ יַעֲקֹב
 מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בְּמָקוֹם הַזֶּה
 וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: ¹⁷ וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מִה־נּוֹרָא
 הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בַּיִת אֱלֹהִים
 וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: ¹⁸ וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר
 וַיִּקַּח אֶת־הָאֲבָן אֲשֶׁר־שָׂם מִרְאֵשְׁתּוֹ וַיִּשֶׂם
 אֵתָה מַצֵּבָה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל־
 רֹאשָׁה: ¹⁹ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
 בֵּית־אֵל וְאוֹלָם לוֹז שֵׁם־הָעִיר
 לְרֹאשְׁנָה: ²⁰ וַיִּדַּר יַעֲקֹב גִּידֹר לֵאמֹר אִם־
 יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמַרְנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה
 אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד
 לְלִבָּשׁ: ²¹ וְשִׁבַּתִּי בְשְׁלוֹם אֶל־בַּיִת אָבִי
 וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים: ²² וְהָאֲבָן הַזֶּה
 אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מַצֵּבָה יְהִיָּה בַּיִת אֱלֹהִים וְכֹל־
 אֲשֶׁר תִּתֵּן־לִי עֲשֵׂר אֶעֱשֶׂרְנוּ לָךְ:

29 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי־
 קְדָם: ² וַיִּירָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשׂוּדָה וְהִנֵּה־שָׁם
 שְׁלֹשָׁה עֹדְרֵי־צֹאֵן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־
 הַבְּאֵר הָיָה יִשְׁקוּ הָעֹדְרִים וְהָאֲבָן גְּדֹלָה
 עַל־פִּי הַבְּאֵר: ³ וַנֶּאֱסָפוּ־שָׂמָה כָּל־הָעֹדְרִים
 וַיִּגְלוּ אֶת־הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ
 אֶת־הַצֹּאֵן וְהִשִּׁיבוּ אֶת־הָאֲבָן עַל־פִּי הַבְּאֵר
 לְמִקְמָה: ⁴ וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אָחִי מֵאֵין
 אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחֶרֶן אֲנַחְנוּ: ⁵ וַיֹּאמֶר לָהֶם

בֵּן וּתְאֹמַר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שָׁנוּאָה אָנֹכִי
וַיִּתְּנֵנִי לְיָדְךָ וְתִקְרָא שְׁמוֹ
שְׁמַעוֹן׃³⁴ וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וּתְאֹמַר
עַתָּה הִפְעַם יְלוּהוּ אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ
שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ
לוֹ׃³⁵ וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וּתְאֹמַר הִפְעַם
אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה
וַתַּעֲמֵד מִלְּדַת׃

30 וַתֵּרָא רָחֵל כִּי לֹא יִלְדָה לְיַעֲקֹב
וַתִּקְנֶנָּה רָחֵל בְּאֶחָתָהּ וּתְאֹמַר אֶל־יַעֲקֹב
הִבְהִילֵנִי בָנִים וְאִם־אֵין מִתָּה אָנֹכִי׃² וַיִּחַר־
אָף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים
אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּךָ פְּרִי־בֶטֶן׃³ וּתְאֹמַר
הִנֵּה אִמְתִּי בִלְהָה בָּא אֵלַיָּה וַתֵּלֶד עַל־
בְּרָכִי וְאִבְנָה גַם־אֲנֹכִי מִמֶּנָּה׃⁴ וַתִּתֶּן־לוֹ
אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֵלַיָּה
יַעֲקֹב׃⁵ וַתֵּהָר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב
בֶּן׃⁶ וּתְאֹמַר רָחֵל דָּגַנִּי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע
בְּקוֹלִי וַיִּתְּנֵנִי לְיָדְךָ עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ
דָּן׃⁷ וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל
בֶּן שְׁנַי לְיַעֲקֹב׃⁸ וּתְאֹמַר רָחֵל נִפְתּוּלֵי
אֱלֹהִים | נִפְתַּלְתִּי עִם־אֶחָתִּי גַם־יִכְלַתִּי
וּתִקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי׃⁹ וַתֵּרָא לְאָה כִּי
עָמְדָה מִלְּדַת וַתִּקַּח אֶת־זֶלְפָּה שִׁפְחָתָהּ
וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃¹⁰ וַתֵּלֶד זֶלְפָּה
שִׁפְחַת לְאָה לְיַעֲקֹב בֶּן׃¹¹ וּתְאֹמַר לְאָה
בְּגַד בָּא גֵד וּתִקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃¹² וַתֵּלֶד
זֶלְפָּה שִׁפְחַת לְאָה בֶּן שְׁנַי

הַקִּטְנָה׃¹⁹ וַיֹּאמֶר לְבֵן טוֹב^c תִּתֵּן אֹתָהּ לְךָ
מִתְּתִי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׂבָה
עַמְדִּי׃²⁰ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שִׁבְעַת שָׁנִים
וַיְהִי בְעֵינָיו כְּיָמִים אַחָדִים בְּאֶהְבְּתוֹ
אֹתָהּ׃²¹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן הֲבָה אֶת־
אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמַי וְאָבֹאָה
אֵלַיָּה׃²² וַיֹּאסֹף לְבָן אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם
וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ׃²³ וַיְהִי בְעָרֵב וַיִּקַּח אֶת־לְאָה
בִּתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלַיָּה׃²⁴ וַיִּתֶּן
לְבָן לָהּ אֶת־זֶלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלְאָה בִּתּוֹ
שִׁפְחָהּ׃²⁵ וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַהֲנִיָּה הוּא לְאָה
וַיֹּאמֶר אֶל־לְבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתְ לִי הֲלֹא
בְּרָחֵל עֲבַדְתִּי עַמְדָּה וְלָמָּה
רְמִיתָנִי׃²⁶ וַיֹּאמֶר לְבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵן
בְּמִקְוָמִנִי לְתַת הַצְּעִירָה לְפָנַי
הַבְּכִירָה׃²⁷ מִלֹּא שִׁבְעַת זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַם־
אֶת־זֹאת בְּעַבְדָּה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עַמְדִּי עוֹד
שִׁבְעַת־שָׁנִים אַחֲרוֹת׃²⁸ וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן
וַיִּמְלֵא שִׁבְעַת זֹאת וַיִּתְּנֵנָּה לְרָחֵל בִּתּוֹ לוֹ
לְאִשָּׁה׃²⁹ וַיִּתֶּן לְבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה
שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָהּ׃³⁰ וַיָּבֵא גַם אֶל־רָחֵל
וַיֹּאהֲב גַם־אֶת־רָחֵל מִלְּאָה וַיַּעֲבֹד עִמָּו עוֹד
שִׁבְעַת־שָׁנִים אַחֲרוֹת׃³¹ וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־
שָׁנוּאָה לְאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחֲמָהּ וּרְחֵל
עֲקָרָה׃³² וַתֵּהָר לְאָה וַתֵּלֶד בֶּן וּתִקְרָא
שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעֵנָיִי
כִּי עָתָה יִאָּהֲבֵנִי אִישִׁי׃³³ וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

וּלְאַרְצֵי: ²⁶ תָּנָה אֶת־נֹשִׁי וְאֶת־יְלָדָי אֲשֶׁר
 עָבַדְתִּי אֶתְךָ בְּהֵן וְאֶלְכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ
 אֶת־עַבְדְּתִי אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ: ²⁷ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 לָבֶן אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי
 וַיְבַרְכֵנִי יְהוָה בְּגִלְלָךָ: ²⁸ וַיֹּאמֶר נִקְבָּה
 שְׁכָרְךָ עָלַי וְאַתָּנָה: ²⁹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה
 יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאַתָּה אֲשֶׁר־הָיָה
 מִקְנֶךָ אֶתִּי: ³⁰ כִּי מַעֲטֹ אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי
 וַיִּפְרָץ לְרֹב וַיְבַרְךָ יְהוָה אֶתְךָ לְרַגְלֵי וְעַתָּה
 מִתִּי אֲעִשֶׂה גַם־אֲנֹכִי לְבֵיתִי: ³¹ וַיֹּאמֶר מָה
 אֶתְּנֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתְּנֶנִּי לִי מְאוֹמָה
 אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֶרְעֶה
 צֹאנֶךָ אֲשֶׁמֶר: ³² אֲעֹבֵר בְּכָל־צֹאנֶךָ הַיּוֹם
 הַסֵּר מִשָּׁם כָּל־שֶׂה | נִקְדֹ וּטְלוֹא וְכָל־שֶׂה־
 חֹום בְּכַשְׂבִּים וּטְלוֹא וְנִקְדֹ בְּעֹזִים וְהָיָה
 שְׁכָרִי: ³³ וְעָנְתָה־בִּי צְדָקְתִּי בַיּוֹם מִחֹר כִּי־
 תָבוֹא עַל־שְׁכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינְנוּ
 נִקְדֹ וּטְלוֹא בְּעֹזִים וְחֹום בְּכַשְׂבִּים גָּנוּב
 הוּא אֶתִּי: ³⁴ וַיֹּאמֶר לָבֶן הֵן לוֹ יְהִי
 כְּדַבְּרֶךָ: ³⁵ וַיִּסֶר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים
 הַעֲקָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הָעֹזִים
 הַנִּקְדוֹת וְהַטְּלָאֹת כֹּל אֲשֶׁר־לָבֶן בּוֹ וְכָל־
 חֹום בְּכַשְׂבִּים וַיִּתֵּן בְּיַד־בְּנָיו: ³⁶ וַיֵּשֶׁם דָּרָךְ
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעָה
 אֶת־צֹאן לָבֶן הַנּוֹתֵרֶת: ³⁷ וַיִּקְחֻלוּ יַעֲקֹב
 מִקַּל לְבָנָה לֶחַ וְלוֹז וְעֶרְמוֹן¹ וַיִּפְצֹל בְּהֵן
 פְּצֻלוֹת לְבָנוֹת מִחֹשֶׁף הַלָּבֶן אֲשֶׁר עַל־

לַיַּעֲקֹב: ¹³ וַתֹּאמֶר לָאָה בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי
 בְּנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֲשֶׁר: ¹⁴ וַיִּלְךָ
 רְאוּבֵן בְּיָמָי קְצִיר־חֹטִים וַיִּמְצָא דוֹדָאִים
 בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לָאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר
 רַחֵל אֶל־לָאָה תִּנְיָנָא לִי מִדוֹדָאִי
 בְּנֶךָ: ¹⁵ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּעַט קַחְתְּךָ אֶת־
 אִישִׁי וְלִקַּחְתְּ גַּם אֶת־דוֹדָאִי בְנִי וַתֹּאמֶר
 רַחֵל לָבֶן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דוֹדָאִי
 בְּנֶךָ: ¹⁶ וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בְּעֶרְבַּי
 וַתִּצָּא לָאָה לְקִרְאָתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי
 שָׁכַר שְׁכָרְתִּיךָ בְּדוֹדָאִי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּה
 בַּלַּיְלָה הוּא: ¹⁷ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לָאָה
 וַתֵּהָר וַתֵּלֶד לַיַּעֲקֹב בֶּן חֲמִישִׁי: ¹⁸ וַתֹּאמֶר
 לָאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׁכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי
 שְׂפָחְתִּי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
 יִשְׁשֻׁכָּר: ¹⁹ וַתֵּהָר עוֹד לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן־שְׁשִׁי
 לַיַּעֲקֹב: ²⁰ וַתֹּאמֶר לָאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים |
 אֶתִּי זָבַד טוֹב הַפֶּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־
 יִלְדֵתִי לוֹ שֶׂשֶׁה בָּנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
 זְבֻלוֹן: ²¹ וְאַחַר יִלְדָה בֵּת וַתִּקְרָא אֶת־
 שְׁמָה דִינָה: ²² וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֵל
 וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־
 רַחְמָה: ²³ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסְף
 אֱלֹהִים אֶת־חַרְפְּתִי: ²⁴ וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
 יוֹסֵף וַתֹּאמֶר יֹסֵף יְהוָה לִי בֶן אַחֵר: ²⁵ וַיְהִי
 כַּאֲשֶׁר יִלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 אֶל־לָבֶן שְׁלַחְנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

יֹאמֵר נִקְדִים יִהְיֶה שְׂכָרְךָ וְיִלְדוּ כָל־הַצֹּאֵן
 נִקְדִים וְאִם־כֹּה יֹאמֵר עֲקָדִים יִהְיֶה שְׂכָרְךָ
 וְיִלְדוּ כָל־הַצֹּאֵן עֲקָדִים: ⁹ וַיִּצַּל אֱלֹהִים אֶת־
 מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶן־לִי: ¹⁰ וַיְהִי בַעַת יַחֵם
 הַצֹּאֵן וְאִשָּׁא עֵינָי וְאָרָא בַחֲלוֹם וְהִנֵּה
 הֶעֱתִדִים הָעֲלִים עַל־הַצֹּאֵן עֲקָדִים נִקְדִים
 וּבְרָדִים: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֵלַי מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים
 בַחֲלוֹם יַעֲקֹב וַאֲמַר הִנְנִי: ¹² וַיֹּאמֶר שְׂאֵנָא
 עֵינַי וְרָאָה כָל־הֶעֱתִדִים הָעֲלִים עַל־הַצֹּאֵן
 עֲקָדִים נִקְדִים וּבְרָדִים כִּי רָאִיתִי אֶת כָּל־
 אֲשֶׁר לְבֵן עֲשָׂה לָךְ: ¹³ אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל
 אֲשֶׁר מְשַׁחַת שֵׁם מִצְבֵּה אֲשֶׁר נִדְרַת לִי
 שֵׁם נִדָּר עֲתָה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת
 וְשׁוּב אֶל־אָרֶץ מוֹלְדֹתְךָ: ¹⁴ וַתַּעַן רַחֵל
 וּלְאָה וַתֹּאמְרָנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֶלֶק וְנַחֲלָה
 בְּבֵית אָבִינוּ: ¹⁵ הֲלוֹא נִכְרִיתִת נַחֲשָׁבְנוּ לוֹ
 כִּי מִכְרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכֹל אֶת־
 כֶּסֶפְנוּ: ¹⁶ כִּי כָל־הָעֹשֶׂר אֲשֶׁר הֲצִיל
 אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבַנֵּינוּ וְעֲתָה כָּל־
 אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלַיךָ עֲשֵׂה: ¹⁷ וַיִּקָּם
 יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־
 הַגְּמָלִים: ¹⁸ וַיְנַהֵג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־
 רֶכְשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ
 בְּפָדֵן אָרֶם לְבֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אֶרְצָה
 כְּנָעַן: ¹⁹ וּלְבֵן הַלֵּךְ לָגֹז אֶת־צֹאֲנוֹ וַתִּגְנֹב
 רַחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאִבֵּיהָ: ²⁰ וַיִּגְנֹב
 יַעֲקֹב אֶת־לֵב לְבֵן הָאָרָמִי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ
 כִּי בָרַח הוּא: ²¹ וַיְבָרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ
 וַיִּקָּם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיִּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר

הַמִּקְלוֹת: ³⁸ וַיִּצַּג אֶת־הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל
 בְּרֶהֱטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן
 הַצֹּאֵן לְשִׁתוֹת לְנֹכַח הַצֹּאֵן וַיַּחְמְנָה בְּבֹאן
 לְשִׁתוֹת: ³⁹ וַיַּחֲמוּ הַצֹּאֵן אֶל־הַמִּקְלוֹת
 וַתִּלְדֵן הַצֹּאֵן עֲקָדִים נִקְדִים
 וּטְלָאִים: ⁴⁰ וְהַכְּשָׁבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן
 פָּנָיו הַצֹּאֵן אֶל־עֲקָד וְכָל־חֹם בְּצֹאן לְבֵן
 וַיִּשְׁתַּלּוּ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתֵם עַל־צֹאֵן
 לְבֵן: ⁴¹ וְהָיָה בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאֵן הַמִּקְשָׁרוֹת
 וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת־הַמִּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאֵן
 בְּרֶהֱטִים לִיַּחְמְנָה בַּמִּקְלוֹת: ⁴² וּבַהֲעֲטִיף
 הַצֹּאֵן לֹא יָשִׁים וְהָיָה הָעֲטָפִים לְלִבָּן
 וְהַקְשָׁרִים לְיַעֲקֹב: ⁴³ וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד
 מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים
 וְגַמְלִים וַחֲמָרִים:

31 וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי בְנֵי־לְבָן לֵאמֹר
 לָקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֲשֶׁר לְאֲבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר
 לְאֲבִינוּ עֲשָׂה אֶת כָּל־הַכְּבֹד הַזֶּה: ² וַיֵּרָא
 יַעֲקֹב אֶת־פָּנָיו לְבֵן וְהִנֵּה אֵינְנוּ עִמּוֹ כַּתְּמוּל
 שְׁלֹשׁוֹם: ³ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־
 אָרֶץ אַבְוֹתַיךָ וּלְמוֹלְדֹתְךָ וְאֵהִיָּה
 עִמָּךְ: ⁴ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלָאָה
 הַשְׂדָּה אֶל־צֹאֲנוֹ: ⁵ וַיֹּאמֶר לָהֶן רֵאָה אֲנֹכִי
 אֶת־פָּנָי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינְנוּ אֵלַי כַּתְּמוּל שְׁלֹשָׁם
 וְאֵלֵהי אָבִי הִיָּה עִמָּדִי: ⁶ וְאַתְּנָה יַדְעֵתָן כִּי
 בְּכָל־כַּחֲוֵי עֲבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן: ⁷ וְאֲבִיכֶן
 הִתַּל בִּי וְהִחֲלַף אֶת־מִשְׁפְּרֹתַי עֲשֵׂרְת מְנִים
 וְלֹא־נָתַנּוּ אֱלֹהִים לְהִרְעַע עִמָּדִי: ⁸ אִם־כֹּה

אֲדֹנָי כִּי לֹא אוֹכַל לָקוּם מִפְּנֵי כִּי־דָרָךְ
 נָשִׁים לִי וַיַּחֲפֹשׂ וְלֹא מִצָּא אֶת־
 הַתְּרָפִים: ³⁶ וַיַּחַר לַיַּעֲקֹב וַיִּרַב בְּלִבּוֹ וַיַּעַן
 יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלִבּוֹ מִה־פִּשְׁעִי מִה חֲטָאתִי
 כִּי דִלְקַתְּ אַחֲרָי: ³⁷ כִּי־מִשְׁשַׁת אֶת־כָּל־כְּלֵי
 מִה־מְצֵאתָ מִכָּל כְּלֵי־בֵיתְךָ שֵׁים כֹּה נָגַד
 אֲחִי וְאֲחִיךָ וַיִּזְכִּיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: ³⁸ זֶה
 עָשָׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי עֹמֵד רְחֹלִיךָ וְעִזֶיךָ לֹא
 שָׁכְלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אֲכָלְתִּי: ³⁹ טִרְפָּה
 לֹא־הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ אֲנֹכִי אַחֲטֹנָה מִיָּדִי
 תִּבְקָשְׁנָה גְּנֹבְתֵי יוֹם וּגְנֹבְתֵי לַיְלָה: ⁴⁰ הֵייתִי
 בַּיּוֹם אֲכָלְנִי חֶרֶב וְקָרַח בְּלַיְלָה וַתִּדַּד שְׁנַתִּי
 מֵעֵינַי: ⁴¹ זֶה־לִּי עָשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ
 עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשֵׁתִי בְנִתִיךָ
 וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנְךָ וַתַּחֲלֶף אֶת־מִשְׁכַּרְתִּי
 עֲשֶׂרֶת מָנִים: ⁴² לֹלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם וַפָּחַד יִצְחָק הִיָּה לִּי כִּי עָתָה
 רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנָנִי וְאֶת־יָגִיעִי^v כִּפְּי
 רָאָה אֱלֹהִים וַיִּזְכַּח אֲמַשׁ: ⁴³ וַיַּעַן לְבֹן
 וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבְּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בְּנֵי
 וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכָל אֲשֶׁר־אַתָּה רָאָה לִי־הוּא
 וְלִבְנֹתַי מִה־אֶעֱשֶׂה לְאֵלֶּה הַיּוֹם אִם לִבְנֵיהֶן
 אֲשֶׁר יִלְדוּ: ⁴⁴ וְעָתָה לָכֵה נְכַרְתָּה בְּרִית
 אֲנִי וְאַתָּה וְהִיָּה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ: ⁴⁵ וַיִּקַּח
 יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימָהּ מִצֵּבָה: ⁴⁶ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 לְאֲחִיו לְקַטְּוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־
 גֹל וַיֹּאכְלוּ שֵׁם עַל־הַגֹּל: ⁴⁷ וַיִּקְרָא־לוֹ לְבֹן
 יָגֵר שְׁהָדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לֹ

הַגֹּלְעָד: ²² וַיִּגַּד לְלִבּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי
 בָּרַח יַעֲקֹב: ²³ וַיִּקַּח אֶת־אֲחִיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף
 אַחֲרָיו דָּרָךְ שְׁבַע־יָמִים וַיִּדְבַּק אֹתוֹ בַּהֶר
 הַגֹּלְעָד: ²⁴ וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל־לִבּוֹ הָאֲרָמִי
 בַּחֲלֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְּׁמֵר לְךָ פֶּן־
 תִּדְבַר עִם־יַעֲקֹב מֵטוֹב עַד־רָע: ²⁵ וַיִּשְׁגַּח
 לְבֹן אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תִּקַּע אֶת־אָהָלוֹ בַּהֶר
 וּלְבֹן תִּקַּע אֶת־אָחִיו בַּהֶר
 הַגֹּלְעָד: ²⁶ וַיֹּאמֶר לְבֹן לַיַּעֲקֹב מִה עָשִׂיתָ
 וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתִּנְהַג אֶת־בְּנֹתַי כְּשִׁבּוֹת
 חֶרֶב: ²⁷ לָמָּה נִחַבְּאתָ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֹתִי
 וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְאֲשַׁלַּחְךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים
 בְּתָף וּבְכַנּוּר: ²⁸ וְלֹא נִטְשֵׁתָנִי לְנֶשֶׁק לְבָנִי
 וְלִבְנֹתַי עָתָה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ: ²⁹ יֵשׁ־לְאֵל יָדֵי
 לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אֲמַשׁ |
 אָמַר אֵלָי לֹאֲמַר הַשְּׁמֵר לְךָ מִדְּבַר עִם־
 יַעֲקֹב מֵטוֹב עַד־רָע: ³⁰ וְעָתָה הֲלֹךְ הָלַכְתָּ
 כִּי־נִכְסֶף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גְּנַבְתָּ
 אֶת־אֱלֹהֵי: ³¹ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלִבּוֹ כִּי
 יִרְאתִי כִּי אֲמַרְתִּי פֶן־תִּגְזַל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ
 מֵעַמִּי: ³² עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא
 יַחִיָּה נָגַד אַחֲרֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מִה עֹמְדֵי וְקַח־
 לְךָ וְלֹא־יִדְעַע יַעֲקֹב כִּי רָחַל גְּנַבְתָּם: ³³ וַיָּבֵא
 לְבֹן בְּאֵהָל יַעֲקֹב | וּבְאֵהָל לָאָה וּבְאֵהָל
 שְׁתֵּי הָאִמְהָת וְלֹא מִצָּא וַיֵּצֵא מֵאֵהָל לָאָה
 וַיָּבֵא בְּאֵהָל רָחֵל: ³⁴ וַרְחֵל לָקַחְתָּ אֶת־
 הַתְּרָפִים וַתִּשְׁמַם בְּכַר הַגֹּמֵל וַתִּשָּׁב
 עֲלֵיהֶם וַיִּמְשַׁשׁ לְבֹן אֶת־כָּל־הָאֵהָל וְלֹא
 מִצָּא: ³⁵ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אֶל־יַחַר בְּעֵינַי

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

אִתְּם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ כֹּה
אָמַר עֲבַדְךָ יַעֲקֹב עִם-לְבָן גִּרְתִּי וְאַחֲרֵי
עַד-עָתָה: ⁶ וַיְהִי-לִי שׂוֹר וְחֹמֹז צֹאן וְעֶבֶד
וְשֹפְחָה וְאֲשֻׁלְחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנִי לְמִצְאֹחַן
בְּעֵינַיִךָ: ⁷ וַיָּשׁוּבוּ הַמְּלֹאכִים אֶל-יַעֲקֹב
לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל-אַחִיךָ אֶל-עֲשׂוֹ וְגַם הִלְךָ
לְקִרְאָתְךָ וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: ⁸ וַיִּירָא
יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחֲזֵן אֶת-הַעֲמֹס אֲשֶׁר-
אָתוֹ וְאֶת-הַצֹּאן וְאֶת-הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים
לְשֵׁנֵי מַחֲנוֹת: ⁹ וַיֹּאמֶר אִם-יָבֹוא עֲשׂוֹ אֶל-
הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת וְהִכְהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה
הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהִי
אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה
הָאֵמַר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וְלִמְוֹלָדֹתֶיךָ
וְאִיטִיבָה עִמָּךְ: ¹¹ קִטְנֹתִי מִכָּל הַחֲסָדִים
וּמִכָּל-הַאֲמֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת-עֲבַדְךָ כִּי
בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת-הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעָתָה
הֵייתִי לְשֵׁנֵי מַחֲנוֹת: ¹² הֲצִילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי
מִיַּד עֲשׂוֹ כִּי-יִירָא אֲנֹכִי אֹתוֹ פֹּן-יָבֹוא וְהִכְנִי
אִם עַל-בָּנָיִם: ¹³ וְאַתָּה אֲמַרְתָּ הֵיטֵב
אִיטִיב עִמָּךְ וְשִׁמְתִי אֶת-זֶרְעֶךָ כְּתוֹל הַיָּם
אֲשֶׁר לְאִיֶּסֶפֶר מְרֹב: ¹⁴ וַיִּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה
הַהוּא וַיִּקַּח מִן-הַבָּא בִידּוֹ מִנְחָה לַעֲשׂוֹ
אָחִיו: ¹⁵ עֲזִים מְאֹתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים
רְחִלִים מְאֹתִים וְאֵילִים עֲשָׂרִים: ¹⁶ גְּמָלִים
מִיִּנְיָקוֹת וּבְגִינָהם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים
וּפְרָיִם עֲשָׂרָה אֶתְנַת עֲשָׂרִים וְעִירָם¹

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

גִּלְעָד: ⁴⁸ וַיֹּאמֶר לְבָן הֲגַל הַזֶּה עִד בְּיָנִי
וּבֵינֶךָ הַיּוֹם עַל-כֵּן קָרָא-שְׁמוֹ^c גִּלְעָד: ⁴
⁹ וְהַמְצַפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יְהוָה בְּיָנִי וּבֵינֶךָ
כִּי נִסְתָּר אִישׁ מִרְעֵהוּ: ⁵⁰ אִם-תִּעַנֶּה אֶת-
בְּנֹתַי וְאִם-תִּקַּח נָשִׁים עַל-בְּנֹתַי אִין אִישׁ
עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עִד בְּיָנִי
וּבֵינֶךָ: ⁵¹ וַיֹּאמֶר לְבָן לִיעֲקֹב הִנֵּה הַגֵּל
הַזֶּה וְהִנֵּה הַמְצַבָּה¹ אֲשֶׁר יִרִיתִי בְּיָנִי
וּבֵינֶךָ: ⁵² עַד הַגֵּל הַזֶּה וְעַד הַמְצַבָּה אִם-
אָנִי לֹא-אֶעְבֹּר אֵלֶיךָ אֶת-הַגֵּל הַזֶּה וְאִם-
אֶתָּה לֹא-תֵעָבֵר אֵלַי אֶת-הַגֵּל הַזֶּה וְאֶת-
הַמְצַבָּה הַזֹּאת לְרַעָה: ⁵³ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
וְאֱלֹהֵי נְחֹזֵל יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵנוּ אֱלֹהֵי אַבִּיהֶם
וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפָתַח אָבִיו יִצְחָק: ⁵⁴ וַיִּזְבַּח
יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאָחִיו לְאֶכְל־לָחֶם
וַיֹּאכְלוּ לָחֶם וַיִּלְינוּ בְּהָר:

32 וַיִּשְׁפֹּם לְבָן בַּבָּקָר וַיִּנְשֹׂק לְבָנָיו
וּלְבָנוֹתָיו וַיְבַרְךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשׁוּב לְבָן
לְמִקְמוֹ: ² וַיַּעֲקֹב הִלְךָ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ
מְלֹאכֵי אֱלֹהִים: ³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר
רָאִם מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שְׁם-הַמָּקוֹם
הַהוּא מַחֲנֵיִם: ⁴ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מְלֹאכִים לְפָנָיו אֶל-עֲשׂוֹ
אָחִיו אֶרְצָה שְׂעִיר שָׂדֵה אֲדוּם: ⁵ וַיִּצְוֹ

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בְּרַכְתָּנִי: ²⁸ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִה־שָׂמַךְ וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב: ²⁹ וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שָׂמַךְ
 כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִית עִם־אֱלֹהִים וְעִם־
 אַנְשִׁים וְתוֹכַל: ³⁰ וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
 הַגִּידָה־נָּא שְׂמֶךְךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׂאֵל
 לְשָׁמִי וַיְבַרְךְ אֹתוֹ שָׁם: ³¹ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם
 הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־
 פָּנִים וְתַנְצֵל נַפְשִׁי: ³² וַיִּזְרַח־לּוֹ הַשֶּׁמֶשׁ
 כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלַע עַל־
 יָרְכוּ: ³³ עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
 גִּיד הַנֶּשֶׂה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׂה:

33 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָשׂוּ בָּא
 וְעַמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחֵץ אֶת־הַיְלָדִים
 עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי
 הַשִּׁפְחוֹת: ² וַיִּשֶׂם אֶת־הַשִּׁפְחוֹת וְאֶת־
 יְלִדֵיהֶן רֵאשֻׁנָּה וְאֶת־לֵאָה וַיְלִדֶיהָ אַחֲרָיִם
 וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרָיִם: ³ וְהוּא עָבַר
 לְפָנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה שֹׁבַע פְּעָמִים עַד־
 גִּשְׁתּוֹ עַד־אַחֲזִיו: ⁴ וַיִּרָץ עָשׂוּ לְקִרְאָתוֹ
 וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיִּפֹּל עַל־צוּאָרוֹ: ⁵ וַיִּשְׁקֶהוּ ⁴
 וַיִּבְכּוּ: ⁵ וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַנְּשִׁים
 וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אַלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר
 הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־
 עַבְדְּךָ: ⁶ וַתִּגְשֵׁן הַשִּׁפְחוֹת הִנֵּה וַיְלִדֵיהֶן

עָשָׂה: ¹⁷ וַיִּתֵּן בְּיַד־עַבְדּוֹ עֵדֶר עֵדֶר לְבָדוּ
 וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדּוֹ עֲבְרוּ לְפָנַי וְרוּחַ תְּשִׁימוּ
 בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: ¹⁸ וַיֵּצֵו אֶת־הָרֵאשׁוֹן
 לֵאמֹר כִּי יִפְגַּשְׁךָ ¹ עָשׂוּ אָחִי וּשְׂאֵלְךָ ¹
 לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנֹכִי תִלְדָּךְ וְלָמִי אַלֶּה
 לְפָנֶיךָ: ¹⁹ וַאֲמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנַּחֲהָ
 הוּא שְׁלוּחָה לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ וְהִנֵּה גַם־הוּא
 אַחֲרֵינוּ: ²⁰ וַיֵּצֵו גַם אֶת־הַשְּׁנַיִם גַּם אֶת־
 הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־כָּל־הַהַלְכִים אַחֲרֵי
 הָעֵדְרִים לֵאמֹר כַּדְבָר הַזֶּה תִּדְבְּרוּן אֶל־
 עָשׂוּ בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ: ²¹ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה
 עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פְּנֵיו
 בְּמִנַּחֲהָ הַהַלְכָת לְפָנַי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה
 פְּנֵיו אוֹלֵי יִשָּׂא פָּנָי: ²² וְתַעֲבֹר הַמִּנַּחֲהָ עַל־
 פְּנֵיו וְהוּא לֹן בְּלִילָה־הַהוּא
 בְּמִנַּחֲנָה: ²³ וַיִּקָּם | בְּלִילָה הוּא וַיִּקָּח אֶת־
 שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחוֹתָיו וְאֶת־אֶחָד
 עֶשֶׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר
 יַבֵּק: ²⁴ וַיִּקָּחֶם וַיַּעֲבֵרֶם אֶת־הַנַּחַל וַיַּעֲבֹר
 אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ: ²⁵ ¹ וַיּוֹתֵר יַעֲקֹב לְבָדוּ וַיֹּאבֵק
 אִישׁ עַמּוֹ עַד עֵלוֹת הַשָּׁחַר: ²⁶ וַיֵּרָא כִּי לֹא
 יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף־יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף־יָרֵךְ יַעֲקֹב
 בְּהֶאֱבָקוֹ עַמּוֹ: ²⁷ וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה
 הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלַּחְךָ כִּי אִם־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

4 Puncta extraordinaria -- a \u005c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u005c5 when they are below the line.

בְּמֵאָה קְשִׁיטָה: ²⁰ וַיֵּצֵב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־
לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ^ס

34 וַתֵּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה
לְיַעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּבָנוֹת הָאָרֶץ: ² וַיֵּרָא אֶתָּה
שְׂכָם בֶּן־חַמּוֹר הַחִוִּי נָשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח
אֶתָּה וַיִּשְׁכַּב אִתָּה וַיַּעֲנֶה: ³ וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ
בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֵּאָהֵב אֶת־הַנְּעֹר וַיְדַבֵּר
עַל־לֵב הַנְּעֹר: ⁴ וַיֹּאמֶר שְׂכָם אֶל־חַמּוֹר
אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיְלִידָה הַזֹּאת
לְאִשָּׁה: ⁵ וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְאָה אֶת־דִּינָה
בְּתוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֶהוּ בַשָּׂדֶה וְהַחֲרַשׁ
יַעֲקֹב עַד־בָּאָם: ⁶ וַיֵּצֵא חַמּוֹר אָבִי־שְׂכָם
אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: ⁷ וּבָנָי יַעֲקֹב בָּאוּ
מִן־הַשָּׂדֶה כְּשִׁמְעֵם וַיִּתְעַצְבוּ הַיְּנָנִים
וַיַּחֲר לָהֶם מְאֹד כִּי־נִבְלָה עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל
לְשָׁכַב אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא
יַעֲשֶׂה: ⁸ וַיְדַבֵּר חַמּוֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׂכָם
בְּנֵי חַשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבַתְּכֶם תָּנוּ נָא אֶתָּה לוֹ
לְאִשָּׁה: ⁹ וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנִיתִיכֶם תִּתְּנוּ־
לָנוּ וְאֶת־בְּנֵיתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם: ¹⁰ וְאִתְּנוּ
תֵּשְׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וְסַחְרוּ־
וְהֶאֱחִזּוּ בָּהּ: ¹¹ וַיֹּאמֶר שְׂכָם אֶל־אָבִיהָ¹
וְאֶל־אָחִיהָ אֲמָצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר
תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָן: ¹² הֲרָבּוּ עָלַי מְאֹד מֵהָר
וּמִתָּן וְאִתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וְתִתְּנוּ־לִי
אֶת־הַנְּעֹר לְאִשָּׁה: ¹³ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־

וַתִּשְׁתַּחֲוֶינּוּ: ⁷ וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחַר נָגַשׁ יוֹסֵף וַרְחֵל
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: ⁸ וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל־הַמִּחְנָה הַזֶּה
אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמִצְאָחֵן בְּעֵינַי
אֲדֹנָי: ⁹ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ יִשְׁלִי רֵב אָחִי יְהִי לָךְ
אֲשֶׁר־לָךְ: ¹⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־נָא אִסְנָא
מִצְאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְחָתִי מִיָּדַי כִּי
עַל־כֵּן רָאִיתִי פְּנֶיךָ כְּרֵאת פָּנַי אֱלֹהִים
וַתִּרְצֵנִי: ¹¹ קַח־נָא אֶת־בְּרִכְתִּי אֲשֶׁר הִבַּאת
לָךְ כִּי־חֲנַנִּי אֱלֹהִים וְכִי יִשְׁלִי־כָל וַיִּפְצַר־בוֹ
וַיִּקַּח: ¹² וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָה וְאִלְכָה
לְנִגְדֶּךָ: ¹³ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יָדַע כִּי־
הַיְלָדִים רַפִּים וְהַצֹּאֵן וְהַבְּקָר עֲלוֹת עָלַי
וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וּמָתוּ כָּל־
הַצֹּאֵן: ¹⁴ יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנָי לְפָנַי עֲבָדוּ וְאֲנִי
אֶתְנַהֲלָה: ^ס לְאִטִּי לְרֹגֶל הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר־
לְפָנַי וּלְרֹגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֵא אֶל־
אֲדֹנָי שְׁעִירָה: ¹⁵ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֲצִיגֶה־נָא
עִמָּךְ מִז־הָעַם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה
אֲמָצָא־חֵן בְּעֵינַי אֲדֹנָי: ¹⁶ וַיִּשֶׁב בַּיּוֹם הַהוּא
עֲשׂוּ לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה: ¹⁷ וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה
וַיָּבֹן לוֹ בַּיִת וּלְמִקְנֶהוּ עָשָׂה סִכְתָּה עַל־כֵּן
קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סִכּוֹת: ^ס וַיָּבֵא¹⁸
יַעֲקֹב שָׁלֹם עִיר שְׂכָם אֲשֶׁר בְּאָרֶץ כְּנַעַן
בְּבָאוּ מִפְּדַן אֲרָם וַיַּחֲזֵן אֶת־פָּנָי
הָעִיר: ¹⁹ וַיִּקַּח אֶת־חִלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
נָטָה־שָׁם אֶהְלוֹ מִיַּד בְּנֵי־חַמּוֹר אָבִי שְׂכָם

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

^ס We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

זָכַר: ²⁶ וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שֶׁכֶם בְּנוֹ הֲרָגוּ
 לְפִי־חָרָב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שֶׁכֶם
 וַיֵּצְאוּ: ²⁷ בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיִּבְזוּ
 הָעִיר אֲשֶׁר טָמְאוּ אֲחוֹתָם: ²⁸ אֶת־צֹאנָם
 וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם ¹ וְאֶת אֲשֶׁר־
 בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ: ²⁹ וְאֶת־כָּל־
 חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׂיהֶם שָׁבוּ
 וַיִּבְזוּ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת: ³⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 אֶל־שֹׁמְעוֹן וְאֶל־לוֹי עֲבַרְתֶּם אִתִּי
 לְהַבְאִישְׁנִי בַיָּשֵׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֵנִי וּבַפְּרָזִי
 וְאֲנִי מְתִי מִסֹּפֵר וְנֹאֲסָפוּ עָלַי וְהַכּוֹנִי
 וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי: ³¹ וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹזְנֵה
 יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתָנוּ: פ

35 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֶה
 בֵּית־אֵל וְשִׁב־שָׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל
 הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֶיךָ ¹ מִפְּנֵי עֵשָׂו
 אַחֶיךָ: ² וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֵל כָּל־
 אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסְרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנִּכְרָל אֲשֶׁר
 בְּתַכְכֶּם וְהִטְהָרוּ וְהַחֲלִיפוּ
 שִׁמְלֹתֵיכֶם: ³ וְנִקְוֵמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־אֵל
 וְאֶעֱשֶׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הָעֵנָה אִתִּי בַיּוֹם
 צָרְתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
 הִלְכְתִּי: ⁴ וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֱלֹהֵי
 הַנִּכְרָל אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנְּזֻמִּים אֲשֶׁר

שָׁכַם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמַרְמָה וַיִּדְבְּרוּ
 אֲשֶׁר טָמְאוּ אֶת דִּינָה אֲחֹתָם: ¹⁴ וַיֹּאמְרוּ
 אֲלֵיהֶם לֹא נוֹכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתַת
 אֶת־אֲחֹתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־
 חָרְפָה הוּא לָנוּ: ¹⁵ אַדְּבֹזְאֵת נָאוֹת לָכֶם
 אִם תִּהְיוּ כְּמֵנוּ לְהַמְלִל לָכֶם כָּל־
 זָכַר: ¹⁶ וְנִתְּנוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־
 בְּנֹתֵיכֶם נִקְחָלֵנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אֶתְכֶם וְהִיֵּינוּ
 לְעַם אֶחָד: ¹⁷ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֲלֵינוּ
 לְהַמּוֹל וְלִקְחָנוּ אֶת־בָּתְּנוּ וְהִלְכָנוּ: ¹⁸ וַיִּיטְבוּ
 דְּבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שֶׁכֶם בֶּן־
 חֲמוֹר: ¹⁹ וְלֹא־אֲחֵר הִנְעֵל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר
 כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכָּל בֵּית
 אָבִיו: ²⁰ וַיָּבֹא חֲמוֹר וְשֶׁכֶם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר
 עִירָם וַיִּדְבְּרוּ אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם
 לֵאמֹר: ²¹ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם
 אֲתָנוּ וַיִּשְׁבוּ בָאָרֶץ וַיִּסְחָרוּ אִתָּהּ וְהָאָרֶץ
 הַנֶּה רַחֲבַת־יָדַיִם לְפָנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקְחָ־
 לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נָתַן לָהֶם: ²² אַדְּ־
 בֹזְאֵת יֵאתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשִׁבְתָּ אֲתָנוּ
 לְהִיזֹת לְעַם אֶחָד בְּהַמּוֹל לָנוּ כָּל־זָכַר
 כַּאֲשֶׁר הֵם נְמָלִים: ²³ מִקְנֵהֶם וּקְנִינָם וְכָל־
 בְּהֵמָתָם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אֵד נְאוֹתָה לָהֶם
 וַיִּשְׁבוּ אֲתָנוּ: ²⁴ וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־
 שֶׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֵצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמְלֹו כָּל־
 זָכַר כָּל־יֵצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ: ²⁵ וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיוֹתָם כְּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בָנֵי־
 יַעֲקֹב שֹׁמְעוֹן וְלוֹי אַחֵי דִינָה אִישׁ חָרְבוּ
 וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בַּטַּח וַיַּהֲרֹגוּ כָּל־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בְּלִדְתָהּ: ¹⁷ וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָהּ
 וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּלְדֶּת אֶל-תִּירְאִי כִּי-גַם-זֶה
 לְךָ בֶן: ¹⁸ וַיְהִי בַצָּאת נִפְשָׁהּ כִּי מָתָה
 וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן-אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא-לוֹ
 בְּנִימִין: ¹⁹ וַתָּמַת רַחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ
 אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם: ²⁰ וַיָּצֵב יַעֲקֹב
 מַצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ הוּא מַצֵּבֶת קְבֻרַת-
 רַחֵל עַד-הַיּוֹם: ²¹ וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֶהְלֵה^q
 מֵהַלְאָה לְמַגְדַּל-עֵדֶר: ²² וַיְהִי בִשְׁכַן
 יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּלְךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכֹּב
 אֶת-בִּלְהָה פִּילְגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל ^פ
 וַיְהִי בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר: ²³ בְּנֵי לֵאָה
 בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלוֹנִי וַיהוּדָה
 וַיִּשְׁשֹׁכֶר וְזְבוּלֹן: ²⁴ בְּנֵי רַחֵל יוֹסֵף
 וּבְנִימִין: ²⁵ וּבְנֵי בְלָהָה שְׁפָחַת רַחֵל דָּן
 וְנַפְתָּלִי: ²⁶ וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה גָד
 וְאֶשֶׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלְדוּ-לוֹ בְּפָדָן
 אַרְס: ²⁷ וַיָּבֵא יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק אָבִיו מִמֶּרֶא
 קָרִית הָאֲרָבָע הוּא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר-גֵּר-שָׁם
 אַבְרָהָם וַיִּצְחָק: ²⁸ וַיְהִי יְמֵי יִצְחָק מֵאָת
 שָׁנָה וְשִׁמְנַיִם שָׁנָה: ²⁹ וַיָּגֹעַ יִצְחָק וַיָּמָת
 וַיֵּאָסֶף אֶל-עַמּוּיֹ זָקֵן וְשָׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ
 אֹתוֹ עֵשָׂו וַיַּעֲקֹב בְּנָיו: ^פ

36 וְאֵלֶּה תְּלִדּוֹת עֵשָׂו הוּא אָדוּם: ² עֵשָׂו
 לָקַח אֶת-נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת-עֵדָה בַּת-
 אִילוֹן הַחֲתִי וְאֶת-אֵהְלִיבְמָה בַּת-עֵנָה בַּת-

בְּאֲזַנְיָהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֲלֵה
 אֲשֶׁר עַם-שָׁכֶם: ⁵ וַיִּסָּעוּ וַיְהִי | חַתָּת
 אֱלֹהִים עַל-הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא
 רָדְפוּ אַחֲרָי בְּנֵי יַעֲקֹב: ⁶ וַיָּבֵא יַעֲקֹב לַיְזָה
 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הוּא בֵּית-אֵל הוּא וְכָל-
 הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ: ⁷ וַיָּבֵן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא
 לַמָּקוֹם אֵל בֵּית-אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו
 הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו: ⁸ וַתָּמַת
 דְּבָרָה מִיַּנְקַת רַבָּקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת
 לְבֵית-אֵל תַּחַת הָאֵלֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלֹן
 בְּכוֹת: ^פ

⁹ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפָּדָן
 אַרְס וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ: ¹⁰ וַיֹּאמְרוּ-לוֹ אֱלֹהִים
 שְׁמֹךְ יַעֲקֹב לֹא-יִקְרָא שְׁמֹךְ עוֹד יַעֲקֹב כִּי
 אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֹךְ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ
 יִשְׂרָאֵל: ¹¹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שְׁדֵי
 פָּרָה וְרִבְיָה גֹזִי וְקָהֵל גֹּזִים יִהְיֶה מִמֶּךָ
 וּמַלְכִים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ: ¹² וְאֶת-הָאֶרֶץ
 אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וְלִיִּצְחָק לְךָ אֶתְנַנֶּה
 וְלִזְרַעְךָ אַחֲרַיךָ אֶתֵּן אֶת-הָאֶרֶץ: ¹³ וַיַּעַל
 מֵעֵלֹו אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דָּבַר
 אֹתוֹ: ¹⁴ וַיָּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-
 דָּבַר אֹתוֹ מַצֵּבֶת אָבִן וַיִּסֹּד עָלֶיהָ נֹסֶד וַיִּצַּק
 עָלֶיהָ שְׁמוֹ: ¹⁵ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת-שֵׁם
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר אֹתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים בֵּית-
 אֵל: ¹⁶ וַיִּסָּעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי-עוֹד כְּבָרַת
 הָאֶרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רַחֵל וַתִּקַּשׁ

^q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

אֱלֹהִים עֲמַלְק אֱלֹהֵי אֱלֹפִיז אֱלִיפֶז בְּאֶרֶץ
 אָדָם אֱלֹהֵי בְנֵי עֵדָה: ¹⁷ וְאֱלֹהֵי בְנֵי רְעוּאֵל
 בְּנֵי-עֵשׂוֹ אֱלֹהֵי נַחַת אֱלֹהֵי זָרַח אֱלֹהֵי שָׁמָּה
 אֱלֹהֵי מִזְהָ אֱלֹהֵי אֱלֹפִי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ
 אָדָם אֱלֹהֵי בְנֵי בְשָׁמַת אֲשֶׁת
 עֵשׂוֹ: ¹⁸ וְאֱלֹהֵי בְנֵי אֶהְלִיבְמָה אֲשֶׁת עֵשׂוֹ
 אֱלֹהֵי יַעֲוֹשׁ אֱלֹהֵי יַעֲלָם אֱלֹהֵי קָרַח אֱלֹהֵי
 אֱלֹפִי אֶהְלִיבְמָה בַת-עֵנָה אֲשֶׁת
 עֵשׂוֹ: ¹⁹ אֱלֹהֵי בְנֵי-עֵשׂוֹ וְאֱלֹהֵי אֱלֹפִיָּהֶם
 הוּא אָדָם: ²⁰ אֱלֹהֵי בְנֵי-שַׁעִיר הַחָרִי
 יִשְׁבִּי הָאֶרֶץ לֹטֵן וְשׁוֹבֵל וְצַבְעוֹן
 וְעֵנָה: ²¹ וְדִשׁוֹן וְאַצָּר וְדִישׁוֹן אֱלֹהֵי אֱלֹפִי
 הַחָרִי בְנֵי שַׁעִיר בְּאֶרֶץ אָדָם: ²² וַיְהִיו בְנֵי-
 לֹטֵן חָרִי וְהִימָם וְאַחֹת לֹטֵן
 תַּמְנָע: ²³ וְאֱלֹהֵי בְנֵי שׁוֹבֵל עֲלוֹן וּמְנַחַת
 וְעִיבֵל שָׁפּוֹ וְאוֹנָם: ²⁴ וְאֱלֹהֵי בְנֵי-צַבְעוֹן
 וְאַיָּה וְעֵנָה הוּא עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת-הִימָם
 בַּמִּדְבָּר בְּרַעְתּוֹ אֶת-הַחֲמָרִים לְצַבְעוֹן
 אָבִיו: ²⁵ וְאֱלֹהֵי בְנֵי-עֵנָה דִשׁוֹן וְאֶהְלִיבְמָה
 בַת-עֵנָה: ²⁶ וְאֱלֹהֵי בְנֵי דִישׁוֹן חַמְדָּן וְאַשְׁבֹּן
 וַיִּתְּרֵן וַכְּרוּן: ²⁷ אֱלֹהֵי בְנֵי-אַצָּר בִּלְהֵן וְזַעֲוֹן
 וְעַקֵּן: ²⁸ אֱלֹהֵי בְנֵי-דִישׁוֹן עֹץ וְאַרְזָן: ²⁹ אֱלֹהֵי
 אֱלֹפִי הַחָרִי אֱלֹהֵי לֹטֵן אֱלֹהֵי שׁוֹבֵל אֱלֹהֵי
 צַבְעוֹן אֱלֹהֵי עֵנָה: ³⁰ אֱלֹהֵי דִישׁוֹן אֱלֹהֵי אַצָּר
 אֱלֹהֵי דִישׁוֹן אֱלֹהֵי אֱלֹפִי הַחָרִי לְאֱלִפִּיָּהֶם
 בְּאֶרֶץ שַׁעִיר: ³¹ וְאֱלֹהֵי הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אָדָם
 לְפָנֵי מֶלֶךְ-מֶלֶךְ לְבִנְיָן יִשְׂרָאֵל: ³² וַיִּמְלֹךְ
 בְּאָדָם בִּלְעַ בְּנֵי-בְעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ

צַבְעוֹן הַחָרִי: ³ וְאֶת-בְּשָׁמַת בַּת-יִשְׁמַעֲאֵל
 אֲחֹת נְבִיזָת: ⁴ וְתֵלֵד עֵדָה לְעֵשׂוֹ אֶת-
 אֱלִיפֶז וּבְשָׁמַת יֵלֵד אֶת-
 רְעוּאֵל: ⁵ וְאֶהְלִיבְמָה יֵלֵד אֶת-יַעֲוֹשׁ יַעֲוֹשׁ
 וְאֶת-יַעֲלָם וְאֶת-קָרַח אֱלֹהֵי בְנֵי עֵשׂוֹ אֲשֶׁר
 יֵלְדוּלוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ⁶ וַיִּקַּח עֵשׂוֹ אֶת-נָשָׁיו
 וְאֶת-בָּנָיו וְאֶת-בְּנֹתָיו וְאֶת-כָּל-נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ
 וְאֶת-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-בְּהֵמָתוֹ וְאֶת כָּל-
 קְנִיָּוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל-
 אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אֶחָיו: ⁷ כִּי-הָיָה רְכוּשׁוֹ
 רַב מְשֻׁבֵּת יַחֲדוֹ וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם
 לְשָׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם: ⁸ וַיֵּשֶׁב עֵשׂוֹ
 בְּהַר שַׁעִיר עֵשׂוֹ הוּא אָדָם: ⁹ וְאֱלֹהֵי
 תֵּלְדוֹת עֵשׂוֹ אָבִי אָדָם בְּהַר
 שַׁעִיר: ¹⁰ אֱלֹהֵי שְׁמוֹת בְּנֵי-עֵשׂוֹ אֱלִיפֶז בֶּן-
 עֵדָה אֲשֶׁת עֵשׂוֹ רְעוּאֵל בֶּן-בְּשָׁמַת אֲשֶׁת
 עֵשׂוֹ: ¹¹ וַיְהִיו בְנֵי אֱלִיפֶז תִּימָן אוֹמֵר צָפּוֹ
 וְגַעְתָּם וְקִנְזוֹ: ¹² וְתַמְנָע | הֵיטָה פִּילֹגֶשׁ
 לְאֱלִיפֶז בֶּן-עֵשׂוֹ וְתֵלֵד לְאֱלִיפֶז אֶת-עַמְלָק
 אֱלֹהֵי בְנֵי עֵדָה אֲשֶׁת עֵשׂוֹ: ¹³ וְאֱלֹהֵי בְנֵי
 רְעוּאֵל נַחַת וְזָרַח שָׁמָּה וּמִזְהָ אֱלֹהֵי הָיוּ
 בְנֵי בְשָׁמַת אֲשֶׁת עֵשׂוֹ: ¹⁴ וְאֱלֹהֵי הָיוּ בְנֵי
 אֶהְלִיבְמָה בַת-עֵנָה בַת-צַבְעוֹן אֲשֶׁת עֵשׂוֹ
 וְתֵלֵד לְעֵשׂוֹ אֶת-יַעֲוֹשׁ יַעֲוֹשׁ וְאֶת-יַעֲלָם וְאֶת-
 קָרַח: ¹⁵ אֱלֹהֵי אֱלֹפִי בְנֵי-עֵשׂוֹ בְנֵי אֱלִיפֶז
 בְּכוֹר עֵשׂוֹ אֱלֹהֵי תִימָן אֱלֹהֵי אוֹמֵר אֱלֹהֵי
 צָפּוֹ אֱלֹהֵי קִנְזוֹ: ¹⁶ אֱלֹהֵי-קָרַח אֱלֹהֵי גַעְתָּם

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אֲבִיהֶם מִכָּל־אָחִיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ
 דַּבְּרוּ לְשָׁלֹם׃⁵ וַיַּחְלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיִּגְדַּל
 לְאָחָיו וַיּוֹסֶפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ׃⁶ וַיֹּאמֶר
 אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
 חִלְמָתִי׃⁷ וְהִנֵּה אֲנִי חֹנֵן מֵאֲלֹמִים אֲלֹמִים
 בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם־
 נֹצֵבָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלַמְתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָן
 לְאֲלַמְתִּי׃⁸ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ
 עָלֵינוּ אִם־מִשׁוֹל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיּוֹסֶפּוּ עוֹד
 שְׁנָא אֹתוֹ עַל־חִלְמָתוֹ וְעַל־דִּבְרָיו׃⁹ וַיַּחְלֹם
 עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאָחָיו וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה חִלְמָתִי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ
 וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים
 לִי׃¹⁰ וַיִּסְפֹּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אָחָיו וַיִּגְעַר־בוּ
 אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
 חִלְמָתָ הַבּוֹא נָבֹא אֲנִי וְאַמְתָּ וְאַחִיךָ
 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אֶרְצָה׃¹¹ וַיִּקְנְאוּ־בוּ אָחָיו
 וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדְּבָר׃¹² וַיִּלְכוּ אָחָיו
 לְרַעוּת אֶת־צֹאן⁴ אֲבִיהֶם בְּשֹׁכֵם׃¹³ וַיֹּאמֶר
 יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אֲחִיךָ רַעִים בְּשֹׁכֵם
 לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ
 הַגִּנֵּי׃¹⁴ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ־נָא רֵאֵה אֶת־שְׁלוֹם
 אֲחִיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשְּׂבִי דָבָר
 וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעַמֶּק חֲבְרוֹן וַיָּבֹא
 שְׂכֵמָה׃¹⁵ וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲהָ
 בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מֵה־
 תִּבְקֶשׁ׃¹⁶ וַיֹּאמֶר אֶת־אֲחִי אָנֹכִי מִבְּקֶשׁ

דְּנִהְבָּה׃³³ וַיָּמַת בְּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב
 בֶּן־זֶרַח מִבְּצֻרָה׃³⁴ וַיָּמַת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ
 תַּחְתָּיו חֲשֵׁם מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי׃³⁵ וַיָּמַת חֲשֵׁם
 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֶדֶד בֶּן־בְּדוֹד הַמִּפְּהָ אֶת־
 מִדְּיָן בְּשָׂדֶה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ
 עֵוִית׃³⁶ וַיָּמַת הֶדֶד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שִׁמְלָה
 מִמְּשֻׁרְקָה׃³⁷ וַיָּמַת שִׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
 שָׁאוּל מִרְחֻבוֹת הַנְּהָר׃³⁸ וַיָּמַת שָׁאוּל
 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בְּעַל חֲנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃³⁹ וַיָּמַת
 בְּעַל חֲנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֶדֶר
 וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בֶּת־
 מְטוֹרַד בֶּת מִי זָהָב׃⁴⁰ וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹת אֱלוֹפִי
 עָשׂוּ לְמִשְׁפַּחְתָּם לְמַקְמַתָּם בְּשִׁמְתָם אֱלוֹף
 תַּמְנַע אֱלוֹף עֲלוֹף אֱלוֹף יִתָּת׃⁴¹ אֱלוֹף
 אֶהְלִיבְמָה אֱלוֹף אֵלֶה אֱלוֹף פִּינֹן׃⁴² אֱלוֹף
 קִנּוּ אֱלוֹף תִּימֹן אֱלוֹף מִבְּצֻר׃⁴³ אֱלוֹף
 מַגְדִּיאֵל אֱלוֹף עִירָם אֵלֶה | אֱלוֹפִי אָדוּם
 לְמִשְׁבַּתָּם בְּאֶרֶץ אַחֲזָתָם הוּא עָשׂוּ אָבִי
 אָדוּם׃ פ

37 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ
 בְּנֵעַן׃² אֵלֶה | תְּלֻדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־
 שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רַעֲהָ אֶת־אָחָיו
 בְּצֹאן וְהוּא נֶעַר אֶת־בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת־בְּנֵי
 זְלָפָה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־דְּבַרְתָּם רַעֲהָ
 אֶל־אֲבִיהֶם׃³ וַיִּשְׂרָאֵל אָהָב אֶת־יוֹסֵף
 מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בָן־זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ
 כְּתוּנַת פָּסִים׃⁴ וַיִּרְאוּ אָחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהָב

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

אֶל־הַבּוֹר וְהָנָה אֵין־יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת־
 בְּגָדָיו: ³⁰ וַיֵּשֶׁב אֶל־אָחָיו וַיֹּאמֶר הַיֵּלֶד
 אֵינָנוּ וְאֲנִי אָנֹכִי אֲנִי־בָא: ³¹ וַיִּקְחוּ אֶת־
 כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ
 אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם: ³² וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת
 הַפְּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת
 מִצְּאֵנוּ הַכֹּרֶזָא הַכְּתֹנֶת בְּנֵךְ הוּא אִם־
 לֹא: ³³ וַיִּכְרָה וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה
 אֲכַלְתֶּהוּ טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף: ³⁴ וַיִּקְרַע יַעֲקֹב
 שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֶׂם שָׂק בְּמַתְּנָיו וַיִּתְּאֵבֵל עַל־
 בָּנוּ יָמִים רַבִּים: ³⁵ וַיִּקְמוּ כָּל־בָּנָיו וְכָל־
 בָּנֹתָיו לִנְחֹמוֹ וַיִּמְאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־
 אֲרֹד אֶל־בְּנֵי אָבִי אֲבָל שְׂאֵלָה וַיִּבְדַּךְ אֹתוֹ
 אָבִיו: ³⁶ וְהַמְדָּנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם
 לְפוֹטִיפָר סָרִיס פְּרֹעֹה שֶׁר הַטַּבָּחִים: פ

38 וַיְהִי בַעֲת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֶת
 אָחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ
 חִירָה: ² וַיִּרְאֶשֶׁם יְהוּדָה בֶּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי
 וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ: ³ וַתְּהַר
 וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר: ⁴ וַתְּהַר עוֹד
 וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן: ⁵ וַתִּסֹּף
 עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שִׁלָּה וְהָיָה
 בְּכֹזֵיב בְּלֹדְתָהּ אֹתוֹ: ⁶ וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה
 לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר: ⁷ וַיְהִי עַר בְּכוֹר
 יְהוּדָה רָע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּמְתְּהוּ
 יְהוָה: ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֵּא אֶל־אִשְׁתִּי
 אַחִידָ וַיְבִיֵם אֹתָהּ וַהֲקִים זָרַע

הַגִּידָה־נָא לִי אֵיפֹה הֵם רַעִים: ¹⁷ וַיֹּאמֶר
 הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גְּלוּכָה
 דַּתִּינָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אָחָיו וַיִּמְצְאֵם
 בְּדַתָּן: ¹⁸ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֵק וּבְטָרִם יִקְרַב
 אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַבְּלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ: ¹⁹ וַיֹּאמְרוּ
 אִישׁ אֶל־אָחָיו הִנֵּה בָעַל הַחֲלָמוֹת הַלְלוּהָ
 בָּא: ²⁰ וְעַתָּה | לָכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ
 בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאִמְרָנוּ חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ
 וְנִרְאָה מִה־יְהִיו חֲלֹמְתָיו: ²¹ וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן
 וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹנוּ
 נַפְשׁ: ²² וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם | רְאוּבֵן אֶל־
 תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה
 אֲשֶׁר בְּמִדְבַר וַיֵּד אֶל־תִּשְׁלַחוּ־בּוֹ לְמַעַן
 הֲצִיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל־אָבִיו: ²³ וַיְהִי
 כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אָחָיו וַיִּפְשִׁיטוּ אֶת־
 יוֹסֵף אֶת־כְּתֹנֶתוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפְּסִים אֲשֶׁר
 עָלָיו: ²⁴ וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר
 רֶק אֵין בּוֹ מַיִם: ²⁵ וַיֵּשְׁבוּ לְאֹכְל־לֶחֶם
 וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אַרְחַת
 יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלַעַד וּגְמַלֵּיהֶם נִשְׂאִים
 נִכְאֹת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד
 מִצְרַיִמָּה: ²⁶ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אָחָיו מִה־
 בָּצַע כִּי נַהַרְגָ אֶת־אָחֵינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־
 דַּמּוֹ: ²⁷ לָכוּ וְנִמְכְּרוּנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְּנוּ
 אֶל־תְּהַיִּיבוֹ כִּי־אָחֵינוּ בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ
 אָחָיו: ²⁸ וַיַּעֲבְרוּ אַנְשֵׁים מִדִּינָיִם סַחְרִים
 וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ
 אֶת־יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף
 וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה: ²⁹ וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן

אֶת־גְּדֵי הָעֵזִים בְּיַד רַעְהוּ הַעֲדֹלָמִי לְקַחַת
הָעֶרְבּוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָה: ²¹ וַיִּשְׁאַל
אֶת־אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךָ הַקְּדֹשָׁה הוּא
בְּעֵינַיִם עַל־הַדָּרָךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הִיְתָה בָּזָה
קְדֹשָׁה: ²² וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא
מִצָּאָתֶיךָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ לֹא־
הִיְתָה בָּזָה קְדֹשָׁה: ²³ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־
לָּהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדֵי הַזֶּה
וְאַתָּה לֹא מִצָּאָתָה: ²⁴ וַיְהִי | כַּמְּשָׁלֶשׁ
חֳדָשִׁים וַיֵּגֵד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנַתְהָ תִּמְרָה
כַּלְתָּךְ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזִנּוּנַיִם וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
הוֹצִיאֹה וְתִשְׂרָף: ²⁵ הוּא מוֹצֵאת וְהִיא
שָׁלַח אֶל־חַמְיָה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶיךָ
לֹא אֲנֹכִי הָרָה וְתֹאמֶר הַכֹּרֶן־נָא לְמִי
הַחַתָּמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמָּטָה הָאֵלֶּה: ²⁶ וַיִּכַּר
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־
נִתְּתִי לְשִׁלָּה בְּנִי וְלֹא־יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּה: ¹
²⁷ וַיְהִי בַעֲת לְדָתָהּ וְהִנֵּה תְאוּמִים
בְּבִטְנָה: ²⁸ וַיְהִי בְלִדְתָהּ וַיִּתְּנֵיָד וַתִּקַּח
הַמְּיֻלָּדַת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שְׁנֵי לֵאמֹר זֶה
יֵצֵא רֵאשֹׁנָה: ²⁹ וַיְהִי | כַּמְּשֵׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה
יֵצֵא אַחִיו וְתֹאמֶר מִה־פָּרְצֶתָ עָלֶיךָ פָּרֶץ
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ: ³⁰ וְאַחַר יֵצֵא אַחִיו אֲשֶׁר
עַל־יָדוֹ הַשְּׁנֵי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח: ם

39 וַיֹּסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִם וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפָר
סָרִיס פְּרֹעֶה שֶׁר הַטְּבָחִים אִישׁ מִצְרַיִם מִיַּד

לְאַחִיזָה: ⁹ וַיֵּדַע אֲוִנָן כִּי לֹא ¹ לוֹ יְהִיָה הַזֶּרַע
וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אִשְׁתּוֹ אַחִיו וְשַׁחַת
אֶרְצָה לְבִלְתִּי נִתְּוֹזֵרַע לְאַחִיו: ¹⁰ וַיֵּרַע
בְּעֵינָי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם־
אֲתוֹ: ¹¹ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתִמְרָה כַּלְתּוֹ שְׁבִי
אִלְמָנָה בֵּית־אָבִיךָ עַד־יִגְדַל שְׁלָה בְנִי כִּי
אִמֶּר פְּנִימוֹת גַּם־הוּא כְּאָחִיו וְתִלְךְ תִּמְרָה
וְתִשָּׁב בֵּית אָבִיךָ: ¹² וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתִּמָּת
בַּת־שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחַם יְהוּדָה וַיַּעַל
עַל־גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רַעְהוּ הַעֲדֹלָמִי
תִּמְנַתָּה: ¹³ וַיֵּגֵד לְתִמְרָה לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיד
עִלָּה תִּמְנַתָּה לְגֹז צֹאנוֹ: ¹⁴ וְתִסַּר בְּגֵדֵי
אִלְמָנוּתָה מֵעַלֶיךָ וְתִכַּס בְּצַעֲרֶיךָ וְתִתְעַלְּף
וְתִשָּׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דָּרָךְ תִּמְנַתָּה
כִּי רֵאֲתָה כִּי־גְדַל שְׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָה לוֹ
לְאִשָּׁה: ¹⁵ וַיִּרְאֶה יְהוּדָה וַיַּחֲשֹׁבָה לְזוֹנָה כִּי
כִּסְתָה פָּנֶיהָ: ¹⁶ וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדָּרָךְ
וַיֹּאמֶר הִבֵּה־נָא אָבּוֹא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי
כַלְתּוֹ הוּא וְתֹאמֶר מִה־תִּתְּנֵי־לִי ¹ כִּי תָבוֹא
אֵלַי: ¹⁷ וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי־עֵזִים מִן־
הַצֹּאן וְתֹאמֶר אִם־תִּתֵּן עֶרְבּוֹן עַד
שְׁלַחְךָ: ¹⁸ וַיֹּאמֶר מִה־הָעֶרְבּוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן
לְךָ וְתֹאמֶר חֲתָמְךָ וּפְתִילְךָ וּמִטָּף אֲשֶׁר
בְּיָדְךָ וַיִּתְּנֶלָּה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַתַּהַר
לוֹ: ¹⁹ וַתִּקַּם וְתִלְךְ וְתִסַּר צַעֲרֶיךָ מֵעַלֶיךָ
וְתִלְבַּשׁ בְּגֵדֵי אִלְמָנוּתָה: ²⁰ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בֵּיתָהּ וּתְאֹמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ
 אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי
 וְאֶקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל: ¹⁵ וַיְהִי כְשָׁמְעוּ כִּי-
 הִרְיִמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי
 וַיָּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: ¹⁶ וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ
 עַד-בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל-בֵּיתוֹ: ¹⁷ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו
 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בְּאֵלֵי הָעֶבֶד
 הָעֲבָרִי אֲשֶׁר-הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי: ¹⁸ וַיְהִי
 כַּהֲרִימִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי
 וַיָּנֶס הַחוּצָה: ¹⁹ וַיְהִי כְשָׁמַע אֲדֹנָיו אֶת-
 דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה אֵלָיו לֵאמֹר
 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה ¹ לִי עֶבְדְּךָ וַיַּחַר
 אַפּוֹ: ²⁰ וַיִּקַּח אֲדֹנָי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל-
 בַּיִת הַסֵּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר-^{אסורי} אֶסְיָרִי הַמֶּלֶךְ
 אֲסוּרִים וַיְהִי-שֵׁם בְּבַיִת הַסֵּהַר: ²¹ וַיְהִי
 יְהוָה אֶת-יוֹסֵף וַיְיֹט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חַנּוּן
 בְּעֵינָיו שֶׁר בַּיִת-הַסֵּהַר: ²² וַיִּתֵּן שֶׁר בַּיִת-
 הַסֵּהַר בִּידֵי-יוֹסֵף אֶת כָּל-הָאֲסוּרִים אֲשֶׁר
 בְּבַיִת הַסֵּהַר וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם
 הוּא הָיָה עֹשֶׂה: ²³ אֵין | שֶׁר בַּיִת-הַסֵּהַר
 רָאָה אֶת-כָּל-מְאוֹמָהּ בִּידוֹ בְּאֲשֶׁר יְהוָה
 אִתּוֹ וְאֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מִצְּלִיחַ: ^ס

40 וַיְהִי אַחֲרַיִם הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ
 מִשְׁקָה מִלֶּדֶד-מִצְרַיִם וְהָאִפָּה לְאֲדֹנֵיהֶם
 לְמִלְדָּד מִצְרַיִם: ² וַיִּקְצֹף פָּרְעֹה עַל שְׁנֵי
 סְרִיסָיו עַל שֶׁר הַמְּשָׁקִים וְעַל שֶׁר

הַיִּשְׁמַעְאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה: ² וַיְהִי
 יְהוָה אֶת-יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבַיִת
 אֲדֹנָיו הַמִּצְרַיִ: ³ וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ
 וְכֹל אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מִצְּלִיחַ
 בִּידוֹ: ⁴ וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרַת אֹתוֹ
 וַיִּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ וְכָל-יִשְׁלֹו נָתַן
 בִּידוֹ: ⁵ וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבַיִתוֹ וְעַל-
 כָּל-אֲשֶׁר יִשְׁלֹו וַיְבָרַךְ יְהוָה אֶת-בַּיִת
 הַמִּצְרַיִ בְּגַלְל יוֹסֵף וַיְהִי בִרְכַת יְהוָה בְּכָל-
 אֲשֶׁר יִשְׁלֹו בְּבַיִת וּבִשְׂדֵה: ⁶ וַיַּעֲזֹב כָּל-
 אֲשֶׁר-לוֹ בִּידֵי-יוֹסֵף וְלֹא-יָדַע אֹתוֹ מְאוֹמָה
 כִּי אִם-הִלָּחֵם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף
 יִפְהֶתֶאֶר וַיִּפֶּה מִרְאָה: ⁷ וַיְהִי אַחֲרַיִם
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֶשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת-
 עֵינֶיהָ אֶל-יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָּה
 עִמִּי: ⁸ וַיִּמָּאֵן | וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן
 אֲדֹנָי לֹא-יָדַע אֶתִּי מִה־בַּיִת וְכֹל אֲשֶׁר-
 יִשְׁלֹו נָתַן בִּידֵי: ⁹ אֵינְנו גְּדוֹל בְּבַיִת הַזֶּה
 מִמֶּנִּי וְלֹא-חָשַׁד מִמֶּנִּי מְאוֹמָה כִּי אִם-
 אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה
 הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְחָטְאתִי
 לְאֱלֹהִים: ¹⁰ וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל-יוֹסֵף יוֹם |
 יוֹם וְלֹא-שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לְהִיזֹת
 עִמָּה: ¹¹ וַיְהִי כִּהְיוּם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיִתָּה
 לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת
 שָׁם בְּבַיִת: ¹² וַתִּתְפַּשְׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר
 שִׁכְבָּה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידָהּ וַיָּנֶס וַיֵּצֵא
 הַחוּצָה: ¹³ וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי-עָזַב בְּגָדוֹ
 בִּידָהּ וַיָּנֶס הַחוּצָה: ¹⁴ וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: ¹⁵ כִּי־
 גָּנַב גְּנָבְתִי מֵאֶרֶץ הָעֵבְרִים וְגַם־פָּה לֹא־
 עָשִׂיתִי מֵאוֹמָה כִּי־שָׁמוּ אֶתִּי
 בַּבּוֹר: ¹⁶ וַיֵּרָא שְׂרֵה־אֲפִים כִּי טוֹב פָּתַר
 וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אֶף־אֲנִי בַחֲלוּמֵי וְהִנֵּה
 שְׁלֹשָׁה סֻלִּי חָרִי עַל־רֹאשִׁי: ¹⁷ וּבִסֵּל
 הָעֶלְיוֹן מִכָּל מֵאֲכָל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אִפְהָ
 וְהָעוֹף אֲכָל אֶתְּם מִן־הַסֵּל מֵעַל
 רֹאשִׁי: ¹⁸ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פָּתַרְנִי
 שְׁלֹשֶׁת הַסֵּלִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: ¹⁹ בְּעוֹד
 | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשֵׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשׁוֹ
 מֵעַלְיָד וְתִלָּה אוֹתוֹ עַל־עֵץ וְאֲכָל הָעוֹף
 אֶת־בְּשָׂרֹךְ מֵעַלְיָד: ²⁰ וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 יוֹם^c הַלַּדָּת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל־
 עַבְדָּיו וַיֵּשֵׂא אֶת־רֹאשׁוֹ | שֶׁר הַמְּשָׁקִים
 וְאֶת־רֹאשׁוֹ שֶׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ
 עַבְדָּיו: ²¹ וַיָּשָׁב אֶת־שֶׁר הַמְּשָׁקִים עַל־
 מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה: ²² וְאֵת
 שֶׁר הָאֲפִים תִּלָּה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם
 יוֹסֵף: ²³ וְלֹא־זָכַר שֶׁר־הַמְּשָׁקִים אֶת־יוֹסֵף
 וַיִּשְׁכַּחְתָּהוּ: פ

41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתַּיִם יָמִים וּפַרְעֹה חָלַם
 וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיָּאֵר: ² וְהִנֵּה מִן־הַיָּאֵר
 עֹלֹת שִׁבְעַת פָּרוֹת יְפוֹת מְרֹאָה וּבְרִיאֹת
 בָּשָׂר וַתִּרְעַנְיָהּ בְּאָחוּ: ³ וְהִנֵּה שִׁבְעַת פָּרוֹת
 אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֶיהֶן מִן־הַיָּאֵר רָעוֹת

הָאוֹפִים: ³ וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בַּיִת שֶׁר
 הַטְּבָחִים: ¹ אֶל־בַּיִת הַסֵּהר מְקוֹם אֲשֶׁר
 יוֹסֵף אָסוּר שָׁם: ⁴ וַיִּפְקֹד שֶׁר הַטְּבָחִים
 אֶת־יוֹסֵף אֶתְּם וַיִּשְׁרַת אֹתָם וַיְהִיו יָמִים
 בְּמִשְׁמַר: ⁵ וַיַּחֲלֹמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ
 חֲלֹמוֹ בְּלִילָה אֶחָד אִישׁ כְּפַתְרוֹן חֲלֹמוֹ
 הַמְּשָׁקָה וְהָאִפְהָ אֲשֶׁר לְמִלְדָּ מִצָּרִים אֲשֶׁר
 אָסוּרִים בַּבַּיִת הַסֵּהר: ⁶ וַיָּבֵא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף
 בְּבִקְרָה וַיֵּרָא אֹתָם וְהִנֵּם זַעֲפִים: ⁷ וַיִּשְׂאֵל
 אֶת־סֵרְיָסִי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בַּיִת
 אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים
 הַיּוֹם: ⁸ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלַמְנוּ וּפָתַר
 אֵין אִתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים
 פָּתַרְנִים סִפְרוּנָא לִי: ⁹ וַיִּסְפֹּר שֶׁר־
 הַמְּשָׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ
 בַּחֲלוּמֵי וְהִנֵּה־גִפְן לְפָנַי: ¹⁰ וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה
 שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפִרְחַת עֹלְתָהּ נֹצֵה הַבְּשִׁילוֹ
 אֲשֶׁכְּלִתֶיהָ עֲנָבִים: ¹¹ וְכּוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי
 וְאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֶשְׁחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס
 פַּרְעֹה וְאִתָּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף
 פַּרְעֹה: ¹² וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פָּתַרְנִי
 שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: ¹³ בְּעוֹד
 | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשֵׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשׁוֹ
 וְהַשִּׁיבֵהוּ עַל־כַּנְיָד וְנִתְּתָ כּוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ
 כַּמְּשַׁפֵּט הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ
 מְשָׁקָהוּ: ¹⁴ כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אֶתְּךָ כַּאֲשֶׁר
 יֵיטֵב לְךָ וְעָשִׂיתָנָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

עָלִיד לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לִפְתָּר
 אֹתוֹ: ¹⁶ וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פְּרֻעָה לֵאמֹר בְּלִעְדֵּי
 אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלוֹם פְּרֻעָה: ¹⁷ וַיְדַבֵּר
 פְּרֻעָה אֶל־יוֹסֵף בְּחִלְמֵי הַנְּגִי עֹמֵד עַל־
 שַׁפְּתַי הַיָּאֵר: ¹⁸ וְהִנֵּה מִן־הַיָּאֵר עֹלֹת שִׁבְעַת
 פְּרוֹת בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תָּאֵר וַתִּרְעֶנָּה
 בְּאַחוּ: ¹⁹ וְהִנֵּה שִׁבְעַת־פְּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת
 אַחֲרֵיהֶן דְּלוֹת וְרַעוֹת תָּאֵר מְאֹד וְרַקוֹת
 בָּשָׂר לֹא־דָאִיתִי כִּהְנֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
 לָרַע: ²⁰ וַתֹּאכְלֶנָּה הַפְּרוֹת הַרְקוֹת וְהַרְעוֹת
 אֶת שִׁבְעַת הַפְּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת
 הַבְּרִיאֹת: ²¹ וַתִּבְאֶנָּה אֶל־קַרְבָּנָהּ וְלֹא
 נֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קַרְבָּנָהּ וּמְרִיאֵהוּ רָע
 כַּאֲשֶׁר בִּתְחִלָּה וַאֲיָקֵן: ²² וַאֲרָא בְּחִלְמֵי
 וְהִנֵּה | שִׁבְעַת שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד
 מִלְּאֹת וְטִבּוֹת: ²³ וְהִנֵּה שִׁבְעַת שְׂבָלִים
 צְנֻמוֹת דְּקוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים צְמַחוֹת
 אַחֲרֵיהֶם: ²⁴ וַתִּבְלַעְנָן הַשְּׂבָלִים ¹ הַדְּקֹת אֶת
 שִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים הַטִּבּוֹת וַאֲמַר אֶל־
 הַחֲרֻטָּיִם וַאֲזִין מִגִּיד לִי: ²⁵ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
 אֶל־פְּרֻעָה חֲלוֹם פְּרֻעָה אֶחָד הוּא אֶת
 אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֲשָׂה הַגִּיד
 לְפְרֻעָה: ²⁶ שִׁבְעַת פְּרוֹת הַטִּבּוֹת שִׁבְעַת שָׁנִים
 הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים הַטִּבּוֹת שִׁבְעַת שָׁנִים
 הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא: ²⁷ וְשִׁבְעַת הַפְּרוֹת
 הַרְקוֹת וְהַרְעוֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שִׁבְעַת שָׁנִים
 הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים הַרְקוֹת שְׂדֵפוֹת

מְרֻאָה וְדְקוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמִדְנָה אֶצְלֵ
 הַפְּרוֹת עַל־שַׁפְּתַי הַיָּאֵר: ⁴ וַתֹּאכְלֶנָּה
 הַפְּרוֹת רַעוֹת הַמְרֻאָה וְדְקוֹת הַבָּשָׂר אֶת
 שִׁבְעַת הַפְּרוֹת יִפֹּת הַמְרֻאָה וְהַבְּרִיאֹת
 וַיִּקַּץ פְּרֻעָה: ⁵ וַיִּישָׁן וַיִּחַלֵּם שֵׁנִית וְהִנֵּה |
 שִׁבְעַת שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד בְּרִיאֹת
 וְטִבּוֹת: ⁶ וְהִנֵּה שִׁבְעַת שְׂבָלִים דְּקוֹת
 וְשְׂדֵפוֹת קָדִים צְמַחוֹת
 אַחֲרֵיהֶן: ⁷ וַתִּבְלַעְנָה הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת
 שִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאֹת וְהַמְלֻאֹת וַיִּקַּץ
 פְּרֻעָה וְהִנֵּה חֲלוֹם: ⁸ וַיְהִי בְּבִקְרֹ וַתִּפְּעֶם
 רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כַּחֲרֻטָּיִם מִצְרַיִם
 וְאֶת־כָּל־חַכְמֵיהָ וַיִּסְפֹּר פְּרֻעָה לָהֶם אֶת־
 חֲלֹמוֹ וַאֲזִין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרֻעָה: ⁹ וַיְדַבֵּר
 שֶׁר הַמְּשָׁקִים אֶת־פְּרֻעָה לֵאמֹר אֶת־חַחֲטָאִי
 אֲנִי מְזַכִּיר הַיּוֹם: ¹⁰ פְּרֻעָה קֶצֶף עַל־עַבְדֵּי
 וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בַּיִת שֶׁר הַטְּבָחִים אֹתִי
 וְאֵת שֶׁר הָאֲפִים: ¹¹ וַנְּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלִילָהּ
 אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ כְּפַתְרוֹן חֲלֹמוֹ
 חֲלָמְנוּ: ¹² וְשֵׁם אֹתָנוּ נְעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשֶׁר
 הַטְּבָחִים וְנִסְפָּר־לוֹ ¹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־
 חֲלָמְתֵינוּ אִישׁ כְּחֲלָמוֹ פִּתָּר: ¹³ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 פִּתָּר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הַשִּׁיב עַל־כַּפֵּי וְאֹתוֹ
 תָּלָה: ¹⁴ וַיִּשְׁלַח פְּרֻעָה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף
 וַיְרִיצֵהוּ מִן־הַבּוֹר וַיַּגְלַח וַיַּחַלֵּף שְׂמֹלֶתוֹ
 וַיָּבֵא אֶל־פְּרֻעָה: ¹⁵ וַיֹּאמֶר פְּרֻעָה אֶל־יוֹסֵף
 חֲלוֹם חֲלָמְתִי וּפְתָר אֲזִין אֹתוֹ וְאֲנִי שָׂמַעְתִּי

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אֶת־טִבְעָתוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד
 יוֹסֵף וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ וַיַּשֵּׂם רֶבֶד
 הַזֶּהָב עַל־צוּאָרוֹ: ⁴³ וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת
 הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לִפְנֵי אַבְרָהָם
 וַנִּתְּנוּן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁴⁴ וַיֹּאמֶר
 פְּרֹעָה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פְרֹעָה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־
 יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: ⁴⁵ וַיִּקְרָא פְרֹעָה שֵׁם־יוֹסֵף צְפֹנָת
 פַּעֲנִיחַ וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־אֲסֹנֹת בֵּת־פּוֹטִי פְרַע
 כְּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: ⁴⁶ וַיּוֹסֶף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ
 לִפְנֵי פְרֹעָה מִלֶּדֶת־מִצְרַיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי
 פְרֹעָה וַיַּעֲבֹר ¹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁴⁷ וַתַּעַשׂ
 הָאֶרֶץ בְּשִׁבְעַת שָׁנִי הַשְּׁבַע
 לְקַמְצִים: ⁴⁸ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֶכָּל | שִׁבְעַת
 שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־אֶכָּל
 בְּעָרִים אֶכָּל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ
 נָתַן בְּתוֹכָהּ: ⁴⁹ וַיַּצְבֵּר יוֹסֵף בָּר כַּחֲוֹל הַיָּם
 הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חִדַּל לְסַפֵּר כִּי־אֵין
 מִסְפָּר: ⁵⁰ וַלְיוֹסֵף יָלַד שְׁנֵי בָנִים בְּטָרַם
 תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יִלְדֶה־לוֹ אֲסֹנֹת
 בֵּת־פּוֹטִי פְרַע כְּהֵן אֵוֹן: ⁵¹ וַיִּקְרָא יוֹסֵף
 אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁנִי אֱלֹהִים
 אֶת־כָּל־עַמְלֵי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי: ⁵² וְאֵת
 שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים
 בְּאֶרֶץ עַנְיִי: ⁵³ וַתִּכְלֶינָה שִׁבְעַת שָׁנֵי הַשְּׁבַע
 אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁵⁴ וַתַּחֲלִינָה

הַקָּדִים יִהְיוּ שִׁבְעַת שָׁנֵי רָעָב: ²⁸ הוּא הַדָּבָר
 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פְּרֹעָה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים
 עָשָׂה הִרְאָה אֶת־פְּרֹעָה: ²⁹ הִנֵּה שִׁבְעַת
 שָׁנִים בָּאוֹת שִׁבְעַת גְּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: ³⁰ וְקָמוּ שִׁבְעַת שָׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן
 וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשְּׁבַע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכֹלֵה
 הָרָעָב אֶת־הָאֶרֶץ: ³¹ וְלֹא־יִוָּדַע הַשְּׁבַע
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן כִּי־
 כָּבֵד הוּא מְאֹד: ³² וְעַל הַשָּׁנֹת הַחֲלוּם
 אֶל־פְּרֹעָה פַּעַמִּים כִּי־נִכּוֹן הַדָּבָר מֵעַם
 הָאֱלֹהִים וּמִמֶּהָר הָאֱלֹהִים
 לַעֲשׂוֹתוֹ: ³³ וְעַתָּה יִרְא פְרֹעָה אִישׁ גִּבּוֹן
 וְחָכָם וַיִּשִׁיתָהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ³⁴ יַעֲשֶׂה
 פְרֹעָה וַיִּפְקֵד פְּקָדִים עַל־הָאֶרֶץ וְחָמַשׁ
 אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַת שָׁנֵי
 הַשְּׁבַע: ³⁵ וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֶכָּל הַשָּׁנִים
 הַטֹּבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וַיַּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־
 פְּרֹעָה אֶכָּל בְּעָרִים וְשָׁמְרוּ: ³⁶ וְהָיָה הָאֶכָּל
 לְפִקְדוֹן לְאֶרֶץ לְשִׁבְעַת שָׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר
 תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא־תִכָּרַת הָאֶרֶץ
 בְּרָעָב: ³⁷ וַיִּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פְרֹעָה וּבְעֵינֵי
 כָּל־עַבְדָּיו: ³⁸ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־עַבְדָּיו
 הִנְמַצָּא כֹּזֵה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים
 בּוֹ: ³⁹ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ
 אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־גִּבּוֹן וְחָכָם
 כְּמוֹךָ: ⁴⁰ אֵתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ
 יִשָּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל
 מִמֶּךָ: ⁴¹ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי
 אֶתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁴² וַיֹּסֶר פְּרֹעָה

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בְּאַתָּם: ¹⁰ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנָי וְעַבְדֶּיךָ
 בָּאוּ לְשִׁבְר־אֶכֶל: ¹¹ כִּלְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד
 נַחְנוּ כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עַבְדֶּיךָ
 מִרְגָּלִים: ¹² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לֹא כִי־עָרוֹת
 הָאָרֶץ בְּאַתָּם לִרְאוֹת: ¹³ וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם
 עָשָׂר עַבְדֶּיךָ אֲחִים | אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד
 בְּאָרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקְטָן אֶת־אֲבִינוּ הַיּוֹם
 וְהָאֶחָד אֵינְנוּ: ¹⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף הוּא
 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מִרְגָּלִים
 אַתֶּם: ¹⁵ בְּזֹאת תִּבְחַנּוּ חֵי פִרְעֹה אִם־
 תִּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בָּבוֹא אֲחִיכֶם הַקְטָן
 הַנֶּה: ¹⁶ שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת־
 אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֲאִסְרוּ וַיִּבְחַנּוּ דְבָרֵיכֶם
 הַאֲמַת אֲתֶכֶם וְאִם־לֹא חֵי פִרְעֹה כִּי
 מִרְגָּלִים אַתֶּם: ¹⁷ וַיֹּאסֹף אֶתֶם אֶל־מִשְׁמֶר
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים: ¹⁸ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף בְּיוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וַחֲיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי
 יֵרָא: ¹⁹ אִם־כְּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר
 בְּבַיִת מִשְׁמָרְכֶם וְאַתֶּם לָכוּ הִבִּיאוּ שֹׁבֵר
 רַעְבוֹן בְּתִיכֶם: ²⁰ וְאַת־אֲחִיכֶם הַקְטָן
 תָּבִיאוּ אֵלָי וַיֹּאמְנוּ דְבָרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ
 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: ²¹ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אָבֶל־
 אֲשָׁמִים | אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ
 צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוּ אֵלָינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ
 עַל־כֵּן בָּאָה אֵלָינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת: ²² וַיַּעַן
 רְאוּבֵן אֶתֶם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם |
 לֵאמֹר אֶל־תַּחֲטְאוּ בִילֵד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
 וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה גֹדֵרֶשׁ: ²³ וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי
 שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הִמְלִיץ בֵּינְתֶם: ²⁴ וַיֹּסֵב

שִׁבְעַ שְׁנֵי הָרָעַב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף
 וַיְהִי רָעַב בְּכָל־הָאָרְצוֹת וּבְכָל־אָרֶץ מִצְרַיִם
 הָיָה לֶחֶם: ⁵⁵ וַתִּרְעַב כָּל־אָרֶץ מִצְרַיִם
 וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פִּרְעֹה לֶלֶחֶם וַיֹּאמֶר
 פִּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לָכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־
 יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ: ⁵⁶ וְהָרָעַב הָיָה עַל כָּל־
 פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בְּהֵם
 וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיִּחְזַק הָרָעַב בְּאָרֶץ
 מִצְרַיִם: ⁵⁷ וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁבֵר
 אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעַב בְּכָל־הָאָרֶץ:

42 וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם
 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ: ² וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם רְדוּ־
 שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׂם וְנַחֲיָה וְלֹא
 נָמוּת: ³ וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עִשְׂרֵה לְשֹׁבֵר בַּר
 מִמִּצְרַיִם: ⁴ וְאֶת־בְּנֵימִן אָחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח
 יַעֲקֹב אֶת־אָחִיו כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֲנוּ
 אֶסּוֹן: ⁵ וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשֹׁבֵר בְּתוֹךְ
 הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעַב בְּאָרֶץ כְּנָעַן: ⁶ וַיֹּסֹף
 הוּא הַשְּׁלִיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּר
 לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּ־
 לוֹ אַפָּיִם אֶרְצָה: ⁷ וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת־אָחִיו
 וַיִּכְרַם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אֲתֶם קְשׁוֹת
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֵאֵין בְּאַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵאָרֶץ
 כְּנָעַן לְשִׁבְר־אֶכֶל: ⁸ וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת־אָחִיו
 וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ: ⁹ וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת
 הַחֲלֻמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 מִרְגָּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עָרוֹת הָאָרֶץ

אִינְנוּ וְשָׁמְעוּן אִינְנוּ וְאֶת־בְּנֵימָן תִּקְחוּ עָלַי
 הֵיוּ כְלָנָה: ³⁷ וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו
 לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנֵי תָמִית אִם־לֹא אָבִיאֲנוּ
 אֵלֶיךָ תִּנָּה אֹתוֹ עַל־יָדַי וְאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ
 אֵלֶיךָ: ³⁸ וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנֵי עִמְכֶם כִּי־
 אָחִיו מֵת וְהוּא לְבָדוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאֵהוּ אֶסּוּן
 בַּדְרָךְ אֲשֶׁר תִּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרְדֹתֶם אֶת־
 שִׁיבְתֵי בִיגוֹן שְׂאוּלָה:

43 וְהָרַעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ: ² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ
 מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָבִיהֶם שִׁבוּ
 שְׁבוּרֵי־לָנוּ מֵעַט־אֲכָל: ³ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה
 לֵאמֹר הֵעֵד הָעֵד בְּנֵי הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־
 תֵּרְאוּ פָנַי בְּלִתֵּי אַחֵיכֶם אִתְּכֶם: ⁴ אִם־יִשְׁׁךָ
 מִשְׁלַח אֶת־אָחִינוּ אֲתָנּוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ
 אֲכָל: ⁵ וְאִם־אֵינְךָ מִשְׁלַח לֹא נִרְדָּ כִּי־
 הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתֵּי
 אַחֵיכֶם אִתְּכֶם: ⁶ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְמָה
 הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לְכֶם
 אֵח: ⁷ וַיֹּאמְרוּ שְׂאוּל שְׂאוּל־הָאִישׁ לָנוּ
 וּלְמוֹלְדָתָנוּ לֵאמֹר הָעוֹד אָבִיכֶם חַי הֵיטֵב
 לְכֶם אֵח וְנִגְד־לוֹ ¹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 הַיְדוּעַ גִּדַע כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת־
 אַחֵיכֶם: ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו
 שְׁלַחָה הַנָּעַר אִתִּי וְנִקּוּמָה וְנִלְכָה וְנַחֲיָה
 וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַם־אַתָּה גַּם־
 טַפְּנוּ: ⁹ אֲנֹכִי אֶעְרְבֶנּוּ מִיַּד תִּבְקָשְׁנוּ אִם־

מֵעֲלֵיהֶם וַיִּבֶךְ וַיֵּשֶׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
 וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת־שְׁמֵעוֹן וַיֹּאסֶר אֹתוֹ
 לְעֵינֵיהֶם: ²⁵ וַיֵּצֵא יוֹסֵף וַיְמַלֵּא אֶת־כְּלֵיהֶם
 בָּרֶ וְלְהָשִׁיב כֶּסֶפֶיהֶם אִישׁ אֶל־שִׁקּוֹ וְלִתְת
 לָהֶם צֹדָה לְדַרְךָ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן: ²⁶ וַיִּשְׂאוּ
 אֶת־שִׁבְרָם עַל־חַמְרֵיהֶם וַיִּלְכוּ
 מִשָּׁם: ²⁷ וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שִׁקּוֹ לִתְת
 מִסְּפוּא לְחַמְרוֹ בַּמְּלוֹן וַיֵּרָא אֶת־כֶּסֶפוֹ
 וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אִמְתַּחַתּוֹ: ²⁸ וַיֹּאמֶר אֶל־
 אָחִיו הוֹשִׁב כֶּסֶפִּי וְגַם הִנֵּה בְּאִמְתַּחַתִּי
 וַיֵּצֵא לֶבֶם וַיַּחְרְדּוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר
 מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ: ²⁹ וַיָּבֹאוּ אֶל־
 יַעֲקֹב אָבִיהֶם אֶרְצָה כְּנַעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת
 כָּל־הַקְּרֹת אֲתָם לֵאמֹר: ³⁰ דִּבֶּר הָאִישׁ
 אֲדָנִי הָאֶרֶץ אֲתָנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ
 כְּמִרְגָּלִים אֶת־הָאֶרֶץ: ³¹ וַנֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים
 אֲנַחְנוּ לֹא הֵינּוּ מִרְגָּלִים: ³² שְׁנַיִם־עָשָׂר
 אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אִינְנוּ
 וְהַקְּטָן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ
 כְּנַעַן: ³³ וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדָנִי הָאֶרֶץ
 בְּזֹאת אֲדַע כִּי כְנִים אַתֶּם אַחֵיכֶם הָאֶחָד
 הַנִּיחוּ אֹתִי וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתִיכֶם קָחוּ
 וְלָכוּ: ³⁴ וְהֵבִיאוּ אֶת־אַחֵיכֶם הַקְּטָן אֵלָי
 וְאֲדַעָה כִּי לֹא מִרְגָּלִים אַתֶּם כִּי כְנִים אַתֶּם
 אֶת־אַחֵיכֶם אֲתָן לְכֶם וְאֶת־הָאֶרֶץ
 תִּסְחָרוּ: ³⁵ וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שִׁקְיָהֶם וְהִנֵּה־
 אִישׁ צְרוּר־כֶּסֶפוֹ בְּשִׁקּוֹ וַיֵּרָא אֶת־צְרוּרוֹת
 כֶּסֶפֶיהֶם הֵמָּה וְאָבִיהֶם וַיִּירָאוּ: ³⁶ וַיֹּאמֶר
 אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אָבִיהֶם אֹתִי שְׁכַלְתֶּם יוֹסֵף

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

הַמְּלוֹן וְנִפְתְּחָה אֶת־אֲמֹתַחְתֵּינוּ וְהָנָה
כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמֹתַחְתּוֹ כִּסְפָנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ
וְנָשַׁב אֹתוֹ בִּידָנוּ: ²² וְכֶסֶף אַחַר הוֹרְדָנוּ
בִּידָנוּ לְשֶׁבֶר־אֶכֶל לֹא יִדְעֵנוּ מִי־שָׁם
כִּסְפָנוּ בְּאֲמֹתַחְתֵּינוּ: ²³ וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם
אֶל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן
לָכֶם מִטָּמוֹן בְּאֲמֹתַחְתֵּיכֶם כִּסְפָכֶם בְּאֵי
אֵלַי וַיֹּצֵא אֱלֹהִים אֶת־שִׁמְעוֹן: ²⁴ וַיָּבֵא
הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מִים
וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא
לְחִמְרֵיהֶם: ²⁵ וַיְכַנּוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא
יוֹסֵף בְּצֹהָרִים כִּי שָׁמְעוּ כִי־שָׁם יֹאכְלוּ
לֶחֶם: ²⁶ וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בִּידָם הַבֵּיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־לוֹ
אַרְצָה: ²⁷ וַיִּשְׂאֵל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
הַשְׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם
הַעוֹדְנוּ חַיִּי: ²⁸ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ
לְאֲבִינוּ עוֹדְנוּ חַיִּי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: ¹
²⁹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵי־מִינָם אֲחִיו בְּן־
אָמוֹ וַיֹּאמֶר הַזֶּה אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר
אָמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחַנְדֵּךְ
בְּנֵי: ³⁰ וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־
אֲחִיו וַיִּבְקֶשׁ לְבָכוֹת וַיָּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְדֵּךְ
שָׁמָּה: ³¹ וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֹּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר
שִׁימוּ לָחֶם: ³² וַיִּשְׁימוּ לוֹ לִבְדּוֹ וְלָהֶם לִבְדָם
וְלַמְּצָרִים הָאֲכָלִים אֹתוֹ לִבְדָם כִּי לֹא
יִכְלֹון הַמְּצָרִים לְאֶכֶל אֶת־הָעֵבְרִים לָחֶם

לֹא הִבִּיאתִיו אֵלַיךְ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ
וְחָטַאתִי לָךְ כָּל־הַיָּמִים: ¹⁰ כִּי לֹא
הִתְמַהֲמַהְנוּ כִּי־עָתָה שָׁבְנוּ זֶה
פַּעַמַּיִם: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם
אִם־כֵּן | אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קַחוּ מִזְמַרְת
הָאָרֶץ בְּכִלְיֶכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעַט
צָרִי וּמֵעַט דְּבַשׁ נִכְאֹת וְלֹט בְּטָגִים
וּשְׂקָדִים: ¹² וְכֶסֶף מִשְׁנֵה קַחוּ בִידְכֶם וְאֶת־
הַכֶּסֶף הַמוֹשֵׁב בְּפִי אֲמֹתַחְתֵּיכֶם תִּשְׁבּוּ
בִידְכֶם אוֹלֵי מִשְׁנֵה הוּא: ¹³ וְאֶת־אֲחֵיכֶם
קַחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ: ¹⁴ וְאֵל שְׂדֵי
יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לְפָנֵי הָאִישׁ וְשַׁלַּח לָכֶם
אֶת־אֲחֵיכֶם אַחַר וְאֶת־בְּנֵי־מִינָם וְאֲנִי כַּאֲשֶׁר
שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי: ¹⁵ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־
הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֵה־כֶּסֶף לָקְחוּ בִידָם
וְאֶת־בְּנֵי־מִינָם וַיִּקְמוּ וַיִּרְדּוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמְדוּ
לְפָנֵי יוֹסֵף: ¹⁶ וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתֶּם אֶת־בְּנֵי־מִינָם
וַיֹּאמֶר לָאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הֵבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים
הַבֵּיתָה וּטְבַח טְבַח וְהָכֵן כִּי אֲתִי יֹאכְלוּ
הָאֲנָשִׁים בְּצֹהָרִים: ¹⁷ וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר
אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה
יוֹסֵף: ¹⁸ וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבָאוּ בֵּית
יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשֵּׁב
בְּאֲמֹתַחְתֵּינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹבָאִים
לְהַתְּגַלֵּל עָלֵינוּ וְלִהְתַּנַּפֵּל עָלֵינוּ וְלִקְחַת
אֹתָנוּ לְעַבְדִּים וְאֶת־חִמְרֵינוּ: ¹⁹ וַיִּגְשׂוּ אֶל־
הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו
פְּתַח הַבַּיִת: ²⁰ וַיֹּאמְרוּ כִּי אֲדֹנָי יָרַד יִרְדָנוּ
בַּתְּחִלָּה לְשֶׁבֶר־אֶכֶל: ²¹ וַיְהִי כִּי־בָאוּ אֶל־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

נְקִיִּים: ¹¹ וַיִּמְהָרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ אֶת־אֲמֹתָתָו
 אֶרֶץ וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אֲמֹתָתָו: ¹² וַיַּחֲפֹשׂ
 בַּגְּדוֹל הַחֹל וּבִקְטָן כֹּלָה וַיִּמְצָא הַגְּבִיעַ
 בְּאֲמֹתָתָת בְּנִימָן: ¹³ וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלֹתָם
 וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֻמְרוֹ וַיָּשָׁבוּ
 הָעִירָה: ¹⁴ וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף
 וְהוּא עוֹדְנוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו
 אֶרֶץ: ¹⁵ וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֶׂה
 הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ
 יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמְנִי: ¹⁶ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
 מַה־נֹּאמַר לְאֹדְנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדֵּק
 הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־עֵוֹן עַבְדֶּיךָ הֲנֵנוּ עַבְדִּים
 לְאֹדְנִי גַם־אֲנַחְנוּ גַם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגְּבִיעַ
 בִּידֹ: ¹⁷ וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִי מַעֲשֹׂת זֹאת
 הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגְּבִיעַ בִּידֹ הוּא יִהְיֶה־
 לִי עֶבֶד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם: ¹⁸
 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֹדְנִי יִדְבֹר־
 נָא עַבְדְּךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֹדְנִי וְאֶל־יָחִיר אֶפְדֶּה
 בְּעַבְדְּךָ כִּי כְמוֹד כְּפָרְעָה: ¹⁹ אֹדְנִי שְׂאֵל
 אֶת־עַבְדֶּיךָ לֵאמֹר הֲיִשְׁלַחְכֶם אָב אוֹ־
 אַח: ²⁰ וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי יִשְׁלַחְנוּ אָב זָקֵן
 וַיִּלְד זָקִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיּוֹתֵר הוּא
 לְבָדוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אָהָב: ²¹ וַתֹּאמֶר אֶל־
 עַבְדֶּיךָ הוֹרְדֵהוּ אֵלָי וְאֲשִׁימָה עֵינֵי
 עָלָיו: ²² וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי לֹא־יִוָּכַל הַנַּעַר
 לָעֶזֶב אֶת־אָבִיו וְעֶזֶב אֶת־אָבִיו
 וּמָת: ²³ וַתֹּאמֶר אֶל־עַבְדֶּיךָ אִם־לֹא יֵרַד
 אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תִסְפּוּן לִרְאוֹת
 פָּנָי: ²⁴ וַיְהִי כִי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנִּגְד־

כִּי־תוֹעֲבָה הוּא לְמִצְרַיִם: ³³ וַיָּשָׁבוּ לְפָנָיו
 הַבָּכַל כְּבִכְרָתוֹ וְהִצְעִיר כְּצַעֲרָתוֹ וַיִּתְמָהוּ
 הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רַעְהוֹ: ³⁴ וַיִּשָּׂא מִשְׂאֵת
 מֵאֵת פָּנָיו אֱלֹהִים וַתִּרְבַּ מִשְׂאֵת בְּנִימָן
 מִמִּשְׂאֵת כָּל־חַמֵּשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ
 עִמּוֹ:

44 וַיֵּצֵא אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מֵלֶא
 אֶת־אֲמֹתָתָת הָאֲנָשִׁים אֲכַל כַּאֲשֶׁר יוֹכְלוֹן
 שְׂאֵת וְשִׁים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי
 אֲמֹתָתָו: ² וְאֶת־גְּבִיעֵי גְבִיעַ הַכֶּסֶף תִּשִּׂים
 בְּפִי אֲמֹתָתָת הַקָּטָן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ
 כַּדְבָר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר: ³ הַבֶּקֶר אֹר
 וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הֵמָּה וַחֲמַרְיָהֶם: ⁴ הֵם
 יָצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיּוֹסֵף אָמַר
 לְאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם רִדֵף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים
 וְהִשְׁגַּתְם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שְׁלַמְתֶּם
 רַעַה תַּחַת טוֹבָה: ⁵ הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה
 אֹדְנִי בּוֹ וְהוּא נִחַשׁ בּוֹ הִרְעַתְם אֲשֶׁר
 עָשִׂיתֶם: ⁶ וַיִּשְׁגֹּם וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת־
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ⁷ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יִדְבֹר
 אֹדְנִי כַּדְבָרִים הָאֵלֶּה חֲלִילָה לְעַבְדֶּיךָ
 מַעֲשֹׂת כַּדְבָר הַזֶּה: ⁸ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר
 מִצָּאנוּ בְּפִי אֲמֹתָתָתֵנוּ הִשִּׁיבְנוּ אֵלֶיךָ
 מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִידִךָ נִגְנַב מִבֵּית אֹדְנִיךָ כֶּסֶף
 אוֹ זָהָב: ⁹ אֲשֶׁר יִמְצָא אֶתּוֹ מִעַבְדֶּיךָ וּמֵת
 וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לְאֹדְנִי לְעַבְדִּים: ¹⁰ וַיֹּאמֶר
 גַּם־עַתָּה כַּדְבָרֵיכֶם כֹּן־הוּא אֲשֶׁר יִמְצָא
 אֶתּוֹ יִהְיֶה־לִי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ

אֶל-אָחִיו גָּשׁוּ-נָא אֵלַי וַיִּגְשׁוּ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
 יוֹסֵף אָחֵיכֶם אֲשֶׁר-מָכַרְתֶּם אֹתִי
 מִצְרַיִם: ⁵ וְעַתָּה | אֲלֹתֶעֱצְבוּ וְאֶל-יַחַד
 בְּעֵינֵיכֶם בִּי-מָכַרְתֶּם אֹתִי הֲנֵה כִּי לְמַחִיָּה
 שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם: ⁶ כִּי-זֶה שְׁנַתִּים
 הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים
 אֲשֶׁר אֵין-חֲרִישׁ וְקָצִיר: ⁷ וַיִּשְׁלַחְנִי אֱלֹהִים
 לְפָנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאֶרֶץ
 וְלִהְיֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה: ⁸ וְעַתָּה לֹא-
 אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֲנֵה כִּי הָאֱלֹהִים
 וַיִּשְׁלַחְנִי לָאֵב לְפָרְעָה וּלְאֶדוֹן לְכָל-בֵּיתוֹ
 וּמִשָּׁל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁹ מִהָרֹו וְעַלֹו אֶל-
 אָבִי וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֶךָ יוֹסֵף
 שְׁמַנִּי אֱלֹהִים לְאֶדוֹן לְכָל-מִצְרַיִם רְדֵה אֵלַי
 אֶל-תַּעֲמֹד: ¹⁰ וַיִּשְׁבַּת בְּאֶרֶץ-גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ
 קְרוֹב אֵלַי אֲתָה וּבְנֶיךָ וּבְנֵי בְנֶיךָ וְצִאֲנֶיךָ
 וּבְקָרְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ: ¹¹ וְכָלכֶלְתִּי אֹתְךָ
 שָׁם כִּי-עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים רָעַב פֶּן-תִּתְּוֹרֵשׁ
 אֲתָה וּבֵיתְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ: ¹² וְהֵנָּה עֵינֵיכֶם
 רְאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בְנִימִן כִּי-פִי הִמְדַּבֵּר
 אֵלֵיכֶם: ¹³ וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת-כָּל-כְּבוֹדִי
 בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמִהֲרַתֶּם
 וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-אָבִי הֲנֵה: ¹⁴ וַיִּפֹּל עַל-צוּאְרָיו
 בְּנִימֹן-אָחִיו וַיִּבְךְּ וּבְנִימֹן בָּכָה עַל-
 צוּאְרָיו: ¹⁵ וַיִּנְשָׁק לְכָל-אָחִיו וַיִּבְךְּ עֲלֵיהֶם
 וְאַחֲרַי כֹּן דִּבְרוּ אָחִיו אִתּוֹ: ¹⁶ וְהַקֵּל נִשְׁמַע
 בַּיִת פְּרָעָה לֵאמֹר בָּאוּ אָחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב

לֹו אֵת דְּבָרֵי אֲדֹנָי: ²⁵ וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שְׁבוּ
 שְׁבוּ-לָנוּ מִעַט-אֲכָל: ²⁶ וַנֹּאמֶר לֹא נוֹכַל
 לָרֶדֶת אִם-יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וַיִּרְדְּנוּ
 כִּי-לֹא נוֹכַל לָרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ
 הַקָּטָן אֵינְנוּ אִתָּנוּ: ²⁷ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי
 אֵלָינוּ אַתֶּם יַדְעֶתֶם כִּי שָׁנִים יִלְדֶה-לִּי
 אִשְׁתִּי: ²⁸ וַיֵּצֵא הָאָחֵד מֵאֹתִי וְאָמַר אֶךְ
 טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִיו עַד-
 הֲנֵה: ²⁹ וְלִקְחַתֶּם גַּם-אֶת-זֶה מִעַם פְּנֵי
 וְקָרְהוּ אֶסּוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-שִׁיבְתִי בְרַעְיָה
 שְׂאֵלָה: ³⁰ וְעַתָּה כְּבָאִי אֶל-עַבְדְּךָ אָבִי
 וְהִנְעֵר אֵינְנוּ אִתָּנוּ וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה
 בְּנַפְשׁוֹ: ³¹ וְהִיָּה כְּרְאוֹתוֹ כִּי-אֵין הִנְעֵר וּמַת
 וְהוֹלִידוּ עַבְדֶּיךָ אֶת-שִׁיבְת עַבְדְּךָ אָבִינוּ
 בְּיָגוֹן שְׂאֵלָה: ³² כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנְּעֵר
 מִעַם אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא אָבִיאֲנֹו אֵלֶיךָ
 וְחָטַאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים: ³³ וְעַתָּה יֵשֶׁב-
 נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנְּעֵר עַבְדֵּ לְאֲדֹנָי וְהִנְעֵר
 יַעַל עִם-אָחִיו: ³⁴ כִּי-אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי
 וְהִנְעֵר אֵינְנוּ אִתִּי פֶן אֶרְאֶה בְרָע אֲשֶׁר
 יִמָּצֵא אֶת-אָבִי:

45 וְלֹא-יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים
 עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָּל-אִישׁ מִעֲלָי וְלֹא-
 עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בַּהֲתוֹדַע יוֹסֵף אֶל-
 אָחִיו: ² וַיִּתֵּן אֶת-קִלְוֹ בְּבִכְי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם
 וַיִּשְׁמַע בַּיִת פְּרָעָה: ³ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו
 אָנֹכִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא-יָכַלוּ אָחִיו
 לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו: ⁴ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

46 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹאוּ
 בְּאֶרֶץ שֹׁבַע וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבוֹי
 יַצְחָק׃ ² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים | לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת
 הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב | יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
 הַנְּנִי׃ ³ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֵל־
 תִּירָא מִרְדָּה מִצְרַיִמָּה כִּי־לִגְוֵי גְדוֹל
 אֲשִׁימָךְ שָׁם׃ ⁴ אָנֹכִי אֶרְדַּ עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה
 וְאָנֹכִי אֶעֱלֶיךָ גַם־עֲלֶה וַיֹּסֶף יִשִׁית יָדוֹ עַל־
 עֵינָיו׃ ⁵ וַיִּקַּם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֹׁבַע וַיֵּשְׂאוּ
 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם
 וְאֶת־נְשֵׂיהֶם בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פְּרַעֲהַ
 לְשֵׂאת אֹתוֹ׃ ⁶ וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־
 רְכוּשֵׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ
 מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וְכָל־זֶרְעוֹ אֹתוֹ׃ ⁷ בָּנָיו וּבָנֵי
 בָנָיו אֹתוֹ בְּנֹתָיו וּבָנוֹת בָּנָיו וְכָל־זֶרְעוֹ
 הֵבִיֵּא אִתּוֹ מִצְרַיִמָּה׃ ⁸ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וּבָנָיו
 בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃ ⁹ וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ
 וּפְלֹא וְחֶצְרוֹן וְכֹרְמִי׃ ¹⁰ וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל
 וַיִּמִּין וְאֶהֱד וַיְכִין וַצַּחַר וְשָׂאוּל בֶּן־
 הַכְּנַעֲנִית׃ ¹¹ וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן קַהַת
 וּמְרָרִי׃ ¹² וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה
 וּפְרָץ וְזָרַח וַיִּמְת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 וַיְהִי בְנֵי־פְרָץ חֶצְרוֹן וְחַמּוּל׃ ¹³ וּבְנֵי
 יִשְׁשַׁכָּר תּוֹלַע וּפּוּה וַיּוֹב וְשַׁמְרוֹן׃ ¹⁴ וּבְנֵי
 זְבוּלֹן סֶרֶד וְאֵלֹן וַיְחִלְאֵל׃ ¹⁵ אֵלֶּה | בְּנֵי
 לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדָן אֲרָם וְאֵת
 דִּינָה בָתּוֹ כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים

בְּעֵינֵי פְרַעֲהַ וּבְעֵינֵי עַבְדָּיו׃ ¹⁷ וַיֹּאמֶר
 פְּרַעֲהַ אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אֲחִיךָ זֹאת עָשׂוּ
 טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרֶצָה
 כְּנָעַן׃ ¹⁸ וַיִּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם
 וּבָאוּ אֵלָי וַאֲתַנְּה לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ
 מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ׃ ¹⁹ וְאֵתֶּה
 צִוִּיתָה זֹאת עָשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עֶגְלוֹת לְטַפְכֶם וְלְנָשֵׁיכֶם וּנְשֵׂאתֶם אֶת־
 אֲבִיכֶם וּבְאֵתֶם׃ ²⁰ וְעֵינֵיכֶם אֶל־תַּחֲס עַל־
 כְּלֵיכֶם כִּי־טוֹב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם
 הוּא׃ ²¹ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ לָהֶם
 יוֹסֵף עֶגְלוֹת עַל־פִּי פְרַעֲהַ וַיִּתְּנוּ לָהֶם צֹדֵה
 לְדֶרֶךְ׃ ²² לְכֹלֶם נָתַן לְאִישׁ חֲלֻפּוֹת שְׁמֹלֶת
 וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ
 חֲלֻפַת שְׁמֹלֶת׃ ²³ וּלְאָבִיו שָׁלַח כֹּזָאת
 עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נְשֵׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר
 אֶתְנֵת נְשֵׂאת בָר וּלְחֵם וּמְזוֹן לְאָבִיו
 לְדֶרֶךְ׃ ²⁴ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֲחִיו וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים אֶל־תִּרְגְּזוּ בְּדֶרֶךְ׃ ²⁵ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם
 וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב
 אֲבִיהֶם׃ ²⁶ וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי
 וְכִי־הוּא מִשָּׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפַּג לְבָו
 כִּי לֹא־הָאֱמִין לָהֶם׃ ²⁷ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת
 כָּל־דְּבָרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים וַיִּרְא אֶת־
 הָעֶגְלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ
 וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ ²⁸ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל
 רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֲלֵכֶה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרַם
 אָמוֹת׃

וְאָמְרָה אֵלָיו אַחִי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־
כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי: ³² וְהָאָנָשִׁים רְעֵי צֶאֱן כִּי־
אָנָשִׁי מִקְנָה הָיוּ וְצֹאֲנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר
לָהֶם הֵבִיאוּ: ³³ וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פְּרֹעָה
וְאָמַר מִה־מַּעֲשֵׂיכֶם: ³⁴ וְאָמַרְתֶּם אָנָשִׁי
מִקְנָה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַם־
אֲנַחְנוּ גַם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ
גִּזְשֹׁן כִּי־תִוָּעֶבֶת מִצְרַיִם כָּל־רְעָה צֶאֱן:

47 וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיִּגַּד לְפְרֹעָה וַיֹּאמֶר אָבִי
וְאֶחָי וְצֹאֲנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ
מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהֵנָּם בְּאֶרֶץ גִּזְשֹׁן: ² וּמִקְצֵה
אָחִיו לָקַח חֲמִשָּׁה אָנָשִׁים וַיֵּצֵגֶם לִפְנֵי
פְרֹעָה: ³ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־אָחִיו מִה־
מַעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרֹעָה רְעָה צֶאֱן
עֲבָדֶיךָ גַם־אֲנַחְנוּ גַם־אֲבֹתֵינוּ: ⁴ וַיֹּאמְרוּ
אֶל־פְּרֹעָה לָגוּר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי־אֵין מִרְעָה
לְצֹאֲן אֲשֶׁר לְעֲבָדֶיךָ כִּי־כָבֵד הָרַעַב בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ
גִּזְשֹׁן: ⁵ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ
וְאָחִיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ: ⁶ אֶרֶץ מִצְרַיִם לִפְנֵיךָ
הוּא בְּמִיטֵב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־
אָחִיךָ יִשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּזְשֹׁן וְאִם־יִדְעַת וַיִּשְׁבֶּם
אָנָשִׁי־חֵיל וְשִׁמְתֶם שָׂרֵי מִקְנָה עַל־אֲשֶׁר־
לִי: ⁷ וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדֵהוּ
לִפְנֵי פְרֹעָה וַיִּבְרַךְ יַעֲקֹב אֶת־
פְּרֹעָה: ⁸ וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־יַעֲקֹב כִּמָּה יָמֵי
שְׁנֵי חַיֶּיךָ: ⁹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פְּרֹעָה יְמֵי
שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמֵאת שָׁנָה מָעֵט

וְשָׁלֵשׁ: ¹⁶ וּבְנֵי גָד צַפְיֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאַעֲבָן
עֲרִי וְאַרְוֵדִי וְאַרְאֵלִי: ¹⁷ וּבְנֵי אֲשֶׁר יִמְנָה
וַיִּשׁוּהוּ וַיִּשׁוּי וּבְרִיעָה וְשִׁרַח אַחֲתָם וּבְנֵי
בְרִיעָה חֶבֶר וּמִלְכִיאֵל: ¹⁸ אֵלֶּה בְנֵי זְלֹפָה
אֲשֶׁר־נָתַן לָבֵן לְלֵאָה בְּתוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עָשָׂרָה נַפְשׁ: ¹⁹ בְּנֵי רַחֵל אֵשֶׁת
יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימֵן: ²⁰ וַיִּוָּלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִלְדֶה־לוֹ אֲסֻנַת בַּת־פְּוֹטִי
פְרַע פָּהֵן אֵן אֶת־מִנְשָׁה וְאֶת־
אֲפֹרַיִם: ²¹ וּבְנֵי בְנִימֵן בְּלַע וּבְכָר וְאַשְׁבֵּל
גָּרָא וְנַעֲמָן אַחִי וְרָאשׁ מִפִּים וְחַפִּים
וְאַרְדִּי: ²² אֵלֶּה בְנֵי רַחֵל אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב
כָּל־נַפְשׁ אַרְבַּעַה עָשָׂר: ²³ וּבְנֵי־דָן
חַשִׁים: ²⁴ וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצֵאל וְגוּנִי וַיִּצֵר
וְשִׁלֹם: ²⁵ אֵלֶּה בְנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבֵן
לְרַחֵל בְּתוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ
שִׁבְעָה: ²⁶ כָּל־הַנַּפְשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב
מִצְרַיִמָּה יֵצְאִי יָרְכוּ מִלְבָּד נָשִׂי בְנֵי־יַעֲקֹב
כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ: ²⁷ וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־
יִלְדֶה־לוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנַיִם כָּל־הַנַּפְשׁ
לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִמָּה שִׁבְעִים: ²⁸
וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת
לִפְנֵיו גְּשֻׁנָּה וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה גִּזְשֹׁן: ²⁹ וַיֹּאסֶר
יוֹסֵף מְרַכְבָּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֵת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו
גְּשֻׁנָּה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיִּבְדֵּךְ
עַל־צַוָּארָיו עוֹד: ³⁰ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־
יוֹסֵף אֲמוּנָתָה הַפֶּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־
פְּנֵיךָ כִּי עוֹדֶךָ חַי: ³¹ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחִיו
וְאֶל־בְּיַת אָבִיו אֵלֶּה וְאֵגִידָה לְפְרֹעָה

וְרַעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיִגוּ אֶת־יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בְּיָמֵי מְגוּרֵיהֶם: ¹⁰ וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פְּרֹעָה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פְרֹעָה: ¹¹ וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אַחְזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמִיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעַמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פְרֹעָה: ¹² וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף: ¹³ וְלֶחֶם אֵין בְּכֹל־הָאָרֶץ כִּי־כָבַד הָרַעֲב מְאֹד וַתִּלְהַ אָרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרַעֲב: ¹⁴ וַיִּלְקֹט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן בַּשָּׂבַר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פְרֹעָה: ¹⁵ וַיִּתֵּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹל הִבֵּה־לָנוּ לֶחֶם וְלֵמָּה נִמּוֹת נִגְדָד כִּי אֶפֶס בָּסֹף: ¹⁶ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הֲבֹו מִקְנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אֶפֶס בָּסֹף: ¹⁷ וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בְּסוֹסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחִמְרִים וַיִּנְהַלֵּם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵיהֶם בַּשָּׁנָה הַהוּא: ¹⁸ וַתִּתֵּם־הַשָּׁנָה הַהוּא וַיָּבֵאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִכְחַד מֵאֲדָנִי כִּי אִם־תֵּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדָנִי לֹא נִשְׂאָר לִפְנֵי אֲדָנִי בַלְתִּי אִם־גּוֹיִתְנוּ וְאֲדַמְתְּנוּ: ¹⁹ לָמָּה נִמּוֹת לְעֵינֶיךָ גַם־אֲנַחְנוּ גַם אֲדַמְתְּנוּ קִנְיַתְנוּ וְאֶת־אֲדַמְתְּנוּ בַּלֶּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאֲדַמְתְּנוּ עֲבָדִים לְפְרֹעָה וַתִּזְרַע וְנַחֲיָה וְלֹא נִמּוֹת

וְהֵאדָמָה לֹא תִשָּׂם: ²⁰ וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפְרֹעָה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שְׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם הָרַעֲב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפְרֹעָה: ²¹ וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קִצְהוּ: ²² רַק אֲדָמַת הַכְּהֻנִּים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכְּהֻנִּים מֵאֵת פְּרֹעָה וְאָכְלוּ אֶת־חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פְּרֹעָה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אֲדָמַתָּם: ²³ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קִנִּיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אֲדָמַתְכֶם לְפְרֹעָה הֵא־לָכֶם זֹרַע וְזָרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה: ²⁴ וְהָיָה בַּתְּבוּאָת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפְרֹעָה וְאַרְבַּע הִיָּדָת יִהְיֶה לָכֶם לְזֹרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכַלְכֶם וְלֹאֲשֶׁר בְּבַתִּיכֶם וְלֹאֲכָל לְטַפְכֶם: ²⁵ וַיֹּאמְרוּ הִחִיתְנוּ נִמְצָא־חַן בְּעֵינֵי אֲדָנִי וְהִיָּינוּ עֲבָדִים לְפְרֹעָה: ²⁶ וַיִּשָּׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפְרֹעָה לְחֹמֶשׁ רֶקֶ אֲדָמַת הַכְּהֻנִּים לְבָדִים לֹא הִיָּתָה לְפְרֹעָה: ²⁷ וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאֲחִזּוּ בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד: ²⁸ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּו שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה: ²⁹ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל¹ לְמוֹת וַיִּקְרָא אֵל לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מְצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרְכֵי וְעֲשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וְאַמֵּת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם: ³⁰ וְשִׁכַּבְתִּי עִם־

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

פָּנִיךָ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֶתִּי אֱלֹהִים
 גַּם אֶת־זֶרְעֶךָ: ¹² וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֶתָם מֵעַם
 בְּרַכְּיוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאֶפְיוֹ אֶרְצָה: ¹³ וַיִּקַּח יוֹסֵף
 אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בְּיַמִּינוֹ מִשְׁמָאל
 יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בְּשִׂמְאֵלוֹ מִיַּמִּין
 יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו: ¹⁴ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־
 יַמִּינוֹ וַיִּשֶׁת׀ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצְעִיר
 וְאֶת־שְׁמָאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׂכַל אֶת־
 יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר: ¹⁵ וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף
 וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכוּ אֲבֹתִי
 לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק הָאֱלֹהִים הִרְעָה אֶתִּי
 מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: ¹⁶ הַמְּלֹאךְ הַגָּאֵל
 אֶתִּי מִכָּל־דָּעַ יְבָרֶךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא
 בָּהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתִי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק
 וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקִרְבַּ הָאָרֶץ: ¹⁷ וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־
 יֵשִׁית אָבִיו יַד־יַמִּינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע
 בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יַד־אָבִיו לְהִסִּיר אֹתָהּ מֵעַל
 רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה: ¹⁸ וַיֹּאמֶר
 יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִי־זֶה הַבְּכֹר
 שֵׁים יִמִּינֶךָ עַל־רֹאשׁוֹ: ¹⁹ וַיִּמָּאֵן אָבִיו
 וַיֹּאמֶר יַדְעֹתִי בְנִי יַדְעֹתִי גַם־הוּא יִהְיֶה־
 לְעַם וְגַם־הוּא יִגְדֹל וְאֹלָם אַחִיו הַקָּטָן
 יִגְדֹל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־
 הַגּוֹיִם: ²⁰ וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ
 יְבָרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים
 כְּאֶפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה וַיִּשֶׁם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי
 מְנַשֶּׁה: ²¹ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה
 אָנֹכִי מֵת וְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהִשִּׁיב
 אֶתְכֶם אֶל־אָרֶץ אֲבֹתֵיכֶם: ²² וְאֲנִי נֹתְתִי לְךָ
 שְׂכֶם אֶחָד עַל־אֲחִיךָ אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד

אֲבֹתִי וּנְשָׂאֲתָנִי מִמִּצְרַיִם וְקִבַּרְתָּנִי
 בְּקִבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲעֲשֶׂה
 כַּדְבָרֶךָ: ³¹ וַיֹּאמֶר הַשִּׁבְעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ
 וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: פ

48 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר
 לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו
 עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם: ² וַיִּגַּד לְיַעֲקֹב
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶךָ יוֹסֵף בָּא אֵלָיִךְ וַיִּתְחַזַּק
 יִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב עַל־הַמִּטָּה: ³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 אֶל־יוֹסֵף אֵל שְׂדֵי נְרָאֵה־אֵלָי בְּלוֹז בְּאָרֶץ
 כְּנַעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי: ⁴ וַיֹּאמֶר אֵלָי הַנְּגִי מִפְּרֶךְ
 וְהִרְבִּיתֶךָ וְנִתְתִּיךָ לְקַהֲל עַמִּים וְנִתְתִּי אֶת־
 הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אַחֲזֹת
 עוֹלָם: ⁵ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנוֹלָדִים לְךָ
 בְּאָרֶץ מִצְרַיִם עַד־בָּאִי אֵלָיִךְ מִצְרַיִמָּה לִי־
 הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֹאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־
 לִי: ⁶ וּמוֹלְדֹתֶיךָ אֲשֶׁר־הוֹלְדֹת אַחֲרֵיהֶם לְךָ
 יִהְיוּ עַל שֵׁם אַחֵיהֶם יִקְרָאוּ
 בְּנַחֲלֹתָם: ⁷ וְאֲנִי | בְּבֹאִי מִפָּדוֹן מִתְּהָ עָלַי
 רָחֵל בְּאָרֶץ כְּנַעַן בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבַרְת־אָרֶץ
 לְבָא אֶפְרַתָּה וְאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרַת
 הוּא בֵּית לְחַם: ⁸ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי
 יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה: ⁹ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־
 אָבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בְּזֶה
 וַיֹּאמֶר קַח־סֵנָא אֵלָי וְאַבְרָכֶם: ¹⁰ וַעֲיִנֵּי
 יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזְקֵן לֹא יוֹכֵל לְרֹאוֹת וַיִּגַּשׁ
 אֶתָם אֵלָיו וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק
 לָהֶם: ¹¹ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֵה

גַּרְם רֶבֶץ בֵּין הַמְשַׁפְּתִים: ¹⁵ וַיֵּרָא מְנַחֵה
 כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נִעְמָה וַיֵּט שְׂכֻמוֹ
 לְסִבְלָו וַיְהִי לְמִסַּעֲבָד: ¹⁶ דָּן יָדִין עִמּוֹ
 כְּאֶחָד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁷ יְהִי־דָן נַחֵשׁ עָלַי־
 דְרָךְ שְׁפִיפֹן עָלַי־אֶרֶח הַנְּשֻׁף עֶקְבֵי־סוֹס
 וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֹר: ¹⁸ לִישׁוּעַתָּךְ קִוִּיתִי
 יְהוָה: ¹⁹ גָּד גְּדוּד יְגוּדָנוּ וְהוּא יִגְד
 עֶקְבִי: ²⁰ מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לְחֻמוֹ וְהוּא
 יִתֵּן מִעֲדֵי־מֶלֶךְ: ²¹ נִפְתְּלִי אֵילָה
 שְׁלַחַה הַנִּתֵּן אִמְרֵי־שֹׁפֵר: ²² בֵּן פֶּרֶת
 יוֹסֵף בֵּן פֶּרֶת עָלֵי־עֵין בְּנוֹת צַעֲדָה עָלֵי־
 שׁוֹר: ²³ וַיִּמְרְרוּ וַרְבוּ וַיִּשְׁטְמֵהוּ בַעֲלֵי
 חֲצִים: ²⁴ וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרַעֵי
 יָדָיו מִיַּדֵּי אַבִּיר יַעֲקֹב מִשֵּׁם רַעָה אֲבִן
 יִשְׂרָאֵל: ²⁵ מֵאֵל אַבִּיךָ וַיַּעְזֹרְךָ וְאֵת שְׂדֵי
 וַיְבָרְכֶךָ בְּרִכַּת שָׁמַיִם מִמֶּלַךְ בְּרִכַּת תְּהוֹם
 רִבְצַת תַּחַת בְּרִכַּת שָׁדַיִם וַרְחַם: ²⁶ בְּרִכַּת
 אַבִּיךָ גָּבְרוּ עַל־בְּרִכַּת הַזְּרֵי עַד־תַּאֲוֹת
 גְּבַעַת עוֹלָם תְּהִיִּין: ¹ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקִדְקֵד
 נְזִיר
²⁷ בְּנֵימִין זֵאֵב יִטְרֹף בַּבֶּקֶר יֹאכַל עֵד
 וְלַעֲרֵב יַחֲלַק שָׁלָל: ²⁸ כָּל־אֵלָה שְׁבִטֵי
 יִשְׂרָאֵל שָׁנִים עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דָּבַר לָהֶם
 אַבְיָהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כָּבְרָתוֹ
 בָּרַךְ אֹתָם: ²⁹ וַיֵּצֵאוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי
 נֹאסֵף אֶל־עַמִּי קִבְּרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתַי אֶל־
 הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה בְּעָרֹן

הָאֵמֶרִי בַחֲרָבִי וּבִקְשָׁתִי: פ
49 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאֱסֹפוּ
 וְאֲגִידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם
 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים: ² הַקְּבֹצוּ וּשְׁמְעוּ בְנֵי
 יַעֲקֹב וּשְׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: ³ רְאוּבֵן
 בְּכָרִי אֵתָּה כַּחֲזִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת
 וַיִּתֵּר עֹז: ⁴ פָּחַז כַּמַּיִם אֶל־תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ
 מִשְׁכְּבֵי אַבִּיךָ אֲזוּ חִלְלָתָ יְצוּעֵי עֲלָה: פ
⁵ שְׁמַעוֹן וְלוֹוִי אַחִים כָּלִי חָמֵס
 מִכְּרַתִּיהֶם: ⁶ בְּסֹדֶם אֶל־תִּבְא נַפְשֵׁי
 בַקְּהָלָם אֶל־תִּתְחַד כְּבִדֵי כִי בְּאִפְסֵם הָרְגוּ
 אִישׁ וּבְרַצְנָם עִקְרוּ־שׁוֹר: ⁷ אָרוּר אִפְסֵם כִּי
 עָזוּ וְעִבְרַתְּם כִּי קִשְׁתָּה אַחֲלִקְם בֵּיעֲקֹב
 וְאִפְיָצֶם בִּישְׂרָאֵל: ⁸ יְהוּדָה אֵתָּה
 יוֹדוּךָ אַחִיךָ יִדְךָ בְּעָרְףְךָ אִבִּיךָ יִשְׁתַּחֲוֶוּ: ¹ לְךָ
 בְּנֵי אַבִּיךָ: ⁹ גֹּזֵר אַרְיָה יְהוּדָה מִטְרֹף בְּנֵי
 עָלִיתָ כְּרַע רֶבֶץ כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא מִי
 יְקִימָנוּ: ¹⁰ לְאִי־סוּר שֹׁבֵט מִיהוּדָה וּמִחַקֵּק
 מִבֵּין רִגְלָיו עַד כִּי־יָבֵא **שִׁלָּה שִׁלּוֹ** וְלוֹ יִקְהַת
 עַמִּים: ¹¹ אִסְרָי לְגִפְּן **עִירָה עִירוֹ** וְלִשְׂרָקָה
 בְּנֵי אֲתָנּוּ כַּבֵּס בִּיַּיִן לְבָשׁוּ וּבְדָם־עַנְבִּים
סוֹתָה סוֹתוֹ: ¹² חֲכַלְיִלִי עֵינַיִם מִיַּיִן וּלְבָן־
 שָׁנַיִם מִחֲלָב: פ
¹³ זְבוּלָן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוּף אֲנָיוֹת
 וַיְרַכְתּוּ עַל־צִידָן: ¹⁴ יִשְׁשַׁכַּר חֲמֹר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

החתי: ³⁰ במערה אשר בשדה המכפלה
 אשר על-פני-ממרא בארץ כנען אשר
 קנה אברהם את-השדה מאת עפרן
 החתי לאחזת-קבר: ³¹ שמה קברו את-
 אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו
 את-יצחק ואת רבקה אשתו ושמה
 קברתי את-לאה: ³² מקנה השדה
 והמערה אשר-בו מאת בני-חת: ³³ ויכל
 יעקב לצנות את-בניו ויאסף רגליו אל-
 המטה ויגוע ויאסף אל-עמיו:

50 ויפל יוסף על-פני אביו ויבך עליו
 וישק-לו: ² ויצו יוסף את-עבדיו את-
 הרפאים לחננו את-אביו ויחננו הרפאים
 את-ישראל: ³ וימלאו-לו ארבעים יום כי
 בן ימלאו ימי החננים ויבכו אתו מצרים
 שבעים יום: ⁴ ויעברו ימי בכיתו וידבר
 יוסף אל-בית פרעה לאמר אס-נא מצאתי
 חן בעיניכם דברו-נא באזני פרעה
 לאמר: ⁵ אבי השביעני לאמר הנה אנכי
 מת בקברי אשר פריתי לי בארץ כנען
 שמה תקברני ועתה אעלה-נא ואקברה
 את-אבי ואשובה: ⁶ ויאמר פרעה עלה
 וקבר את-אביך כאשר השביעך: ⁷ ויעל
 יוסף לקבר את-אביו ויעלו אתו כל-עבדי
 פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ-
 מצרים: ⁸ וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו
 רק טפס וצאנם ובקרום עזבו בארץ
 גשן: ⁹ ויעל עמו גם-רכב גם-פרשים ויהי

המחנה כבד מאד: ¹⁰ ויבאו עד-גרן
 האטד אשר בעבר הירדן ויספדו-שם
 מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל
 שבעת ימים: ¹¹ וירא יושב הארץ הפנעני
 את-האבל בגרן האטד ויאמרו אבל-כבד
 זה למצרים על-כֵן קרא שמה אבל
 מצרים אשר בעבר הירדן: ¹² ויעשו בניו
 לו כן כאשר צום: ¹³ וישאו אתו בניו
 ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה
 המכפלה אשר קנה אברהם את-השדה
 לאחזת-קבר מאת עפרן החתי על-פני
 ממרא: ¹⁴ וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו
 וכל-העלים אתו לקבר את-אביו אחרי
 קברו את-אביו: ¹⁵ ויראו אחי-יוסף כי-מת
 אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב
 ישיב לנו את כל-הרעה אשר גמלנו
 אתו: ¹⁶ ויצו אל-יוסף לאמר אביך צוה
 לפני מותו לאמר: ¹⁷ כהתאמרו ליוסף
 אנא שא נא פשע אחיך וחסאתם כי-
 רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי
 אלהי אביך ויבך יוסף בדברים
 אליו: ¹⁸ וילכו גם-אחיו ויפלו לפניו ויאמרו
 הננו לך לעבדים: ¹⁹ ויאמר אלהם יוסף
 אל-תיראו כי התחת אלהים אני: ²⁰ ואתם
 חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטבה
 למען עשה כיום הזה להחית עם-
 רב: ²¹ ועתה אל-תיראו אנכי אבלכל
 אתכם ואת-טפכם וינחם אותם וידבר
 על-לבם: ²² וישב יוסף במצרים הוא ובית

אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים: ²³ וַיֵּרָא
 יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר
 בֶּן־מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל־בְּרָכֵי יוֹסֵף: ²⁴ וַיֹּאמֶר
 יוֹסֵף אֶל־אָחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֵד
 יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
 לֵיֶצֶחֶק וְלִיעֶקֶב: ²⁵ וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֵד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם
 וְהֶעֱלֶתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה: ²⁶ וַיָּמָת יוֹסֵף
 בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחְנֹטוּ אֹתוֹ וַיִּישָׂם
 בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם:

End of Genesis

The Westminster Leningrad Codex

Version 4.16

Genesis

Attributed to:

Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008

Active maintenance of machine-readable version:

Stephen K. Salisbury, Editor
steve@grovescenter.org

Kirk E. Lowery, Senior editor
kirk@grovescenter.org

Transcription to Unicode/XML:

Christopher V. Kimball
transcriber@tanach.us

Edition:

Unicode/XML Westminster Leningrad Codex

<http://www.tanach.us/Tanach.xml>

Transcribed by WLC2XML of 6 Jun 2010 at 01 Jun 2012 @ 10:24.05. Build number:
23.0. Converted to ODT by XML2ODT.xml dated 22 Dec 2010 on 2012.06.01-10.26.
Build number: 23.0 . 61 pages. Layout: Full; Content: Accents.

This document is in the public domain.